

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: Rubinek Gyula az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Buday Barna.

Szerkesztőség:
Budapest, IX., Köztelek-utca 8.
Kiadóhivatal:
Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Miskolczi 1908. évi XI. országos sörárpavásár.

Az OMGE. a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület, a miskolczi kereskedelmi és iparkamara és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével karöltve Miskolczon 1908. évi augusztus hó 24-én, hétfőn országos sörárpavásárt rendez.

A vásárra csak kicsépelte készáru jelenthető be. Asztagokban, keresztben lévő csépeletlen árpa eladásra nem jelenthető be.

A vásáron résztvenni óhajtó eladó árpájából legkésőbb augusztus 21-ig faj és minőség szerint mintául 5 kilogrammot tartozik a vásárbizottság címére Miskolc, Széchenyi-utca 49. beküldeni. Ezen mennyiségén kívül az esetben, ha az eladással a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte bizatik meg, ugyanazon mintából a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének címére (Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám) is 4 kilogrammot beküldeni.

A vásárbizottság a természetőknek bejelentési iverket küld, melyeket a vásáron résztvevő természető az adatok pontos megjelölésével a vásárbizottságnak s amennyiben az eladással a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte bizatik meg, annak egy-egy példányban az árpamintával egyidejűleg beküldeni tartozik.

Bejelentési iverk az OMGE.-nél is kaphatók.

Gyógyszertári számlák felülvizsgálata.

Tájékoztatásul értesítjük tagjainkat, hogy felesleges egy egész évre visszamenőleg vényeket küldeni s teljesen elegendő 1/4 évre szóló vényeket, de mindig rendszeres gyógyszerári számla csatolásával felülvizsgálat céljából az üzemi osztálynak beküldeni. Az 1/4 évi vényekből már kitűnik, hogy helyes alapon történt-e az értékelés és vényezés. Ha a felszámításban nagyobb helytelenségek tapasztalhatók, az érdekelteket tag urat külön fogjuk felkérni messzebbre

visszamenőleg felülvizsgálat és kártérítés céljából vényeket küldeni.

A vények alapos átnézése, a megindítandó kártérítés iránti utasítás oly sok dolgot ad, hogy szakértőnk minden vény után 4 fillér felülvizsgálati díjra tart igényt, amit azzal a megjegyzéssel hozok tagjaink szives tudomására, hogy más szakértők vényenkint 6-7 fillért szoktak kérni, tehát a mi szakértőnk számítása nagyon jutányos.

Igazgató.

Az otthon védelme.

Most került nyilvánosságra a családi otthonról szóló törvényjavaslat előadói tervezete, melyet az igazságügyi miniszter megbízásából Dévai Ignác dolgozott ki. Dévai nagy alaposággal és nem kevesebb ambícióval szerkesztette meg ezt a munkát. Nem kellett új utat törnie. A tengerentúli államokban már több évtizedes múlja van az úgynevezett homestead intézménynek. Régebbi keletiek egyes európai államoknak homestead mozgalmak is, melyek azonban idáig nem vezettek az intézmény behozatalára. Amde ha magát az intézményt nem próbálta is ki Európa talsza, az erre vonatkozó javaslatokkal legtöbb állam foglalkozott vagy foglalkozik. Módja volt tehát szerzőknek értékesíteni mindazon javaslatokat és tervezeteket, melyeket két világrész elméje termelt. A tanulmányok alapján a tervezet készítője nagy körültekintéssel igyekszik beilleszteni gazdasági és jogi viszonyaink közé a védett családi otthon intézményét.

A javaslat lényege az, hogy 8000 koronán aluli értékű lakóházról vagy lakóházból és földből otthon alapítható és az ilyen otthonnak a törvény a végrehajtás ellen kivételes védelmet biztosít. Csak bizonyos meghatározott követelések javára lehet az otthon ellen végrehajtást

vezetni, de rendszerint ilyen esetben se kerül az otthon dobra, csak zárlat alá.

Othont azonban csak az alapíthat, akinek házastársa vagy kiskoru gyermeke illetve unokája van. Az otthon-alapító tehát voltaképpen feleségének vagy kiskoru gyermekeinek sorsát igyekszik biztosítani az utolsó rossz ellen. Lemond a feltétlen rendelkezési jogról és önkénytől összéb szorítja hitelképességét ama megnyugvás fejében, hogyha ő maga minden más vagyonát elveszti is, azért családja nem válik hajléktalanná.

De az otthon törvényes jellegének megőrzéséhez az is szükséges, hogy a házat az alapító családja valósággal lakja. Így hát a tervezett intézmény kizárólag a szerény sorsú családok embereket szolgálja, még pedig, miután a mentesíthető fekvőség legfeljebb nyolc ezer korona értékű lehet, körülbelül egy tizenkét holdas kis gazdaság lebeg mint maximum a tervező előtt. Ilyen birtokból egy földmivelő családnak már meg lehet élni.

Az otthon az alapító halálával se minden esetben szűnik meg. A tulélő házastárs haszonélvezetül követelheti és ennek fejében az örökösöknek részükért 4% os évi járadékot fizet. Rendszerint a kiskoru gyermekek javára is fenntartható az otthon egészen nagykorúságukig.

Czélja ennek a javaslatnak az, hogy az apró birtokok és az emberek szörnyű mobilitációját csökkentse és mérsékelje a birtokszétforgácsolódás folyamatát. Mindkettőre szükség van.

Mint közismeretes, Magyarországon évente tízenyolc-huszezer birtoktest, nagyrészt apró birtok kerül végrehajtás alá, ami azt jelenti, hogy tízenyolc-huszezer kis földmivelő egzisztenciája semmisül meg évente eladósodás miatt.

AJANLJUK nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesített

magyar fogatos szőlőpermetezőinket,

melyekkel nagy munkaerő- és permetezőanyag-megtakarítás érhető el.

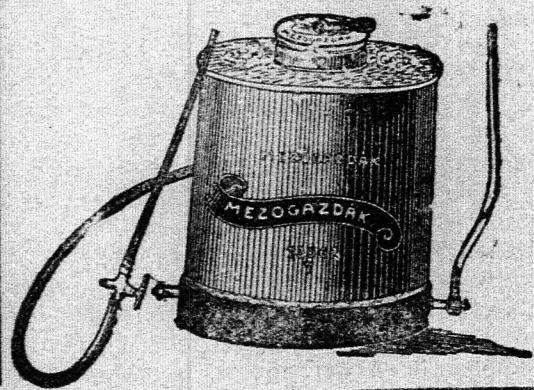
Most megjelent tavaszi szőlőmivelési árjegyzékünket az összes szőlővédekezési gépek, permetező stb. anyagokról kívánatra bérmentve megküldjük.

Mezőgazdák A. jegyű permetező K 40.—

" B. " " " 34.—

Magyar Mezőgazdák Szövetkezte
Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

Mai számunk 20 oldal.

De a tönkrementéshez nincs mindig okvetlenül szükség a dobszóra. 1905-ben mintegy félmillió birtoktest cserélt gazdát adás-vétel útján; hetedrész az összes birtoktesteknek. Az ilyenformán egyetlen évben forgalomba került birtokok értéke megközelíti a nyolczszázmillió koronát.

Ismerve népünknek a földtulajdonhoz való ragaszkodását, ez az óriási forgalom, mely az alacsony birtokkategóriákon vonul végig, kétségtelen jele a beteges állapotoknak. A földtulajdonjogban való ez a tömeges és gyors változás általában a hitelretelenség és gyakran a vele járó kiszákmányoló üzletek következménye, mégis jórészt onnan származik, hogy Magyarországon igen sok az olyan törpebirtok, melyek nem alkalmasak arra, hogy rajtuk életképes existenciák fejlődhessenek ki. Az ilyen törpebirtokok gyorsan cserélnek gazdát és az örökösödési jog szétforgácsoló hatása alatt újabb és újabb ilyen törpebirtokok keletkeznek, de éppen csak arra való, hogy gazdjuk ideig-óráig szerencsét próbálván, rövid tengődés után letörjön.

A szétforgácsolás ellen népünk egyes ország-részekben az ugynevezett egyké-vel védekezik, így igyekezőn egyetlen fiu számára biztosítani az osztatlan birtokot. Az egygyermek-rendszerek nemzeti szempontból veszedelemmel fenyegető következményei is arra intenek, hogy az osztály kizárását bizonyos birtokminimumra nézve lehetővé tegyék. Ez a törzsöröklési rendszerrel volna elérhető, ami Németország egyes tartományaiban mint tételes jog, Angliában pedig mint szokásjog tényleg fennáll és nagyban támogatja a földmiveléssel foglalkozó existenciák életképességét. Az előttünk fekvő tervezet bizonyos mértékig örökösödési jogunkra is általánosan kíván hatni, amennyiben módot ad

arra, hogy a hátramaradt kiskorú gyermek javára ennek nagykorúságáig az otthonból a többi örökösöket kizárják és ezek illető jutalékukat járadék alakjában kapják meg. Azonkívül minden leszármazó örökös követelheti, hogy az otthon tulajdona a becár megfelelő összegének kifizetésére ellenében reá átruháztassék. Gondoskodás van tehát arról, hogy az otthon az alapító halála után se oszoljék fel s jogi jellegét megtartva, továbbra is egy kézben maradjon. Mindezen intézkedések hatása alatt se valósulna ugyan meg az osztatlan birtokminimum, mert hiszen maga az otthon egy család eltartására alkalmas minimumnál is kisebb lehet (lehet az ezer korona értékű is) és legtöbb esetben az otthon a megváltás nehézségei miatt előreláthatólag felosztásra kerül az alapító halála után. Mégis kétségtelen, hogy a javaslat törvénynyé válván, a birtokszétforgácsolást mérsékelni fogja s legfeljebb arról lehet szó, hogy várható hatásai sokkalta csekélyebbek lesznek, semhogyan az e tekintetben fennálló egészségtelen állapotokat orvosolhatnák.

Legfőbb kifogás a javaslat ellen, hogy az immobilizál ugyan ideig-óráig, de egyuttal megromítja az otthon alapítók hitelképességét. Nem egészen így áll a dolog. Olyan követelés, mely az othon megszerzésére, megművelésére, javítására, a család élelmezésére stb. adott kölcsönökön alapul, az otthon ellen végrehajtási uton is érvényesíthető, tehát aki a szükséges befektetésekre ad pénzt az otthonnak, az jobban biztosítva láthatja követelését, mint a multban, mert az otthon semmiféle orvítamódás máról-holnapra tönkre nem teheti s így követeléseinek biztosan érvényt szerezhet. Azonkívül a jelzálogkölcsönön alapuló követelés is végrehajtható az otthonon; inkább csak az

olyan hitel élvezetétől esik el, mely egyszerre megsemmisítheti. Bizonyos, hogy az otthon-alapítók kevesebb váltót fognak aláírni, mint a multban, de ez nem nagy szerencsétlenség, mert a hitelnek ezzel a gyorsan ható fegyverével ezernyi és százezernyi kisgazda sebz meg magát halálosan. És végül is a törvénytervezet célja éppen az, hogy a hitel robbantó és megsemmisítő hatásai alul mentesítse a kisembereket otthonát; ezért ki kellett zárni az olyan hitelezőt, aki ha néha hasznos is, de amint beteszi lábát a küszöbön, az otthon és a család sorsának urává leszen, sokszor pedig megrontójává válik.

Részünkről rokonszenvvel fogadjuk a törvénytervezet célzatait, hiszen másfél évtized óta hangoztatjuk e helyről a mobilizáció ellen való védekezés szükségességét. Hogy azonban a tervezet kitűzött feladatát minden tekintetben helyes és sikert ígérő intézkedésekkel igyekszik-e szolgálni, ennek megítélésével majd az ősz folyamán, az OMGE. tárgyalásainak kapcsán kívánunk alaposabban foglalkozni.

A bank-kartell és a gazdák.

A „Köztelek“ a magyar és osztrák nagybankok és pénzüzetek közt létrejött kartell leküzdésére azt ajánlja a gazdaközönségnek, hogy betéteit vonja ki ezekből az intézetekből és megtakarított pénzén vásároljon állampapírokat. Így módon egyfelől érzékeny sebet üt az érdekelt pénzüzetekben s másfelől jó üzletet is csinál, mert állampapírok nagyobb kamatot hoznak, mint a kartellben álló intézeteknél elhelyezett betétek.

Bár közgazdasági függetlenségünk szempontjából kétségkívül kívánatos volna, hogy az állampapírok az eddiginél nagyobb mértékben hazai kezekbe kerüljenek, nem mulasztatom el, hogy a gazdaközönség figyelmét egy olyan

TÁRCZA.

Egy ideális község.

A mult évi németországi tanulmányut leírását olvasva fájó érzéssel lapozgattam a leírás azon részét, mely a németországi kisgazdák gazdálkodását ismerteti. Minő általános jólét, minő magas fokon álló állattenyésztés és kicsinyességig menő kihalászását látjuk a gazdálkodás minden ágának.

S ha összehasonlítjuk az olvasottakat a hazai állapotokkal, önkéntelenül az a kérdés merül fel, hogy a mi népünk a némettel szemben annyira alacsony fokon áll az intelligenciájának, annyira nélkülözi a szükséges szakértelmet, hogy hasonlónak nem is képes?

Bátran merem állítani, hogy igen is képes! Sőt természetből fogva meg van áldva minden jóra, szépre és hasznosra képesítő tulajdonságokkal, csak nincs ki — mint Németországban — ezen jó tulajdonságokat lelkükben avatott kézzel fejleszse, ki őket vezesse, irányítsa. Ki kézzelfoghatóan be tudja nekik bizonyítani, hogy így vagy úgy kell gazdálkodnotok, hogy saját és az egész nemzet jóléte érdekében cselekedjétek.

Nagy feladat a mi konzervatív parasztjainkat a hasznos ujtásoknak megnyerni, sőt ki ismeri bizalmatlanságra hajló természetüket, szinte kivihetetlennek tartja. Mert ha a legönzetlenebb szándékkal ajánlunk nekik valami hasznos ujtást, pl. műtrágyát, vagy valamely hasznos gépet, vagy takarmánymagvat, bizton azt hiszi, hogy valamelyik műtrágya- vagy gépgyárnak, vagy magkereskedő cégnek vagyunk megfizetett emberei, kik az ő bőrükön akarnak pénzt keresni.

Ha meggondoljuk — ismerve népünket — minő erős akarat, önzetlen, férfias, csüggedést nem ismerő kitartás, a föld népének őszinte

szeretete s mondjuk a jó ügy érdekében való diplomatikus ravaszság kell hozzá, hogy a mi derék, szegény, bizalmatlan népünket saját érdekében való ujtásoknak megnyerjük, hogy őseitől örökölt nemtörődömségükből felrúzzuk s régi elhetetlen gazdálkodási rendszerük felhagyására rábírujuk, tényleg szinte lehetetlennek tűnik fel, hogy a németországi állapotokat belátható időn belül elérhessük.

S hogy mégis mit lehet elérni nálunk is, azt végtelen örömmel tapasztaltam június hóban, midőn egy véletlen folytán alkalmam volt a mosonmegyei Levél község kisgazdáinak állattenyésztését és gazdálkodását látni.

Az ember alig akar hinni szemének, hogy nálunk kisgazdák körében a látottakhoz hasonló dolgok legyenek feltalálhatók. Ha azt az egyöntetű okszerűséget látjuk a gazdálkodás minden terén, de különösen az állattenyésztésnél, amit itt lépten-nyomon a legszegényebb szellér udvarában is feltalálunk, ámulva dörszöljük szemünket, hogy valóban Magyarországon járunk-e? S csak midőn minden egyes derék sváb honpolgárt haljuk kivétel nélkül magyar nyelven — bár némelyiknek nehezebbre esik — kérdéseinkre világos, öntudatos feletet adni, győződik meg, hogy nem álom, hanem az országban sajnos tán egyedül álló öröndetes valósággal állunk szemben.

A kisgazdák gazdaságait szemléltük meg első-sorban.

Belépve az udvarba, első mi szemünkbe ötlük, az udvaron vígan hemzsegő baromfihad. Remek szép plimuth tyukok.

Az eresz alja telve galambfészkekkel, melyek lakói a háztetőt ellopva vig turbékolással teszik barátságossá az udvart.

Ez utóbbiak szolgáltatták a kisgazda asztalára a húst, mert galambot nem adnak el, hanem a fiatalokat, mielőtt kirepülnek, leszedik s a

fáradtan hazatérő gazda barátságos szerény otthonában az erős munkának megfelelő tápláló eledelt talál asztalán, melynek előállítására csaknem semmibe sem került neki.

Levél községnek közlegelői nincsenek s hogy mégis 3-szor annyi állatja van mint más hasonló nagyságu községnek világosan mutatja, hogy az okszerű állattenyésztés minő szép hasznot hoz tulajdonosainak.

Hogy a legelő hiányával járó állattenyésztési nehézségeket enyhítsék, minden egyes gazda udvarában lombos fákkal körülvett tágas kifutókat találunk, amelyekben az állatok egész napon át kint vannak s csak ép etetés és fejés idejében hajtják őket az istállóba.

Ezen kifutók egyszersmind trágyatelepekül szolgálnak, hol a trágya a szabadon mozgó állatok által folyton jól megtiporva tartatik s így a modern trágyakezelés egyik legfontosabb kellékének tesznek eleget.

Az istállók tiszták, világosak s jól szellőzöttek. A jobb gazdák istállóit beton padlózattal és betonjászakkal ellátva s mi különösen megragadta figyelmemet — bár csak kicsinyes dolog, de jellemző — hogy minden istálló deszka padlásolását a falakkal egyenlően szép tisztán meszeltlen találtam.

Kicsinyes dolog, de igen jó hatással van a belépőre, hogy a parasztistállóban megszokott piszkos pókhálós padlásolás helyett tiszta fehérre meszelt deszkázatot találunk, ami világossá, barátságossá és egészségessé teszi az istállót.

A tehének feje felett fekete táblácskák függnek, amelyre fel van jegyezve a tehén neve, utolsó üzekezdése vagy borjázása és hogy a rendszeres ellenőrzés mellett végzett próbafejés alapján mennyi tejet adott az elmúlt évben, sőt kiválóan tejlő teheneknél a tejlékenységüket illetőleg 3-4 évi adatok is feltalálhatók. A tehénállományt vöröstarka szimmenthali jellegű

eszköz
és haj
közel

A sz
gazdat
nek ki
figylen
betéte
amelye
véseke
azokka
vetkeze
nem e
foglalk
képezi,
egy é
szően
Erre va
országi
összege
rug, ad
hitelsz
kereke

Ha te
Közpon
a kötele
ben 73
tőkének
elhelyez
és a ki
millió
fönmmar
városi r
leszámi
áll a va
betevők
betéti k
nül vag
városi
tőkéit
keresztü
csak hit
a ném
betétkér

tehenek
kenység
tenyészt
fejések
tatik a
tehenek
kiválóan
nem ad
gonddal
éves ko
retlen n
beli köze
által elé
ményeke
hogy jó

Az egy
törzsköny
tehen sz
tejeléken

4-50
toznak r
ha külön
regenerá
utódok
tatnak.

Főzél
másodso

Láttam
kardállás
a gazdák
használni
része ter
az utódok
testü áll
válnék s
nosaik, h
mázó apa
is átvitet

A továb
kenység
a küllemi

eszközre is felhívjam, amelynek jóindulatához és hajlandóságához közvetlensége folytán is közel kell feküdnie.

A szövetkezeti eszme hívei — akik éppen a gazdatársadalom vezető egyéniségei közül kerülnek ki — már sokszor főpanaszolták azt a figyelemreméltó tény, hogy a gazdák takarékbetéteikkel olyan pénzügyi intézetek erejét táplálják, amelyeknek általános irányzata a gazdák takarékoskodásával szemben ellentétes. Ezzel szemben a hitelszövetkezetek, amelyeknek pedig a legfőbb, majdnem egyedüli célját a mezőgazdálkodással foglalkozók gazdasági haladásának a szolgálata képezi, az Országos Központi Hitelszövetkezet egy évtizedes fennállása után is csak elenyészően kis mértékben élvezik a betevők bizalmát. Erre vall az a tény, hogy míg az összes magyarországi hitelintézeteknél elhelyezett betétek összege 1906-ban kerek 2518 millió koronára rug, addig az O. K. H. kötelekébe tartozó 1706 hitelszövetkezet ugyanazon év végén mindössze kerek 46 millió koronát kezelt.

Ha tekintetbe vesszük, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet követelése 1907 végén a kötelekébe tartozó hitelszövetkezetekkel szemben 73 és fél millió koronát tett ki s ezen tőkének jelentős részét, vagyis a központban elhelyezett takarékbetétek 24 és fél milliónyi és a kibocsátott kamatozó kötvények 19 és fél millió koronányi összegének levonása után fennmaradó kerek 29 millió koronát egyes fővárosi nagy pénzintézetektől szerezte be visszelszámítás útján: teljes fonákságban előttünk áll a valóság, amely azt jelenti, hogy a takarékbetétek, főként a gazdák, nevelésesen csekély betéti kamatláb mellett elhelyezett és közvetlenül vagy különböző retortákon keresztül, a fővárosi nagy pénzintézetek kasszájába került tőkéit a gazdatársak több közvetítő kezén keresztül természetesen megdrágulva vehetik csak hitelként igénybe. Ezzel szemben például a német birodalomban a szövetkezeteknél betétként elhelyezett tőkék összege 1905-ben

1244 millió márkát, a nagybankoknál levő betétek összege 2525 millió, végül a takarékpénztárak betétállománya 11,896 millió márkát tett ki.

A helyzet tisztázása érdekében konstatálom még, hogy a hitelszövetkezetek betéti állományát hátrányosan befolyásolja a postatakarékpénztárnál elhelyezett betétek összege is, amely 1906 végén 78 millió koronánál többre rugott és jelentékeny részben azokból a körökből került ki, melyeknek érdekében a hitelszövetkezetek létrejöttek, t. i. a kisemberek köréből.

Ha már most a főt vázolt állapotnak az okait kutatjuk, ezek közül gyakran hallottam azt hangsúlyozni, hogy a hitelszövetkezetek nem adnak, de nem is adhatnak nagyobb vagy olyan kamatot sem, mint a nyereszkesedésre alapított pénzintézetek. A statisztikai kimutatás szerint az 1906. évi takarékbetétekből a legtöbb, 1,263 millió korona $4\frac{1}{2}\%$, 596 millió $4\frac{1}{2}\%$, 503 millió $3\frac{1}{2}\%$ s mindössze 214 millió korona volt $4\frac{1}{2}\%$ -nál magasabb kamatra betétként elhelyezve. A hitelszövetkezetek $4-4\frac{1}{2}\%$ -os kamatot fizettek a betétek után. Nyilvánvaló tehát, hogy ez az érvelés minden alapot nélkülöz. Még kedvezőbbé teszi a helyzetet a hitelszövetkezetekre nézve a most létrejött bank-kartell, amely egyik föladatául talán a betéti kamatláb szabályozását (értsd: leszállítását) tűzte ki. Ennek a hatása a vidéki kisebb pénzintézetekre is ki fog terjedni.

Ami a takarékbetétek elhelyezkedésének másik józan magyarázatát, tudniillik a bizalom kérdését illeti itt a valóságba jutott vidéki pénzintézetek eseteire való utalás nélkül egyszerűen arra hivatkozom, hogy tudomásunk szerint az O. K. H. tizedfél éves fennállása óta a kötelekébe tartozó szövetkezeteknél a betevőknek egyetlen fillére sem vésztett el.

Másutt kell tehát keresni a hitelszövetkezeteknél elhelyezett takarékbetétek csekélységének az okát. Az érdekeikben sértett körök rosszindulatú izgatása; újabban a napisajtó egyes organumának ellenszenvé; a magyar gazda

konzervatizmusa, amely sokszor saját kárára ragaszkodik a szokásokhoz; végül legfőképpen a gazdatársadalom szervezatlensége: ezek a hitelszövetkezetek erőteljes fejlődésének az akadályai.

Itt az idő és az alkalom, hogy a kizsákmányoló törekvésnek a bank-kartellben történt megnyilvánulása jó utra terelje a gazdákat. Amit eddig — a régi csapáson zavartalanul haladva — nem vettek észre, lássák meg most a hitelszövetkezetek baráti szolgáltatásosságát. Vegyék ki betéteiket a kartellező bankok és vidéki érdekesportjaik kezéből és helyezzék el ott, ahol érdekeiket önmaguk védelmezhetik: a hitelszövetkezetekben és az Országos Központi Hitelszövetkezetben. Gazdasági és politikai függetlenségüket jobban és sikeresebben másként nem biztosíthatják.

A tőkeelhelyezésnek még kedvezőbb és közgazdasági szempontból még kívánatosabb eszközét az Országos Központi Hitelszövetkezet adómentes kamatozó kötvényeiben jelölhetjük meg, amelyek $4\frac{1}{4}\%$ és $4\frac{1}{2}\%$ -os típusokban vannak forgalomban.

Ha a gazdák megtudják és meg akarják érteni azt az intelmet, amelyet a bank-kartell ugyan csak önkéntelenül nyújt, nemcsak a résztvevő pénzintézeteket bünteti méltóképpen, hanem egyszersmind a szociális politikának és a nemzet gazdasági önállóságának is igen nagy szolgálatot teszen. Példájukon talán a kormány is felbuzdul és a kartellező intézeteknél elhelyezett nagy állami pénzkészleteket is áttereli a szövetkezeti vérkeringésbe. Így végső eredményében nem szemrehányás, hanem hálás elismerés fogja illetni a bank-kartell megteremtőit.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

* Az OMGE angol tanulmányútja a legjobb sikerrel végződött. Anglia mezőgazdasága teljesen elűtö a miénktől, az ott nyert gyönyörű benyomások és tanulságok természetszerűleg nem alkalmazhatók egyszerűen és közvetlenül

tehenek alkotják, amelyeknél a fősúly a tejelőképességre helyeztetik. Rendszeres, az állattenyésztési egyesület által ellenőrzött próbafejek tartatnak, amelyek által meghatározattatik a tehén évi tejelőképessége. Rosszul tejelő teheneken igyekeznek mielőbb tudni, míg a kiválóan jól tejelő teheneket semmi pénzben el nem adnák, hanem annak nőnemű utódait féltő gonddal felnevelik, a bikaborjukat pedig $1\frac{1}{2}$ éves korukban paraszttenyésztők előtt ismeretlen magas áron adják el, mert a környékbeli községek is felismervén már Levél község által elért kiváló szép állattenyésztési eredményeket, valósággal versenyeznek, ha tudják, hogy jó tejelő szülőktől származó bika van eladó.

Az egész község állatállományáról rendszeres törzskönyv vezetetik, úgy hogy minden egyes tehén származása, szüleinek és nagyszüleinek tejelőképessége megállapítható.

4—5000 liter évi tejelésű teheneik nem tartoznak ritkaságok közé. Ezek bikautódai azután, ha külemi hibái vannak is, mint igen becses regenerátorok az egész állomány után származó utódok tejelőképességének javítására használnak.

Főczél a haszon! A csinos, kifogástalan külső másodsorban jön figyelembe.

Láttam kiváló szülőktől származó bikákat kardallású lábakkal, hajlott derékkal, úgy hogy a gazdák 99% -a nem merne volna tenyésztésre használni. S mit látunk az utódoknál? Egy része természetesen örökölte az apa hibáit, de az utódok legnagyobb része teljesen kifogástalan testű állat, mely bármely istállónak díszére válnék s emellett jogosan remélhetik tulajdonosaik, hogy a kiváló jól tejelő családból származó apában rejlő jó tulajdonságok az utódra is átvitettek.

A további generációkban azután a tejelőképesség féltő gonddal való szem előtt tartásával a külemi hibák ki fognak küszöböltetni. Míg e

fényes eredményeket nem láttam, magam is azok közé tartoztam, kik helytelenítették azon irányt, mely a külemlét a tejelőképesség kedvéért feláldozza, illetve másodsorba helyezi, de a látottak meggyőztek arról, hogy egy nagyon helyes tenyésztési irányval állok itt szemben, amely azonban a legtöbb gazda, de különösen a zöld asztal mellett gazdálkodók által félreismertetik és nem méltányoltatik. Mert a látottak után sokkal helyesebbnek tartom, hogy először egy jól tejelő, tehát hasznos tehénállományt teremtsünk a kisgazda részére, mely állomány ugyan nem ment külemi hibáktól, de amely után vigan gurulnak a hűvégi szövetkezeti leszámoláskor az aranyak a boldog kisgazda zsebébe, mintha a dolog megfordítva lenne ha u. i. először a testformák tökéletesítésére törekednénk s csak azután fejlesztenők a tejelőképességet, mert bizony szegény kisgazdának a szép külem mellett felkopna az álla, ha a zséber üresen maradna a fejéknél s ha fáradsága után jövedelmet nem látna, nem is hiszem, hogy hasonló szép eredmények elérésének bevérsághoz meg volna-e a türelme és az anyagi képessége.

A teheneik után nyert tej a községi tejszövetkezetek útján értékesítetik, ahol az vajjá dolgoztatik fel.

A leföldözött tej pedig a gazdák által tartott yorkshire sertésekkel a lehető legelőnyösebben értékesítetik.

A tejszövetkezet berendezése mintaszerű. Ugy külsőn, mint tisztaság, valamint gyakorlatiaság tekintetében a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

A község magas állatállományából kifolyólag a gazdák elégedő mennyiségű trágyával rendelkezvén, földjeiket a lehető legjobb trágyaerőben képesek tartani, amely körülmény és az okszerű talajművelés és vetésforgók betartása folytán mezőgazdaságuk is a parasztagazdaságok mintaképeül szolgálhat.

Az elmondottak csak halvány képét nyújtják a Levélben látottaknak, hivatottabb toll kellene ahhoz, hogy azt hűen vissza tudja adni.

Látni kell azt, hogy megértsük, hogy a jólét minő magas fokára lehet jutítani a szegény, elhagyott föld népet szakértelemmel és önzetlen jóakarattal vezetéssel.

Hogy azonban valaki a népet vezetni tudja, annak a szakértelemmel kívül legfontosabb tényezője, hogy a nép bizalmát meg tudja nyerni, hogy velük banni tudjon, hogy erőnyüket épp úgy, mint hibáikat a jó ügy érdekében ki tudja használni. S mindezt az itteni vezetésben megtalálhatjuk!

Azért nem tudom elég melegen ajánlani a gazdasági egyesületek vezetőinek és egyéb a földművelő nép jólétét előmozdítani hivatott intézmények vezetőinek, hogy személyes tapasztalataik alapján győződjenek meg a fentebb elmondottakról s a látottak és tapasztaltakat saját hatáskörükben érvényesítsék, mert bizony állíthatom, hogy ha az ország nagyobb részében hasonló eredményeket lehetne elérni, úgy hazánkat a jólét oly magas fokára emelhetnők, amiről a legnagyobb idealista sem mer álmodni.

A fentebb vázolt fényes eredmények egy önzetlen, fáradságot és akadályt nem ismerő férfiú — kinek nevét felesleges kiírom — egy évtizedes munkájának eredménye, kit a kitűzött cél elérésében nem akasztott meg a leghevesebb támadás sem, mely a vele ellenkező elvet valló gazdák és bürokraták részéről érte, kinek munkakedvét nem vette el azon körülmény, hogy páratlanul álló eredményeket elért munkásságát illetékes helyen nem méltányolták. A közjó érdekében kívánom, hogy munkakedvét a jövőben se veszítse el s hogy Moson megye többi községét, amelyekben munkásságának nyomai már meglátszanak, hasonló magas nivóra emelje mint Levél községet.

Kovács Károly.

a magyar viszonyokra, de a takarmánytermesztés, az állattenyésztés, a vetőmag, virág- és gyümölcsstermesztésnek az a mondhatni ideális magas foka, amelyet ott saját szemekkel annyiszor láthatni szerencsések voltunk, erős impulzusként hatott mindnyájunkra. Megtanultuk azt, hogy a kedvező körülmények felismerése és helyes kihasználása által mily rendkívüli eredményeket érhet el a modern gazda. Láttuk azt, hogy a műtrágyák egyszerű alkalmazása, a takarmányfélék és vetőmagnak kellő kiválasztása, a tenyészállatok folytonos és következetes ki-tenyésztése, a mezőgazdasági gépek okos felhasználása minálunk is még mennyire fokozhatná bevételünket.

De eleve tisztában voltunk azzal, hogy Angliának egyedül álló klímájával Magyarország sohasem versenyezhet. Az az állandó enyhe és nedves időjárás, amely valóságos virágházza teszi a brit szigeteket, nálunk el nem érhető. Mert ha sikerülne Magyarország termékeny földjeit Anglia klímájával párosítani, valóban elképzelhetlen eldoradová változnék át szép hazánk.

Az angol mezőgazdaság nagyjában egy végtelen gazdag országnak nem annyira kenyérkeresete, mint inkább kedves és kedvelt mellékfoglalkozása. Hogy ez a kedves mellékfoglalkozás is mennyire érdekes és tanulságos volt a kirándulás összes résztvevőire, azt a tanulmányt eredményeiről beszámoló jelentés van hivatalosan illusztrálni.

Amit azonban a szorosán vett mezőgazdasági tanulságokon kívül magunkkal vittünk az angol nép egész felfogásából, a világimperium hatalmas szelleméből és abból a bámulatos, nyugodtsággal és műveltséggel párosult mindent legyőző energiából, azt, úgy hiszem mindenki közülünk lelke mélyébe rejtette, hogy azután idehaza kellő alkalomkor saját maga és országa javára gyümölcsöztesse.

* Az angol király, VII. Edward, oly nagy és komoly kedvvel érdeklődik saját magán-gazdasága iránt, hogy Angliában ma ő „the most popular farmer in the British Isles”, vagyis Anglia legnépszerűbb gazdája. Windsori és trónörökös korában sandringhami „farmjain” kiváló shorthorn és jersey szarvasmarhát, valamint „shire” lovakat tenyészt és mindig rendkívül örül, ha nemcsak a versenypályán nyernek telivér lovai, de a gazdasági kiállításokon szarvasmarhái és nehéz igáslovak is. A nagy gazdasági kiállításokat, melyeket az angol OMGE., a Royal Agricultural Societies of England évente Anglia különböző városaiban rendez, előszeretettel nyitja meg és ha akadályozva van, mint pl. most a Newcastle upon Tyne-on tartott nagy kiállításon, fia, a walesi herceg által képviseltette magát.

Edward király nemrég Leedsben tartott beszédjében külön és nyomatékkal hangsúlyozta, mennyire szükséges a mezőgazdaságban a gyakorlat és a tudomány folytonos együttműködése és Herefordban is meglepte környezetét alapos mezőgazdasági tudásával.

* Tengerikiállítás. Omahában, Nebraska állam legfontosabb városában (Egyesült-Álla-

mok) ez év december 9-től 19-éig oly kiállítást rendeznek, mely a tengerire vonatkozó összes művelési methodusokat, tengericsöveket és szemes tengerit Amerika minden részéből összehasonlítás, bírálat és verseny céljából, tengeri-örleményeket, tengeriből előállított mindenféle terményt és mellekterményt, szóval mindazt bemutatja, ami csak a tengerinövényekkel kapcsolatban áll. Tekintve azt, hogy a tengeri ezidőszert Amerika legfontosabb növénye, fontosabb mint a buza, az érdekeit gazdái és iparoskörök mindent elkövetnek, hogy ez a kiállítás különösen nevelő hatása szempontjából sikerüljön. Az első ilyen kiállítást múlt évben rendezték Chikagóban, oly nagy sikerrel, hogy most Omahában összefogtak a mezőgazdák, iparosok és kereskedők képviselői egy még egyszerű és teljesebb bemutatás rendezésére. Omaha kereskedői egyedül 50,000 dollárt (250,000 koronát) irtak alá önkénytelen a kiállítás előmunkálatainak költségeire.

A tengeri mellett a többi gabonák és az ezekből előállított lisztek is versenyezni fognak. Mindebből látszik, hogy ezen kiállítás reánk magyarokra is elsődrendű érdekel bir és cél-szerű volna, ha új amerikai szakudósítónk a kiállítást tanulmányozva, az ott elért eredményeket, vívmányokat, új és bevett methodusokat stb. idehaza kellő helyen ismertetné és hasznosítaná. Magyarország az Egyesült-Államok után a világ legnagyobb tengeritermesztő állama.

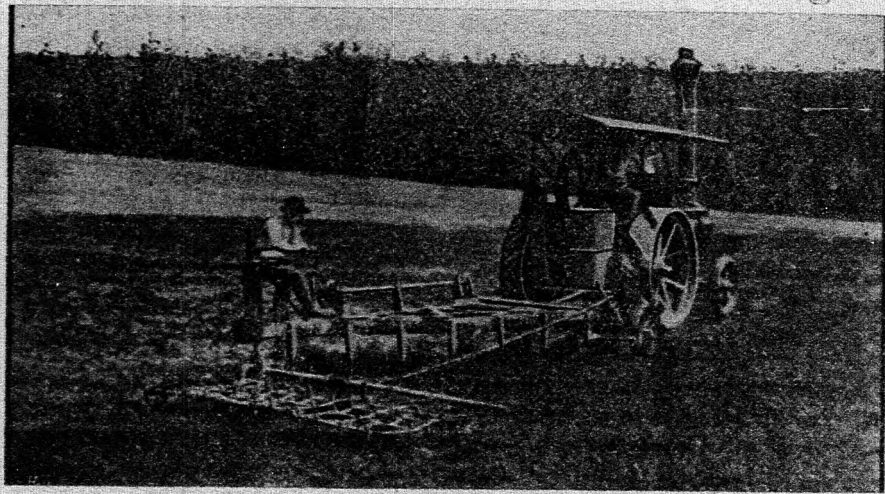
* Az Egyesült-Államok keleti, tehát az Európához közel eső államokban, a mezőgazdaság tért veszít. A lakosság szaporodása, a gyár- és ipar fejlődése, a városok terjeszkedése és sok egyéb ok visszaszorította ott a mezőgazdasági üzemet az ipar javára. W. H. Jordan, a New-York állami mezőgazdasági kísérleti állomás igazgatója nemrég előadást is tartott arról, vajjon New-York állam mezőgazdasága miért hanyatlak. Előadásában felelti, hogy államában a farmok száma apad, a földbirtok értéke csökken, szintugy kevesebdek a tulajdonosok által művelt farmok száma. Ezzel szemben azonban a gazdasági üzem intenzívebbé válik. A gazdák mindintább tejgazdaságra, gyümölcs-, zöldségfélék, virág- és vetőmagtermesztésre térnek át és ezzel igen figyelemreméltó eredményeket érnek el. Jordan a New-York állami mezőgazdasági viszonyok javítására különösen a mezőgazdasági szakoktatás fejlesztését ajánlja.

△ Uj agrárstatisztikai felvételek Olaszországban. Noha Olaszország kiválóan mezőgazdasági jellegű állam, amelynek legfontosabb jövedelemforrása éppen a mezőgazdasági termelés, mindamellett — csodálatos módon — egyáltalában nem volt eddig megbízható mezőgazdasági statisztikája. A bevetett és művelés alatt álló terület nagyságát, a termés mennyiségét, az állattenyésztés állapotát illetőleg például Olaszország kizárólagosan becslésekre van utalva; hogy ez mily alaposan történik, azt eléggé jellemzi az a körülmény, hogy 1890 óta Olaszország állatállománya minden hivatalos statisztikai kiadványban változatlanul ugyanazon számadatokkal szerepel! Eppen ily kevéssé

van Olaszországnak statisztikája a mezőgazdasági üzemekről. Csupán a kereskedelmi statisztika jelenik meg hivatalos kiadásban, amely legalább a mezőgazdasági termékek bevétele és kivitele tekintetében ad valamelyes adatokat. E hiányokon kíván most az olasz földművelésügyi miniszter segíteni, aki a törvényhozástól nyert felhatalmazás alapján kidolgoztatta a fokozatosan meg-ejtendő agrárstatisztikai felvételek sorozatát s a kamara már meg is szavazta a költségeket. A Valenti Guido páduai egyetemi tanár készítette tervezet szerint jövőben rendszeresítendő statisztikai felvételek felölelnék a művelési területeknek és az egyes művelési ágaknak, a termés mennyiségének, az állatállománynak, a mezőgazdasági iparágak termelésének, mezőgazdasági gépek alkalmazásának, műtrágya használatának és a mezőgazdasági termények áralakulásának statisztikáját, végül pedig áttekinthető képét adnák a birtokmegoszlásnak. Már a folyó évben megtörtént az első általános állatszám-lálás, a tervezetben foglalt többi pontokra nézve pedig egyelőre az ország különböző vidékein 18 kerületben még ez év folyamán próbafelvételekkel tesznek kísérletet. Ezeknek sikereiben azonban a szakemberek nem nagyon biznak, mert az olasz nép minden hivatalos kutatás iránt ösztönszerű bizalmatlansággal viseltetik, úgy, hogy a kiadott kérdőívek kitöltése révén nyerhető adatok nagyon megbízhatatlannak lesznek. Eppen ezért az általános felvételeknél a kormány a főszlyt nem a bevállásokra, hanem a kiküldendő szakértők által megejtendő hivatalos kutatások eredményeire kívánja helyezni, hogy minő eredményre, azt majd csak a jövő mutatja meg.

△ Osztrák talajjavítási törvény. Az osztrák birodalmi gyűlés most tárgyalta le a talajjavítási törvényjavaslatot, amely tetemes (évi 8 milliónyi) hitelt bocsát a kormány rendelkezésére talajjavítási munkálatok költségeire. E javaslat benyújtásával az osztrák kormány az ottani mezőgazdasági körök régi és egyhangú kívánásának tett eleget. A vita folyamán csak az az alapos kifogás merült fel a javaslatnál s emben agrár-oldalról, hogy az a legelőjavításokra nem terjed ki, holott igen sok vidéken éppen az elpusztult legelőknek az állattenyésztés érdekében való helyreállítása volna kívánatos. E tekintetben talán az összes tartományok tehetnének meg a szükséges intézkedéseket, annyival inkább, mert az állami talajjavítási alapnak esetről-esetre való felhasználása is csak tartományi határozat alapján történhetik és az új törvény alapján talajjavítási munkálatok céljaira az állampénztárból adható összeg voltaképpen csak hozzájárulás az illető tartomány és az érdekelt vidék birtokossága által az illető munkálat költségeire hozott áldozatokhoz.

△ Az orosz tőzsdék és a különbözőzeti ügyletek. Az orosz kereskedelmi és ipari miniszter a német tőzsdénovella életbeléptetésének ötletéből véleményt kért a szentpétervári árutőzsdétől a gabonahatáridőüzlet terén szerzett oroszországi tapasztalatok tárgyában. A választ a szentpétervári árutőzsdének e célból

UJ! UJ! UJ! Egygéprendszerű gőzszántás UJ! UJ! UJ!

(egy ölet fogó 7 vasu ekével).

Csekély befektetés. Olcsó üzem.

Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból kívánatra rendelkezésre állnak

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
Budapest, VI., Váci-ut 19. szám.

összehívott közgyűlése adta meg, amely oda-nyilatkozott, hogy a szentpétervári gabonatözsde már régóta fennálló határidőüzlet csak valóságos áruban, nem pedig papirosgabonában kötött ügyletekre terjed ki s ennél fogva ezek az ügyletek megfelelnek a német tözsdenovellában szabályozott szállítási ügyletnek. A különböző ügyletek megengedését azonban a szentpétervári árutözsde közgyűlése egyáltalában nem tartja kívánatosnak, sőt azt a gabonakereskedelem egészségtelen jelenségeinek, káros kinövésének tekintti, amelyet a szentpétervári és általában az orosz árutözsdekről továbbra is kizárandónak véleményez. Mindenesetre érdekes és jellemző ez az állásfoglalás a tözsdei érdekeltség részéről, amelyet mint a mi állásponturnak szorosan vett tözsdei körökből jövő megerősítést tartottunk érdemesnek itt leközölni.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Tehenek helyettesítése tinókkal. 377. kérdés. Helyesen cselekszem-e, ha 60 drb fejős tehen helyett 30 drb 1 éves, 30 drb 2 éves, 30 drb 3 éves és 30 drb 4 éves növendékintót tartok ugyanazon a takarmányon, mint amennyit a 60 drb fejős tehen elfogyaszt, illetve annyi értékűt? A tejet eddig 12 filléért állósnan lehet értékesíteni.

i. Sz. K.
Felelet a 377. sz. kérdésre. Hogy helyén való-e a 60 drb tehénnek 120 drb tinóval való helyettesítése ott, ahol a tej csak 12 fillérel értékesíthető, az teljesen az illető gazdaság helyi viszonyaitól és főképpen attól függ, hogy a gazdaság rendelkezik-e megfelelő legelővel, amelyen a tinók nyáron át olcsón eltarthatók. Idevágó előszánítások arra az eredményre vezettek, hogy mindkét üzemánál okszerű irány követését föltételezve, a jövedelmi eredmények nem nagyon eltérők, csak hogy a tehenészet több trágyát szokott szolgáltatni, mint a tinótartás, mely körülmény, tekintettel a gazdaság trágyaszükségletére, szintén figyelembe veendő.

Hensch Árpád.
Iparkamarai illetéktartozás. 378. kérdés. Azon földbirtokostól, kinek cséplőgépe van s ki ezután III. oszt. kereseti adóval van megrovva, jogosan szedhetnek-e iparkamarai illetéket?

V. Gy.
Felelet a 378. sz. kérdésre. Az iparkamarai illetéket a kereskedők és iparosokra I. és III. oszt. kereseti adójuk arányában megállapított kulcs szerint vetik ki s tőlük közzadók módjára szedik be. Ha a földbirtokosnak cséplőgépe van s ezután külön III. oszt. kereseti adóval van megrovva, akkor a cséplőgépet nemcsak a saját birtoka terményeinek feldolgozására használja, hanem másoknak is ellenérték szolgáltatása fejében átengedi, ezáltal önálló ipari kereseti forrást teremt, melynek jövedelme után vetteti ki a III-ad oszt. kereseti adó. A cséplőgépnek ezen alakban való hasznosítása ipari foglalkozást képez s így az e czímen kivetett kereseti adó után az iparkamarai illeték jogosan követeltetik.

Hollady Nándor.
Buzaüzög. 379. kérdés. Buzavetőmagunkat rendszeresen csávázzuk, ennek folytán a köüzög nem is fordul elő buzáinkban, ellenben a

porüszkös fej virágzás idején közel 5-6%-ot is kitesz, ezért folyó évben szándékom a vetőmagot 1%-os kénsavas oldattal is csávázni; kérdelem, helyesen cselekszem-e, ha a Linhart módszer szerinti 1%-os rézgáliczoldat 100 literjéhez 1% kénsavat is keverek és e kénsavas-rézgáliczos oldatban csávázok, avagy másképp kell-e eljárnom?

B. I.
Felelet a 379. sz. kérdésre. A buzában előforduló por- vagy repülőüzög (Ustilago Tritici (Pers) Jens) ilyen nagymérvű kártétele nálunk legáltalában is szokatlan s a védekezés mindenesetre okadatolt. Míg a „köüzög” (Tilletia Tritici és T. laevis) ellen a rézgálicz-oldattal való csávázás (különösen a Linhart által ajánlott „kosarzás”) kitűnő hatású, addig a porüszög elleni csávázással édes-keveset használhatunk akár egyik, akár másik csávázó anyaggal. A köüzög spóái — amint az általánosan ismeretes — jórészen a vetőmaggal jutnak a talajba s a csírázás alkalmával fertőzik a növényt. A repülő vagy porüszögnél azonban nem úgy áll a dolog. A fertőzés a virágzás alkalmával történik olyanformán, hogy a spórák a virágbibére kerülnek, ahol csiratömlőt fejlesztenek. Ez bejut a maghobba s a belőle fejlődött finom miczeliumszálak át meg áthálózják a fejlődő mag szöveteit. Ez a fertőzött mag kifejlődik s szabad szemmel nem látunk rajta semmiféle különös betegségre utaló jelenséget; ha azonban a vetőmag közé kerül, a belőle fejlődött növény már beteg s a virágzás idején porüszögös kalászt hoz. Amint látható, a porüszögnél (buza) a csávázó anyagoknak nem lehet semmiféle hatása, mert a mag szövetei között a miczeliumot nem pusztíthatjuk másként el, mint úgy, ha a magot is tönkreteszük. A védekezés a fentiek daczára is lehetséges. Mindenekelőtt vetőmagot kell változtatni, lehetőleg olyan helyről szerezve, ahol nincsen porüszög. A vetőmag jól fejlődött, kiváló csiraképességű legyen s a kitűnően megművelt talajban a növények gyors és erőteljes fejlődését mindenképpen mozdítsuk elő. Így mindenesetre kevesebb lesz a kár s nagy valószínűség szerint el is marad.

B. B. dr.
Szarvasmarha-legelő. 380. kérdés. Lapos fekvésű, de nem vizenyős, fekete agyagból álló, sekély feltalaju és tiszta kavicsból álló altalaju területen állandó szarvasmarha legelőt óhajtanánk létesíteni. Kérünk szíves felvilágosítást, hogy milyen fűmárgékből holdanként mennyit vessünk és mikor legzezszerűbb azt vetni, lehet-e az őszi vetésnek is jó sikere és szükséges-e védőnövényvel vetni?

Jobbaházi.
Felelet a 380. sz. kérdésre. Lapos fekvésű, de nem vizenyős, fekete agyagból álló, sekély feltalaju s kavicsaltalaju terület állandó szarvasmarha legelővé lenne alakítandó. A lapos fekvés mellett a kavicsos altalaj nem oly tulságos nagy baj a legelő létesítésénél, mert a mélyebb fekvés folytán mégsem lesz tulságos sülevényes természetű, sőt normális körülmények közötti valószínűleg vízhiányban sem fog szenvedni.

Elvetésre következő fűkeverék ajánlom: Dactylis glomerata 3-70 kg., Phleum pratense 1-60 kg., Festuca pratensis 5-80 kg., Lolium perenne 5-40 kg., Poa pratensis 1-20 kg., Agrostis stolonifera 2-20 kg., Cynosurus cristatus

3-80 kg., Trifolium pratense 1 kg., Trifolium hybridum 1-80 kg., Trifolium repens 0-50 kg., Lotus corniculatus 0-60 kg. Összesen 27-40 kg. kat. holdanként.

A fűmárgék tavaszi vetése a mi klímánk alatt sokkal biztosabb mint az őszi, különösen épp a laposabb fekvésekben. Amint a talaj (melyet őszzel meg kell szántani s tavasszal csak extirpálni) kellően megszikkadt, azonnal vetni kell. Legjobb védőnövényvel vetni, például árpaival, melyet a rendesnél valamivel ritkábban kell vetni. Ha zabot használunk védőnövénynek, akkor azt legjobb zölden levágni (bugahányáskor) s feletetni, mert magtermesztés esetén később kerül le a földről épp a legnagyobb meleg idején.

K. K.
Trágyaérték aránya. 381. kérdés. Miképp aránylik egy q istállótrágya egy q 18%-os szuperfoszfáthoz s mire lehet becsléni egy q jó istállótrágyát az alföldi viszonyok között?

Z. J.
Felelet a 381. sz. kérdésre. Az istállótrágya a szuperfoszfáthoz sehogya se aránylik, mert az egyik teljes, a másik egyoldalú trágya, egyik a másikat nem helyettesítheti. Az istállótrágyát pedig igen sokra lehet becsülni, minél jobb, annál többre, de pénzben kifejezni az értékét csak akkor lehet, ha a trágya minőségét, értékét és a gazdasági viszonyokat ismerjük, ekkor is csak hozzávetőleg.

Módosítások az adóreform-javaslatokon.

Rég nem volt kormányjavaslatoknak annyira alapos, oly szigorú és beható bírálatban részük, aminővel Wekerle Sándor dr.-nak az egyes adók reformjáról szóló előterjesztési minden oldalról találkoztak. És ez nagyon természetes is. Hiszen annyira mélyreható és általános érdekű, annyira zsebbevágó módosításáról van szó e javaslatokban a jelenlegi, régi gyakorlat folytán immár úgy ahogy megszokott állapotnak, hogy minden társadalmi osztály, minden érdekkör szükségképpen állást kellett, hogy foglaljon a legsajátosabb érdekeit érintő adóreform tárgyában. A bírálat általában nem volt kedvező az adóreform-tervekre nézve, aminek egyik főoka az, hogy a közönség — nem éppen alaptalanul — adóemelési kísérletet lát minden adójavaslatban és ösztönszerűleg védelmezi ellenében jogos vagy vélt érdekeit. Az OMGE. is erélyesen sikra szállott annak idején — mint még emlékezetes — a mezőgazdaság méltánylást érdemlő kívánalmainak a javaslatokban való figyelembevételéért, mire Wekerle kilátásba is helyezte aggodalmaink és kifogásaink komoly megfontolását és lehető honorálását.

Ugy hírlik, hogy azóta tényleg alapos revízió alá kerültek az adójavaslatok és hogy nem egy sérelmes intőzkedésüket maga a miniszterelnök küszöböl ki a képviselőház elé terjesztendő új szövegükből. Eppen erre való tekintettel mondott le Wekerle ama kedvenc tervéről, hogy javaslatait még a nyári szünet előtt letárgyalassa a parlamentben, ami ellen tudvalólag lapunk is erélyesen állást foglalt, mint-

A HEID-féle GÉPGYÁR

képviselőt Magyarország területére átvéve, módunkban áll

eredeti HEID-féle gabonakonkolyozókat, eredeti HEID-féle magosztályozó gépeket

E gyártmány tartóssága és kiváló tökéletes munkateljesítése jellemző. készítményt sokszorosan felülmúlnak. — Leírással és árajánlattal készséggel szolgál:

jutányos áron, az ismert első-rangu kivitelben szállítani. kemény nickel átvonatu trieur-köpenyek, melyek tartósság tekintetében minden eddigi

Bächer Rudolf, Melichar Ferencz, Budapest, VI., Nagymező-ú. 68.

hogy az ilyen korszakos jelentőségű reformnak hevenyészve való elintézését veszedelmesnek és károsnak tartottuk. Ha valahol, úgy éppen az ilyen mélyreható adóreformnál van helyén, hogy az bizonyos fokú közmegegyezéssel jöjjön létre, ennek pedig természetesen előfeltétele a javaslatok módosított szövegének idejében való közzététele és a beható, minden oldalról, minden figyelmet érdemlő szempontból való megvitatás lehetősége.

Az átdolgozott adójavaslatokat még mindig homály és mély titok leple fedi, azonban Wekerle Sándor dr. mégis meglebbentette kissé e sűrű saisi fátyolt ama hivatalos jellegű kijelentésével, amelyeket a törvényhatósági és rendezett tanácsú városok országgyűlési képviselői által kiküldött adóügyi hetes albizottság ülésén tett. Kiemeljük ezek közül a mezőgazdasági köröket is érdeklő alábbi nagyfontosságú nyilatkozatokat.

A városok felterjesztésének a földadóval szemben elfoglalt álláspontját a hetes albizottság nem tette magáévá, Wekerle miniszterelnök pedig nyomatékosan hangsúlyozta a földadó 20%-ra való mérséklésének méltányos voltát, egyben elutasítva a haszonbérérték szerint felállítandó új országos értékhatározó eszméjét a végrehajtás hosszadalmas és felette költséges volta miatt.

A jövedelmi adónál a családtagok együttes megadóztatására vonatkozólag hajlandóan nyilatkozott Wekerle arra az engedményre, hogy a családtagok abban az esetben ne adózzanak a háztartás fejével, ha az utóbbinak rendelkezése alá kerülő jövedelmük nem több, mint amennyibe az elartott családtag tartása kerül. A létminimum nem 600, hanem 800 K-ban fog megállapítani, amit az OMGE. is követelt. A jövedelmi adó skáláját Wekerle hajlandó igazságosabban, csaknem az osztrák törvénnyel azonos fokozatos emelkedéssel megállapítani, ami kivált a középjövedelmekre nézve jelent számottevő könnyebbséget. A több oldalról kívánt gyermekszakas beillesztését is megígérte a miniszterelnök oly értelemben, hogy a közös háztartáshoz tartozó minden 14 ik évét túl nem haladt családtag után a családfőnek 5000 K-t meg nem haladó jövedelméből fejenként 100 K. levonassék, ha legalább két ily családtag van. Itt a korhatárt és a levonási összeget keveseljük, de elismeréssel vesszük tudomásul magának az általunk is nyomatékosan hangoztatott eszmének elfogadását.

Fontos engedmény az is, hogy a jövedelmi adó kivételénél elemi vagy egyéb csapásokból eredő károsodások, ugyszintén tartós betegség, munkaképtelenség és katonai szolgálat figyelembe fognak venni. A jövedelmi vallomás be nem adása miatt kiroható büntetési pótlék 1%-ra szállíttatik le s a fél csak akkor fog 5% bírsággal sújtani, ha külön felhívásra sem adna vallomást. Módosul az adókivétel-bizottság hatásköre és a felelősségi eljárás is. Nagyjelentőségű, hogy egy a jövedelemadó, mint az általános kereseti adókontingentálásának, valamint az esetleges pótkivételnek terve is elesik, amivel az adójavaslatok egyik legsérlemesebb és legmonstruózusabb pontját temette el — igen helyesen — a miniszterelnök. A jelzőterhek kamatainak leszámítására vonatkozólag megmarad a javas-

lat amaz intézkedése, hogy az adóssági kamatok teljes összegükben levonhatók a jövedelemből s ha ezután tiszta jövedelem nem maradna, a fél egyáltalában nem fizet jövedelmi adót. A rokoni tartásra vonatkozólag azt az engedményt tette Wekerle dr. magáévá, hogy lemenő, felmenő vagy közeli oldalakon részére kikötés nélkül adott támogatás a fél jövedelméből leszámítandó és teljesen adómentes, míg a kikötött ilyen járulékok 2%-os adó alá esnek.

Méltán lehetünk rá ezek után kíváncsiak, vajjon a részünkről felhangzott egyéb fontos kívánásokat hasonló előzékenységgel fogadta-e a miniszterelnök s hogy azoknak megfelelőleg mennyiben módosítja eredeti javaslatát. Végleges állásfoglalásunkat mindenestre ettől teszszük függővé és addig is sürgősen kérjük a módosított és — reméljük — javított javaslatoknak mielőbbi nyilvánosságra bocsátását.

Hogyan védekeznek a repcetermesztő az olajgyárosok kartellje ellen?

A „Köztelek” folyó hó 18-án kelt számában foglalkozik az olajgyárosok kartellje ellen való védekezéssel és azt ajánlja a gazdáknak, hogy tartózkodjanak az eladástól, avagy próbálkozzanak a repcének külföldön való értékesítésével.

Tapasztalatból állíthatom, hogy az ajánlott védekezési módok kivétel nélkül, vagy legalább is kivétel nélkül oly mértékben, amely uton a repcéárak alakulását a gazdák szabályozhatnák avagy ellensúlyozhatnák.

A gazdák legnagyobb része helyszűke folytán kénytelen repcétől mielőbb szabadulni, mert még gabonája részére sincs manapság elegendő raktára. Másrészt meg valljuk be, soknak kell a friss pénz ilyenkor.

A külföldi értékesítéssel a közép- és kistermelő nem bibelődhetik, ahhoz sem ideje, sem szakismerete nincsen. Még a nagyobb termelőnek is csak elvétve fog a külföldi vevő konvenálni, mert ha árja nem elég száraz, a hosszú vasuti utat nem meri majd egy fél sem megkoczkztatni. A manipulációra pedig kevés uradalomnak lesz elegendő férőhelye.

Szerény véleményem szerint a bajon csakis egy módon segíthetünk: a szövetekezéssel. De nem a mondva csinált szövetekezéssel, hanem a kitarító, czéltudatos és tetterős szövetekezéssel.

A repcetermesztőknek körzetek szerint az értékesítés keresztülvitelére szövetekezési ideiglenes bérraktárakat kell tartaniok oly központban, mely az olajgyárakhoz közel esik. Valamely bank ellenőrzése mellett a megfelelő előlegek adása nagyobb nehézséget nem okozna.

Csak akadna oly bátor kezdeményező, ki a kellő anyagi és erkölcsi követelmények birtokában ily módon sikra merne szállni Mercurius hatalmas serege ellen.

Mindaddig még a határidőüzel elörlése sem volna hatékony, ameddig elegendő szövetekezési bérraktárunk nincsen.

A merkantil világ kellően ismeri a gazdák gyengéjét és könyörületességéből nem lesz nagylelkű. Mert a mai gazdasági korban jaj az elhetteleneknek.

Glaser Gyula.

Szeszkontingens kérelmezésénél mit kell tudni.

A „Köztelek” szerkesztőségéhez az utóbbi időben annyian intézték ezt a kérdést, hogy szeszkontingenst miként lehetne kapni és a kérelmezésnél mi az eljárás, hogy czélszerűnek tartjuk az új törvény erre vonatkozó rendelkezéseit alábbiakban a következő kivonatos formában közölni.

Ha valaki az 1909/10. termelési időszakra a fogyasztási adó kisebbik tétele mellett akar alkoholt mezőgazdasági szeszfőzdében termelni, vagyis szeszkontingensben óhajt részesülni, annak mindenekelőtt a következőt et kell tudnia:

Az 1908. évi XXVIII. t.-cz. (új szeszadótörvény) 35. §-ának 1. pontja értelmében abból a 17,000 hl. kontingensből, mely új mezőgazdasági szeszgyárak részére az 1909/10. évre fenn van tartva, csak azok részesülhetnek, akik ebbeli igényeiket legkésőbbben a folyó 1908. évi szeptember hó 1-ő napjáig annál a pénzügyigazgatóságnál bejelentik, melynek kerületében az új mezőgazdasági szeszfőzdet üzembehelyezni szándékoznak. Elkésett bejelentések figyelembe nem vétetnek.

A bejelentéssel egyidejűleg az igényelt kontingens minden hektoliterre után 10 kor. kaucziót kell készpénzben, vagy a budapesti értéktőzsdén jegyzett értékpapirokban az illetékes pénzügyigazgatóságnál letétbe helyezni annak biztosításul, hogy az illető kérelmező fél a szeszgyárat legkésőbb az 1910. évi január 1-ő napjáig tényleg üzembe helyezi. Ugyanekkor egy közjegyzőileg hitelesített, vagy 2 tanu előtt aláírt oly leköltési nyilatkozatot is kell a pénzügyigazgatóságnál benyújtani, melyben a kérelmező fél hivatkozva az értékpapírok nemeire és számára, kijelenti, hogyha a szeszgyárat 1910. jan. 1-ig üzembe nem helyezné, a letett biztosíték minden további meghallgatása nélkül az 1908. évi XXVIII. t.-cz. 84. §-ában körülírt módon felhasználassék.

Uj mezőgazdasági szeszgyárak létesítése czéljából alakult szövetekezetek a biztosítékot azon időponttól számítva, melyben arról értesítettek, hogy kontingensben részesülnek, 8 napon belül tartoznak letenni. Ha a kontingenst kérelmező fél a határidő betartásával megkezdi a szeszgyár üzemét, a kaucziót visszakapja, ellenkező esetben elveszti és megfósztatik még a kontingenshez való igényétől is.

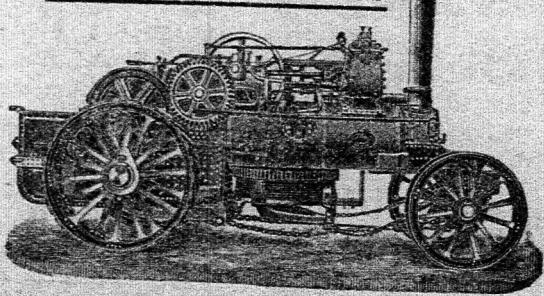
Az igénybejelentésekkel egyidejűleg kimutandó, hogy az üzembe helyezni szándékolt új szeszfőzde nézve azok a törvényszerű feltételek, melyek alapján a szeszfőzde a szeszadóról szóló 1899. évi XX. t.-czikk 5. §-nak rendelkezései szerint a mezőgazdasági szeszfőzdek közé sorolandó, teljesítve vannak. E végre ezek az igénybejelentések az alább felsorolt adatokat kell, hogy tartalmazzzák és illetőleg az alább megemlítt okiratokkal kell, hogy felszerelve legyenek.

Az igénybejelentésnek a következőket kell tartalmazni:

a) a község nevét, melyben a szeszfőzde üzembe helyeztetik és azon földrészlet telekkönyvi helyrajzi számának megjelölését, amely földrészletre a szeszfőzde felállíttatni fog;

BOROSZLÓ ■ ■ ■ BUDAPEST

Kedvezményes árak és részlet felvételek

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák.

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár ■ ■ ■ Magyarországi Igazgatósága BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utca 8.

b) a szeszfőzde tulajdonosának és vállalkozójának nevét;

c) határozott megjelölését azon mezőgazdaságnak, illetve mezőgazdaságoknak, melyek, illetve melyekkel a jutalomra és a kontingensre igényt tartó szeszfőzde összefügg:

d) ezen mezőgazdaság, illetve mezőgazdaságok vállalkozójának, esetleg vállalkozóinak és

e) tulajdonosának vagy tulajdonosainak nevét, amennyiben pedig a valamely mezőgazdaságban egyesített összes földterületek nem egy és ugyanazon személy tulajdonát képeznek, az összes tulajdonosoknak nevét;

f) az egyes földterületek (szántóföldek, rétek és legelők) nagyságát egyenként és összesen;

g) a szeszfőzdeben előreláthatólag feldolgozandó anyagok nemét;

h) megjelölését annak, hogy ezek az anyagok előreláthatólag honnan szándékoznak beszerezni;

i) nyilatkozatot arra nézve, hogy vajjon a szeszfőzde mellett vagy a mezőgazdaság területén lévő istállók elegendők-e arra, hogy azokban a naponként kifőzendő czefremennyiségnek minden egyes hektoliterje után legalább 1 drb. szarvasmarha (ökör, bika, tehén) vagy legalább 10 darab sertés vagy juh beállíthatassék;

k) abban az esetben, ha a szeszfőzést és a szeszfőzdével összekötött mezőgazdaságot, illetve mezőgazdaságokat nem egy és ugyanaz a személy üzi, a szerződésben alapuló azon jogviszony megjelölését, mely egyrészt a szeszfőzde, másrészt a mezőgazdaság vállalkozója, illetve mezőgazdaságok vállalkozói között a szeszfőzéshez szükséges anyagokra, valamint a szeszfőzés után nyert moslékra, illetve az ezen moslékon saját vagy idegen számlára tartott marhák trágyájára nézve fennáll.

A szövetkezetek által üzemből tartandó szeszfőzdekre vonatkozó bejelentésnek a c), d), e) és f) pontokban foglalt adatokat a szövetkezet minden egyes tagjának mezőgazdaságára kiterjedőleg kell tartalmaznia.

l) Hitelesített nyilatkozatban a kontingenst kérelmezőnek ki kell jelenteni, hogy a szeszfőzde berendezését hazai gyáráktól fogja beszerezni. Ez alól a 84. §-ban megjelölt módon kivételesen felmentés adható akkor, ha a hazai gyártmány megbízhatóan tulságos drága lenne.

m) Az igénybejelentés benyújtója szabatosan köteles kijelenteni, hogy mennyi törzskontingenszt kér.

Ujjonnan keletkező mezőgazdasági szeszgyár törzskontingense 720 hl.-t meg nem haladhat és egy személy csak egy új gyárat kaphat még akkor is, ha többet kért azon a czimen, hogy önálló kezelésben levő külön-külön mezőgazdaságokban kívánja felállíttatni.

Mindazon törvényes intézkedések, melyek az ujjonnan felállítandó szeszgyárakra vonatkoznak, azokra a szeszgyárakra is vonatkoznak, melyek mint mezőgazdasági szeszgyárak már fel vannak állítva, működnek is, de kontingensük nincsen.

Az 1908. évi XXVIII. t.-cikk 84. § a alapján figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy részletetést csak szövetkezeti vagy olyan szeszfőzde igényelhet, mely a vele kapcsolatos mezőgazdasággal együtt ugyanazon személy tulajdonát

képezi és mely szeszfőzde gyári berendezését hazai gyáráktól szerzi be.

Azon követelmény alól, hogy a szeszfőzde a vele kapcsolatos mezőgazdasággal együtt ugyanazon személy tulajdonát képezze, csak abban az esetben lesz kivétel engedhető, ha a tulajdonul birt mezőgazdaság annak kedvezőtlen talajviszonyai miatt a szeszfőzési anyagokat egymaga még nagyobb részben sem szolgáltathatja, ami már az igénybejelentésben kellően igazolandó lesz. Ilyen esetben a részletetést igénylő szeszfőzde a vele az 1899. évi XX. t.-cz. 5. § szerinti kapcsolatban levő és az igénybejelentésben tüzetesen megjelölendő még egy más olyan mezőgazdasággal való kapcsolata alapján is lesz kontingentálható, mely más személynek képezi tulajdonát.

A bejelentés a következő okmányokkal szerezendő fel, nevezetesen:

a) telekkönyvi kivonatokkal a szeszfőzde és az ezzel összefüggő mezőgazdaságra vagy mezőgazdaságokra, illetve a szövetkezetek által üzemből tartandó szeszfőzdeknél a szövetkezet tagjainak a szeszfőzdevel összefüggő mezőgazdaságaira vonatkozó tulajdonjogi viszony beigazolása végett. Amennyiben a szeszfőzde a telekkönyvben kiüntetve nem lenne, a szeszfőzde tulajdonjogi viszonyára nézve az illetékes községi előjáró bizonyítványával;

b) kataaszteri birtokivék kivonataival az egy meghatározott mezőgazdasággal egyesített földterületekre nézve, amennyiben a telekkönyvek az egyes földterületek térnagyságát és a tényleges művelési ágakat (szántók, rétek, legelők) nem tüntetik ki.

A szövetkezetek által üzemből tartandó szeszfőzdeknél ezen igazolásnak a szövetkezet valamennyi tagjainak mezőgazdaságaira kell kiterjednie; a fentebbi a) és b) pontok szerinti igazolásra nézve a szövetkezetek részéről üzemből helyezni szándékozt szeszfőzdeikkel kapcsolatos mezőgazdaságokra vonatkozó telekkönyvi kivonatokot és kataaszteri birtokivéket a pénzügyigazgatóság hivatalból szerzi be abban az esetben, ha az igénybejelentésben a telekjegyzőkönyv száma, illetve a kataaszteri birtokivék száma szabatosan megjelölve van;

c) az illetékes községi előjáróság arra vonatkozó bizonyítványával, hogy a szeszfőzde a meghatározott mezőgazdasággal vagy több mezőgazdasággal, illetve a szövetkezet tagjainak egyes mezőgazdaságaival oly összefüggésben van, hogy:

I. a szeszfőzde létszére a szesztermelésre szükséges anyagokat kizárólag vagy legalább is legnagyobb részben a vele összefüggésben levő mezőgazdaságban vagy mezőgazdaságokban egyesített földterületek, illetve a szövetkezet tagjai által üzött mezőgazdaságok terményei szolgáltatják;

II. a szeszfőzde viszont a vele összefüggő mezőgazdaság, illetve mezőgazdaságok javára a szesztermelésnél nyeri moslékot mint takarmányt, vagy legalább az általa ezen a moslékon saját vagy idegen számlára hízalt marhaktól származó trágyát engedi át.

Az esetre, ha a szeszfőzde és a mezőgazdaság, illetve mezőgazdaságok vállalkozói különböző személyek volnának, a II. alatti pontban említett ténykörmények bizonyítékaiként a kö-

zöttük a moslékra, illetve a trágyára nézve fennálló szerződés határozmányai szolgálnak. Arra az összefüggésre nézve, mely a valamely szövetkezet által fenntartandó szeszfőzde és a szövetkezet tagjainak egyes mezőgazdaságai között fennáll, a szövetkezésre vonatkozó szerződésnek kell, hogy a felvilágosítást megadja;

d) abban az esetben, ha a szeszfőzdevel összefüggő mezőgazdasági földterületek nem tartoznak egy és ugyanazon mezőgazdaság birtokállományához és illetőleg abban az esetben, ha a szeszfőzde és a mezőgazdaság vállalkozója nem egy és ugyanazon személy, az illetékes községi előjáróságnak a földterületeknek a szeszfőzdetől és a gazdasági épületektől, továbbá a marhaistállóknak a szeszfőzdetől való távolságát igazoló bizonyítványával;

e) az istállók terjedelmére vonatkozó hiteles kimutatással;

f) az esetleg fennforgó bérleti, illetve haszonbérleti viszonyok beigazolására az illető szerződéseknek az aláírásokra nézve hitelesített eredeti példányaival vagy ezek hitelesített másolataival.

Ha a szeszfőzést nem a mezőgazdaság, illetve mezőgazdaságok vállalkozói üzik, az ezek között és a szeszfőzdevállalkozó között fennálló viszony szabályozása iránt kötött szerződés, esetleg szerződések kell, hogy határozott intézkedéseket tartalmazzanak arra nézve, hogy a szeszfőzde a szeszfőzésre szükséges nyers anyagokat kizárólag vagy legalább is legnagyobb részben a kapcsolatos mezőgazdaság, illetve mezőgazdaságok terményeiből nyeri; hogy másrészt a szeszfőzésnél nyert moslékot takarmányként vagy legalább az általa ezen moslékon saját vagy idegen számlára tartott marhaktól származó trágyát az illető mezőgazdaságnak vagy mezőgazdaságoknak szolgáltatja;

g) szövetkezetek által üzemből tartott szeszfőzdeknél a szövetkezeti viszonyra vonatkozó szerződéssel.

Ha az üzembe helyezni szándékozt új mezőgazdasági szeszfőzde már be van rendezve, a bejelentéshez egyúttal a szeszfőzde üzleti helyiségeinek leírása, az edények és műszközők jegyzéke, a szeszfőzdeben alkalmazott főzőkészüléknek és alkatrészeinek egyenlő méretek szerint elkészített rajza és az üzemi mód leírása is melléklendő. Ebben az esetben annak a körülménynek igazolásával, hogy a már berendezett új mezőgazdasági szeszfőzde felszereléseit hazai gyáráktól szerezte be, a felszerelést szállított hazai gyár eredeti számlái is bemutatandók.

Az igénybejelentések benyújtói abban az esetben, ha a betérjesztett kataaszteri birtokivékben kimutatott földterületeknek a betérjesztett telekjegyzőkönyvi kivonatokban felvett birtoktestekkel való azonossága már ezekből az iratokból kétségtelenül ki nem derül: kötelesek még a községi előjáróságnak bizonyítványával igazolni, hogy a kataaszteri birtokivék és a telekjegyzőkönyvi kivonatok ugyanazon egy birtokállományra vonatkoznak.

Figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy amennyiben valamely bejelentett új mezőgazdasági szeszfőzde részére az 1908. évi XXVIII. t.-cz. 84. §-ában körülírt eljárás szerint annak idejében megállapítandó részesedési alaphoz ké-

Legjobbak a ::

Losonczi vetőgépek és Resiczai ekék.

Árjegyzéket és árajánlatot szivesen küld

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM.

pest kijáró kontingens 300 hektoliternél kisebb, megrendelhető lesz az is, hogy a kontingens egy már létező olyan szeszfőzdében legyen ki-termelhető, mely szeszfőzde a kiosztott kontingens megállapításánál számításba vett mező-gazdasággal a szeszadóról szóló 1899. évi XX. t.-cz. 5. §-a szerinti kapcsolatba helyeztetett. E feltételen kívül megkívántatik azonban még az is, hogy az illető szeszfőzde már meg-levő kontingense az egyesítendő kontingenssel együtt 720 hektolitert meg ne haladjon.

Az ilyen egyesítés engedélyezése azonban már az igénybejelentésben kérendő s az egye-sítés megtörténte után a kontingens a szesz-főzdetől többé el nem különíthető, hanem a szeszfőzde egységes kontingensét képezi.

Itt megjegyezzük, hogy azok az igénybejelen-tések, amelyek a fent megjelölt határidő után nyújtatnának be, nemkülönben azok, amelyek kellően felszerelve nincsenek, vagy melyeknek mellékleteivel a törvényszerű feltételek teljesi-tése nem igazoltatik: az 1909/1910. évi ter-melési időszakra vonatkozó ezen felosztásnál nem lesznek figyelembe vehetők; a betérjesztett kataszteri birtokokban kimutatott oly föld-területek pedig, melyekre nézve a telekjegyző-könyvekben felvett birtoktestekkel való szonos-ság kellen be nem igazoltatik, a kontingens iránti igény elbírálásánál, illetőleg a részesedési alap meghatározásánál nem lesznek tekintetbe vehetők.

Végül figyelmeztetnek az érdekeltek, hogyha az újonnan keletkező mezőgazdasági szesz-főzdek részeltetésére az 1909/1910. évi fel-osztási időszakban igénybevehető 17,000 hekto-liternyi kontingens nem lesz elegendő arra, hogy a részeltetést igénylő minden egyes új mezőgazdasági szeszfőzde számára a részes-e-dési alapjának megfelelő, de 720 hektoliternél nem nagyobb törzskontingens, illetőleg az e hányadnál esetleg kisebb mennyiségben kért törzskontingens kiosztható legyen: ez esetben az 1908. évi XXVIII. t.-czikk 84. §-ában foglalt rendelkezéshez képest és az ott meghatározott elsőbbség szem előtt tartása mellett a bejelen-tettek közül csak annyi új szeszfőzde lesz kontingentálható, ahánynak a részesedési alap-nak megfelelő törzskontingens a felosztás alá kerülő mennyiségtől kijut.

Mint hogy a kontingensben részesítendő új mezőgazdasági szeszfőzdeknek kijelölésénél az 1908. évi XXVIII. t.-czikk 84. §-ának tizedik bekezdése szerint azon szeszfőzdek közül, melyekkel kapcsolatos mezőgazdaságra nézve az ugyanott irt követelmények fennforognak, első sorban azok lesznek részeltetendők, melyek ugyan-azzal a mezőgazdasággal való kapcsolat mellett már kontingenssel bírtak, de kontingensüket az üzemnek végleges beszüntetése következtében el-vesztették: ennél fogva azok a bejelentők, kik az általuk bejelentett szeszfőzdeken ezen az alapon elsőbbséggel való tekintetbe vételét kérik, kötelesek a most említett körülményt már az igénybejelentésben határozottan megemlíteni és hitelesen beigazolni.

Ezzel befejeztem a tudnivalók ismertetését, melyekről tájékozódva kell lenni annak, aki szeszkontingensét óhajt elnyerni és még csak arra utalok, hogy a pénzügyminiszter az új utasításokban hozzájárult mindahhoz, amit az OMGE. mezőgazdasági ipari és kereskedelmi szakosztálya kért oly czélból, hogy megkön-nyíttessék szövetkezeti alapon álló szeszgyárak emelése. Nevezetesen, amint az az elmondottak-ból kitűnik, a szeszgyári szövetkezet tagjainak csak akkor kell a kaucziót letenniük, amikor már arról értesítették, hogy kontingenset kapnak,

azonkívül pedig nem kell kérvényeikhez a bé-lyeg- és illetékköteles telekkönyvi kivonatokat és kataszteri birókiveket csatolniuk, csak pon-tosan meg kell adniuk az igénybejelentésben a telekjegyzőkönyv és kataszteri birókiv számát, amikor is a pénzügyigazgatóság azokat hivatal-ból beszerzi. Ezzel megszűnik az az akadály, mely eddig a szövetkezeti szeszgyárak alakítását szer-főltt megnehezítette és amely abban állott, hogy 1—1 tagnak már akkor is tetemes kiadása volt, amikor még azt sem tudták, hogy kap-e a szövetkezet kontingenst vagy sem?

A m. kir. pénzügyminiszter urnak ezen intéz-kedésért legbensőbb köszönetünket nyilvánítjuk.
Krolopp Hugó.

Az eperjesi aratógépbemutató.

Az OMGE. karöltve a *Sárosvármegyei Gazda-sági Egyesülettel* f. hó 20-án Eperjes város kö-zelében aratógépbemutatót rendezett. E be-mutatásnak az volt a czélja, hogy a felvidéki gazdáknak alkalmat adjunk arra, hogy a külön-féle rendszerű aratógépeket saját területükön, sajátos viszonyaik között működésben láthas-sák, megismerhessék s azokat, amennyire egy bemutatás terétén belül lehetséges, munkájuk és használhatóságuk tekintetében összehason-líthassák. Ha az idő jobban kedvez, az eper-jesi aratógépbemutató a kitűzött czélunk fé-nyesen megfelelt volna, mert nem volt még Magyarországon olyan verseny vagy bemuta-tás, ahol a jelenleg használatban levő arató-gépeknek úgy marokrakó-, mint kéveköltő-gé-peknek és fűkaszálogépeknek olyan teljes kollek-czióját láthatta volna együtt a magyar gazda, mint éppen az eperjesi bemutatóon.

Valahányszor a sárosmegyei bemutató elő-zetesen szóba került, mindig a részvétlenség-től féltünk és pedig nem a gazdák, de a gyá-rosok részvétlenségétől. Teljes elismerés illeti meg a magyarországi aratógépgyárosokat, illetve a külföldi jónévű aratógépgyárak magyaror-szági képviselőit, hogy fenti aggodalmunkra alapo-san rácafoltak s nem tekintve az ilyen do-loggal járó tetemes anyagi áldozatokat, ugy-szólván mindnyájan megjelentek, hogy a be-mutatás sikerét biztosítsák. Összesen 9 czég 9 marokrakó aratógépet, 9 kéveköltő aratógé-pet, 11 fűkaszálogépet és számos egyéb gaz-dasági gépet mutatóit be a körülbelül 200 főre senkő érdeklődő közönségnek, amely bizonyára sokkal nagyobb lett volna, ha nagy részét a kedvezőellen esős időjárás vissza nem tartja.

Hazai gyártmányú gépeket hozott fel a *Ma-gyar Kereskedelmi r.-t.*, amely a *Magyar királyi államvasutak gépgyárában* készült fűkaszálo, marokrakó és kéveköltő aratógépeket mutatta be, továbbá a *Hofherr és Schrantz* budapesti gépgyár, mely saját gyártmányú fűkaszálo- és marokrakógépeivel vett részt a bemutatóon. Örömmel láttuk, hogy a hazai gyártmányú gé-pek a világszerte elismert külföldi czégek gyár-tmányait immár nagyon is megközelítették s ha a gyártási kivétel könnyedségében ezeket nem is érték el, munkájuk tekintetében semmi ki-vánni valót sem hagytak hátra. A magyar gaz-dának e dolgok megítélésében különben is tudnia kell, hogy a külföldi, különösen amerikai gyáraknak fontos érdekükben áll a szállítási és vámköltségek csökkentése czéljából a gépek összességét a minimumra redukálni s e redukció némely esetben a tartósság rovására megy.

Angol gyártmányú *Hornsby-féle* kéveköltő-aratógépet mutatta be a *Hofherr és Schrantz* czég, egyébként és pedig tulnyomó többségben amerikai czégek voltak képviselve. *Walter S.*

Wood féle aratógépeket hozott fel *Clayton & Shuttleworth Ltd.*; a *Johnston Harvester Co.* gé-peit *Bücher és Melichár*; a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* az *Adriance-gépekkel*; *Kühne Ede* mosoni gépgyár r.-t. az *Osborne-gépekkel* volt képviselve; *Mac Cormick* gépeket a czég buda-pesti irodája, *Deering-gépeket* *Propper Samu* budapesti czég mutatót be. Valamennyit jól ismerjük; a gépeken sok hasznos apróbb uji-tás van, nagyobb újítást azonban, amely a gép rendszerét vagy csak működési módját is megváltoztatná, nem találunk. Mindannyi, mond-hatjuk, befejezett típus, a gazda bármelyiket választja, jól jár vele.

Külföldön jól ismert, de magyarországi nagyobb összehasonlító bemutatóon először szereplő czé-geket képviselt az *Agrikultura r.-t.*, amely a *Frost & Wood* kanadai aratógépgyárban készült gé-pekkel mutatta be és pedig teljes sikerrel. A be-mutatott kanadai aratógépek szerkezete némely dologban eltér a többi szerkezetektől, ezen el-téréseket azonban feleslegesnek tartom itt ismer-tetni, mert a „*Köztelek*” f. évi június hó 20-iki számában azok bőségesen ismertetve voltak.

Szinte szerencsének mondhatjuk, hogy nem versenyt, hanem bemutatót rendeztünk. Az eset-leges verseny bíráló-bizottságának ugyanis igen nehéz feladata lett volna.

Ugy a marokrakó aratógépek, mint a kéve-kötők kifogástalanul dolgoztak s könnyen téve-désbe eshetnék az, aki pusztán szemlélet alapján akár egyik, akár másik gépet a többi rovására ki akarná emelni vagy pláne azokat munkájuk tekintetében sorrendbe akarná állí-tani. Vannak különbségek bizonyára, ámde ezeket csak pontos mérésekkel s hosszabb megfigyelés után lehet megállapítani, ami azon-ban már nem versenybizottság, hanem gép-kísérleti állomás feladata.

Teljes elismerés illeti a Sárosmegyei Gazda-sági Egyesületet is, melynek elnöke és titkára *Piller Kálmán és Lukovich Aladár* urak sokat fáradoztak a bemutató sikere érdekében.

Karkovány Ákos.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei	1633
Az otthon védelme	1623
A bank-kartell és a gazdák	1624
Módosítások az adóreformjavaslatokon	1627
Hogyan védekezék a repozetemesző az olajgyá-rosok kartellje ellen	1628
Szeszkontingens kérelmezésénél mit kell tudni	1628
Az eperjesi aratógép bemutatás	1630

Tárgya.

Egy ideális közég	1624
Külföldi szemle	1625
Levélsekreány	1627
Vegyesek	1630
Takarmányhiány. — A sztrájk-törvény. — A ber- lini nemzetközi árpa- és kornóliátítás. — A közös legelőkről. — Középbirtokosok védelme. — Székely Társaságok Szövetsé- gének nagygyűlése. — Országos állatvásár. — Gazdasági dátumok.	1632
Kereskedelem, tőzsde	1633
Szerkesztői üzenetek	1634

Takarmányhiány.

Az egyes mezőgazdasági bizottságok és gaz-dasági egyesületek jelentései a következő szo-moru képet festik a takarmányhiányról, mely valóban országosnak tekinthető:

Védjegy **ASBESTPADLÓ** Védjegy
Krumholz-féle Asbestpadlókészítő vállalat
SCHÖNFELD és BALLA
Budapest, VII., Hungária-körút 157.

ASBESTPADLÓ A JELENKOR LEGMODERNEBB ÉS LEGJOBB PADLÓJA!

Teljesen hézagmentes, tűz és víz behatása ellen érzéketlen, gombamentes, rendkívül tartós, könnyen tisztítható, miért is gazdasági épületek, magtárak stb. padlójának burkolására különösen ajánlatos. Olcsóság és kiváló tulajdonságai miatt máris nagy elterjedtségnek örvend. Prospektusokkal, mintákkal, készített munkák jegyzékével és árjegyzékkel kívánunk szolgálni. Az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület könyvtári és igen sok más helyisége Krumholz-féle asbestpadlóval van burkolva.

Arad megye: A vármegye egész területén valóban mutatkozik takarmányhiány. Mind a mesterséges, mind a természetes szalastakarmány gyöngye hozamot adott. A szalastakarmányon élő jóság áránál áresés várható, amely már meg is kezdődött. A vármegyei gazdasági egyesület az OMGE. által megindítandó akcióért pártfogolja és saját kebelében is megteszi a szükséges intézkedéseket.

Békés megye: Az ideai takarmánytermés gyöngye az egész vármegyében.

Bihar megyében egyaránt gyöngye termést adott a szénaféle. Ennek természetes következménye a szalastakarmány árának emelkedése. Ez viszont maga után vonta a jóságállomány árának csökkenését, bár a legutóbbi napokban itt némi szilárdulás észlelhető.

Kecskemét: Pestvármegye kecskeméti részében 50 százalékkal kevesebb takarmány termelt a rendesnél. Fokozza az inséget a burgonya, tengeri és a kapásvetemény silány termése és a közlegelő siralmas állapota. Bugacsról 5000 darab, Pusztaszerről 1200 darab, Baracsról 2000 darab nagy jóság éheznek és szorul máris takarmányra, úgy hogy a készlet 3 hónap alatt elfogy.

Temes megye: A vármegye egész területén mutatkozik a takarmányhiány, főleg azonban az északnyugati részben, ahol június első felében a jég nagy kárt okozott. A takarmányhiánynak az a következménye lesz, hogy az egyes kisgazdák marhaállományukat az ősz folyamán, nehogy ki kellessen teletetniük, olcsó áron el fogják vesztegetni.

Pozsony megye: A vármegye egész területén kedvezőtlen a takarmánytermés, amely azonban fokozottabb mértékben a két csallóközi járásban mutatkozik.

Zala megye: A takarmány egész Zala vármegyére kiterjed. A takarmányhiány következményei Zalában már megvannak, minek következménye, hogy a gazdák állataiktól szabadulni akarnak. A nagymértékű kínálat következtében az árak hihetetlen mértékben visszaestek.

Fejér megyében a marha ára a nagy kényszerkínálat következtében száz százalékkal alább száll. A széna és a többi szalastakarmány ára pedig annyira emelkedett, hogy ma már 12 korona métermázsánként. Ilyen hallatlan drága árra még alig volt példa. A közigazdaságot nagy veszedelemmel fenyegető takarmányhiány ellenesúlyozására a Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület is csatlakozott a gazdasági egyesületek mozgalmához, melyek kimondták, hogy sürgős kérelmet intézzenek a miniszterhez, hogy szál- és abraktakarmányfeléle kedvezményes tarifákat léptessen életbe, továbbá, hogy a takarmánykiviteli tilalmat sürgősen rendlje el.

Türhető a helyzet *Sáros, Sopron és Zemplén vármegyékben.*

A *Veszprémmegyei* Gazdasági Egyesülettől az alábbi sorokat vettük:

„Az ideai abnormális időjárás vármegyénk gabonatermését a múlt évi természettel szemben legalább is egynegyed részszel redukálta. Különösen az árpa és rozs nagyon silány, de ezek után még szalmatermés se várható, így a beálló nagy takarmányhiányhoz még ez a körülmény is hozzájárul. A szénatermés felé-

vel kevesebb, mint a múlt évben. Sarjtermésre sincs kilátás, mert esőnk most sincs. A mesterséges takarmányok épp úgy, mint más termények nem sikerültek. Örömmel üdvözljük a „Köztelek” buzgó akcióját, mit a takarmányhiány érdekében már is kifejt.

A takarmányhiány káros következményei vármegyénk szépen fejlődő állattenyésztésén már is észrevehető. A tenyésztészarvasmarha ára 40%-al redukálódott. Ugy a kisgazda, valamint a középbirtokos kénytelen eladni olcsó áron a legszebb tenyészállatait. Egy oly tehén, amelynek az ára a múlt évben 400 kor. volt, ma 240—260 koronáért megvásárolható.

Azokon a helyeken, hol jobb takarmánytermés volt, ott meg a takarmányeladással uszortat üznek azok a kereskedők, kik jó előre már azt összevásárolták.

Fontos érdeke volna tehát megyénk állattenyésztésének, ha valami módon segíthetnénk a létező bajokon.

Azon indítványokhoz, melyeket a „Köztelek” közölt a takarmányhiány enyhítésére, bátorodunk még járulni azon szerény proppozíciónkkal, hogy az ország azon helyein, hol jobb volt a takarmánytermés, a termelők, illetve eladók czimeit a gazdasági egyesületekkel mielőbb közöltetnénk, hogy még mielőtt a kereskedők a készletet összevásárolhatják, intézkedhetnek gazdáink érdekében a takarmány beszerzéséről.

Fontosnak tartanánk, ha a katonai élemezőraktárakból kikerülő korpá az idén nagyobb mennyiségben kerülne a gazdák birtokába és a katonai élemezőraktárok a korpát kedvezményes szállítási igazolvánnyal láttassák el a feladásnál, mert a múlt évben a raktárakból, dacára, hogy kedvezményes szállítás érvényben volt, mégis a rendes tarifa mellett eszközölték. Ott, hol jobb kukoricatermek vannak, kívánatos volna, ha a középbirtokosok takarmány-előkészítő gépekre, kukoricaszártépő gépekre részletekben törleszthető és olcsó kamatu kölcsönt kapnának.

A sztrájk törvény. Most hozta nyilvánosságra a kereskedelmi miniszter az új ipartörvény második részét, mely a munkabeszüntetések és a munkakizárások kérdésével foglalkozván, a munkaadók és munkások jogi viszonyát rendezi s a szociális harcokat szabályozni igyekszik. A mezőgazdákra különösen fontos a javaslatnak az a pontja, mely tiltja a munkabeszüntetésnek a szerződés megszegésével való fogantatását, ha az a szerződő félnek a másik szerződő fél kezelésére, megmunkálására, gondozására vagy felelősségére bízott ingó vagy ingatlan vagyont megsemmisülésnek vagy lényeges romlásnak teszi ki. Ez a rendelkezés az elszereződött gazdasági munkásokra kétségtelenül alkalmazható, például a cukorrépa művelésnél, aratásnál, ahol a munkabeszüntetés helyrehozhatatlan vagyoni romlást vonna maga után. A javaslat törvénynyé emelkedése esetén tehát a szerződés megkötése után indított aratási sztrájk büntetendő cselekménnyé válik; győzelemre jutván az az elv, amit régen vitatunk, hogy a munkásokat csak a szerződés megkötése előtt illetheti meg a kedvezőbb feltételek kioroszakolása érdekében

való bérmozgalmom joga. Mert ha a szerződés nem azt jelentené, hogy a munkás a vállalt munkateljesítményre nézve a megfelelő ellenszolgáltatásokért lekötötte magát, akkor a szerződésnek semmi értelme nem volna.

A berlini nemzetközi árpa- és komlókiállítás. A berlini mezőgazdasági főiskolához tartozó erjesztőipari intézet okt. 10—18-ig nemzetközi árpa- és komlókiállítást rendez. Tekintettel a szép díjakra, melyek arany-, ezüst- és bronzérmekben adnak és arra, hogy hazai termékeink részére a 240 korona értékű aranyérméből 6 árpára, 4 komlóra fog kiadni, kívánatos, hogy a magyar gazdák saját jól fel-fogott érdekükben is részt vegyenek. A kiállítási térdíjat a földművelésügyi miniszter fizeti, zsákokat az OMGE. küld díjtalanul, így tehát a magyar kiállító gazdát csupán a kis mintaküldemény terheli. Ezuton is felhívjuk árpa- és komlótermesztő gazdáinkat az előnyös kiállítási feltételekre és az abban való részvételre. Kimerítő tudósítás a „Köztelek” ezévi 58. számának első oldalán található.

A közös legelőkről. A „Szilágy” című hirlap f. évi 20-ik számában érdekes cikk jelent meg Magyar János telekkönyvvezető tollából, amely az 1908. évi VII. törvényeket méltatván, elismeréssel adózik a törvényhozásnak és a kormányának a közös legelők fejlesztése és fenntartása érdekében tett intézkedésekért, mivel a közlegelők kérdésén alapszik a kisbirtokosság léte és boldogulása. Helyesen mutat rá a szóbanforgó cikk, mily óriási károkat okoz mezőgazdaságunknak a közös legelők hiánya vagy rendezetlen volta s hogy a legelőerdőarányosítások és felosztások mennyire ártottak marhatenyésztésünk fejlődésének. Szükségesnek tartja azonban még Magyar János a legelőközösségek jogi és telekkönyvi állapotának alapos rendezését, a közlegelők céltudatos és produktív kihasználásának biztosítását. Kívánatosnak tartja továbbá, hogy — esetleg megyei szabályrendeletek útján — gondoskodás történjék oly felügyeleti szerv, például járási gazdasági tanács felállításáról, amelynek „szakszerű felügyelete és ellenőrzése mellett az ily közösségek megfelelő művelése, igazságos és pénzügyileg is rendes kezelése biztosíthatnák. Ugyanis ezen a téren sok még a hiány és a kifogásolni való, nincsen olyan szerv, mely e kérdésekkel szaktudással és panasz nélkül foglalkoznék.” Ugy tudjuk, hogy a kormány a maga részéről mindent elkövet e téren és anyagi segélylyel, utbaigazító tanácssal igyekszik a kisgazdák sorsán lendíteni; kívánatos, hogy a törvényhatóságok is támogassák e közhasznú és nagyjelentőségű munkájában, úgy amint azt Magyar tanulmányának befejező részében nyomatékosan sürgeti.

Középbirtokosok védelme. Háromszék vármegye törvényhatósági bizottsága Béli Pál főjegyző indítványára, a képviselőház elé való terjesztés céljából következő határozati javaslatot hozta: „A pusztulásnak indult középbirtokosok védelmére reá van szorulva. Ezért alázatosan kérjük a mélyen tisztelt képviselőházat, hogy kegyeskedjen jövőre törvényhozási intézkedésekkel a középbirtokosoknak érdekeit támogatni, még pedig minden hozandó törvényben

Őszi bükkönyt, őszi borsót, biborherét, muharmagot, mustármagot

minden mennyiségben állomáson átvéve és kifizetve legmagasabb áron vásárol

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. magkereskedése, Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33. :: Ajánlatok kéréstnek.

éppen olyan mértékben, miként a többi társadalombelieket és más foglalkozásukat. Különösen pedig mély tisztelettel kérjük, hogy méltóztasson odahatni, hogy esetleg beszerzendő statisztikai adatok figyelembevételével a középbirtokok helyes megoszlása, állami támogatással a pusztulásnak indult középbirtokok rekonstrukciója, az eladódott középbirtokokok hitelviszonyainak országosan eszközrendező rendezése, továbbá olcsó hitel nyújtása, a középbirtokok adósságainak konvertálása, mezőgazdasági munkásoknak közvetítése, a helyi viszonyokhoz képest a legsürgősebb gazdasági időben katonai erőnek mezőgazdasági célokra való rendelkezés alá bocsátása és más ezen kérdésekkel rokon eszmék törvényhozásilag szabályoztassanak."

dr. orsz. képviselő, a Brassói Székely Társaság elnöke. 5. Udvarhely vármegye közlekedésügye. Előadó: *Paál Árpád* dr. várm. főjegyző, a Székelyudvarhelyi Székely Társaság titkára. 6. A magyarság jövője Erdélyben. Előadó: *Király Péter* dr. ügyvéd, a Debreczeni Székely Társaság tagja. 7. Udvarhely vármegye kézmű- és háziipara. Előadó: *Solymossy Endre* székelyudvarhelyi ref. főgimn. tanár. 8. Udvarhely vármegye népnevelésügye. Előadó: *Solymossy Lajos* dr. áll. főreálisk. igazgató. 9. Vándor szabad liceumok létesítése. Előadó: *Lajos Dénes*, a Marosvásárhelyi Székely Társaság titkára. 10. Számadás költségvetés (a központi vezetőség véleményével). Előadó: *Sárkány Miklós* dr. várm. tiszti főügyész, szöv. pénztáros. 11.

2-3000. Ló 1200-1500. Szarvasmarha 7-9000. Továbbá középny. híz igásló, kocsiló, tehén, borjú, ökör, magyar fajta és pirostarka pinzgau. Kézmű-áru vásár aug. 10-én tartatik, hol jármok, tézslák, faipari készítmények kaphatók.

Kula aug. 1-3-án. Legnagyobb felhajtás mindennemű, fajta és koru szarvasmarha. Hátas, igás és könnyű ló. Fésűs-gyapjas juh. Mangalicza sertés. Mindenféle gazdasági eszközök, kocsik, jármok stb.

Csáktornya aug. 3-án. Legnagyobb felhajtás muraközi fajta lovak és tarka s borzderes szarvasmarhák.

Nagykanizsa aug. 10. Szarvasmarha- és lóvásár. Legtöbb felhajtás bika 50, tehén 800, üsző 800, ökör 600, tinó 200, borjú 550, lovakból vegyes 1400.

Temesvár aug. 13-14-én. Szarvasmarha-, juh- és sertésvásár. Nagyobb felhajtás magyar fajta ökör, tehén és borjuból. Legnagyobb könnyű igás és hámos lovakból. Hussertések. Juhvásár gyöngye. Jelentékeny háziútorvásár.

Nagyenyed augusztus 16. Magyar fajta fejőstehén, hátas és hámos ló, mangalicza és báznai sertés.

Kassa aug. 17. Legnagyobb felhajtás magyar fajta ökör, tarka tehén. Igás és könnyű lovak. Havasi fejős juhok. Sertés mangalicza és hussertés. Háziiparilag készült jármok.

Ersékújvár aug. 17. Havi állatvásár. A takarmányhiány miatt nagy felhajtás lesz.

Pápa aug. 18. Ökör, tehén és vágómarhában a felhajtás 4-5 ezerre tehető.

Beszterce aug. 19-25. Havi állatvásár. Szarvasmarhavásár 19-23. Juh- és sertésvásár 24-25. Szarvasmarhavásár erdélyi és pirostarka ökör és növendékállat. Kocsi és hámos lovak. Juh havasi fejős. Sertés mangalicza.

Korona aug. 21. Havi állatvásár. Legnagyobb felhajtás ökör, tehén, tinó és üsző, összesen 2500 db.

Szász-Sebes aug. 21-23. Megelőzőleg aug. 10-12. juhvásár. Legtöbb tarka marha.

Zombor aug. 23-24. Legnagyobb felhajtás középny. ló 1500, hámos ló 1500. Fésűs juh 500-700. Mangalicza sertés 800-1000. Összes faáruk bőségesen kinalva.

Huszt aug. 24. Havi állatvásár. Szarvasmarha, könnyű és igás ló, sertés.

Körmend aug. 24. Szarvasmarha, tarka ökör, fejőstehén és növendékállat. Ló igás és hámos.

Beregszász aug. 26. (Kiráki vásár 27.) Szarvasmarha magyar, tarka, borzderes és növendékállat. Könnyű igásló és sertés.

Gazdasági dátumok. Augusztus 1. MSzOE. irodalmi pályázata „Egy jelentősebb hazai borvidék leírása” (1600 kor. pályadíj benyújtási ideje.) Bővebbet „Köztelek”, 56. számában.

Augusztus 1. Jelentkezés az egyéves kertészeti gyakorlat megszerzéséhez a kertészeti tanintézetnél. Bővebbet „Köztelek”, 53. számában.

Augusztus 8-12. Méhészeti vándorgyűlés Bácsújhelyen.

Augusztus 10. Eladó ménlovak bejelentése a földművelésügyi miniszterhez. Bővebbet „Köztelek”, 54. számában.

Augusztus 10. A budafoki m. kir. pinczemeszteri tanfolyamhallgatók folyamodványbenyújtásának határideje.

Augusztus 15. Sörárpavásár Pozsonyban.

Augusztus 15. Folyamodványok benyújtásának határideje a gödöllői állami méhészeti gazdasághoz két éves méhészeti munkástanfolyamra.

Augusztus 18-24-ig. Dinnye- és őszi barackkiállítás a budapesti m. kir. kertészeti tanintézet helyiségeiben.

Terményszállítások a hadsereg részére. A m. kir. honvédség részére 1908 szeptember 1-től 1909 augusztus 31-ig terjedőleg szükségelt s ajánlati uton fedezetet nyelő gazdasági termények beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

Termények	Katonai átvevő állomások										
	Székesfehérvár	Veszprém	Pécs	Kaposvár	Kecskemét	Pápa	Zalaegerszeg	Sopron	Kőszeg	Nagykanizsa	Körmend
Zab q.	613	245	—	245	—	—	—	415	123	353	123
Széna q.	470	204	3500	204	2500	3350	—	388	102	286	102
Alomszalma q.	310	123	2200	123	1533	2010	—	238	61	176	61
Ágyszalma q.	180	135	270	135	60	24	—	170	60	150	60
Tűzifa m ³	774	544	1100	372	210	300	200	553	260	745	260
Köszén q.	275	—	1100	—	—	330	100	2150	—	3100	—

Szállítási módokat s az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a székesfehérvári V. honvédkerület hadbiztossága.

Terményszállítások a hadsereg részére. A m. kir. honvédség részére 1908 szeptember 1-től 1909 augusztus 31-ig szükségelt s ajánlati uton fedezetet nyelő gazdasági termények beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

Termények	Katonai átvevő állomások							
	Kecskemét	Budapest	Kiskunfélegyháza	Gyula	Jászberény	Nagyvárad	Debrecen	Zilah
Zab q.	—	—	120	330	120	—	—	120
Széna q.	2500	9000	100	270	100	3450	4000	100
Alomszalma q.	1550	5800	60	170	60	2300	2500	60
Ágyszalma q.	60	850	150	150	75	360	420	66
Tűzifa m ³	180	2650*	300	650	270	1100	1450	300
Köszén q.	180	—	—	—	—	120	—	—

Szállítási módokat és az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a budapesti I. honvédker. hadbiztossága.

* A honvédménház és esetleg más intézet szüksége felaprítva és pinczékbe lerakva.

Székely Társaságok Szövetségének nagygyűlése. A „Székely Társaságok Szövetsége” harmadik rendes közgyűlését f. évi augusztus hó 24-én d. e. 9 órán kezdve Székelyudvarhelyen a vármegyei ház nagytermében tartja meg. Tárgysorozata igen gazdag. 1. Elnöki megnyitó. Tartja: *Deák Lajos* elnök. 2. A szövetségben levő testületek küldötteinek igazolása; jegyzőkönyvvezető és hitelesítők kiküldése. 3. Titkári jelentés a szövetség működéséről, a tagtársaságok tevékenységének befoglalásával. Előadó: *Máthé József* főtitkár. 4. Székely telepítés és visszatelepítés. Előadó: *Zakariás János*

Tisztújítás (a kandidáló bizottság véleményével). Előadó: a kandidáló bizottság elnöke. 12. A jövő közgyűlés helyének és idejének megállapítása (a közp. vezetőség véleményével). Előadó: *Máthé József* főtitkár. 13. Indítványok. Előadó: *Máthé József* főtitkár.

Országos állatvásárok. A nagyobb jelentőségű országos állatvásárok a vásártartó hatóságoktól beérkezett jelentések szerint egy hónapon belül a következő helyeken tartatnak:

Szászrégen jul. 31., aug. 1., 2-án: juhvásár, 3., 4., 5-én: lóvásár, 5-9. szarvasmarhavásár. Legnagyobb felhajtás remélhető juh (gyapjas)

„MILLENIUM” fűkaszaló, marokrakó és kéveköto aratógépek 1908. évi szerkezet. **Manila zsineg.**

Arjegyzéket és árajánlatot szívesen küld ::

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM.

jav
nő
röl
böl
tul
mé
rem
kép
gár
imp
sz
a sz
sz
ved
A
mén
az o
szak
csak
Ná
élen
meg
min
vét
el
folyt
Nap
forg
ez id
előny
elég
gabon
sokról

A m
sok v
vételk
olesódi
a maln
elhelye
lom 20
Rozs
mintegy
dés cső
Az ár
változó.
ban bel
sörárpá
szem sz
60 fillér.
A zab
nyosan
pest par
Tengen
12:40 K.
Eladatk
Bucsa.
mm. 81

Nemzetközi gabonapiacz 1908 július 25-től 1908 július 28-ig.

	Kelet	Effektív árak										Határidő	Határidős árak				
		Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odessza		Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago
Buza	28	24.—	—	25.60	25.50	26.84	21.74	18.40	16.52	18.31	20.34	Julius	22.40 ²	19.36 ¹	27.—	22.48 ^{1a}	16.52
	24	24.50	—	25.70	25.50	26.84	21.66	18.60	16.68	18.31	20.34	Aug.	23.10 ⁴	19.28 ³	24.34 ¹	21.86	16.46 ¹
Rozs	28	19.30	—	20.50	21.—	23.01	16.50	—	—	—	15.97	Julius	—	—	22.42	17.46 ^{1a}	—
	24	19.90	—	20.80	21.—	23.01	15.44	—	—	—	15.97	Aug.	18.92 ³	—	21.72 ¹	16.16	—
Zab	28	16.80	—	18.20	15.90	21.24	—	—	—	—	—	Julius	—	—	18.94	—	—
	24	16.90	—	18.30	15.90	21.24	—	—	—	—	—	Aug.	16.46 ³	—	19.30 ¹	—	—
Tengeri	28	15.20	—	16.20	18.20	19.76	—	16.50 ¹	15.20	12.52	—	Julius	15.04	—	18.40	—	15.20
	24	15.60	—	16.40	18.20	19.76	—	17.24	15.12	12.52	—	Aug.	14.86	—	18.34 ¹	—	—
Arpa	28	15.80	—	—	—	25.24	—	—	—	—	—	Julius	14.54 ³	—	18.34	—	15.12
	24	15.80	—	—	—	25.24	—	—	—	—	—	Aug.	15.08	15.12 ¹	18.40 ¹	—	—

Jegyzet: 1) szept. 2) szept.-decz. 3) október. 4) decz. 5) április. 6) május.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

Az időjárás hűvösebbre fordult, bőséges esőzések javították némileg a helyzetet, mely különösen a kapásnövényeket illetőleg aggasztónak mutatkozott. Esőzések-ről jön hír külföldről is, így Angliából, Franciaországból, Oroszországból, mely államban hátráltatta is a fultok csapadék a növényzet fejlődését. Ami a termés eredményét illeti, Németországban csökkentek a remények, még mindig jobb lesz azonban a tavalyihoz képest. A balkánvidéki államokban, Romániában, Bulgáriában és Szerbiában középtermés van. Olaszország importra fog szorulni. Oroszországból érkező hírek szerint ott a helyzet eléggé kielégítő. Az árpa és a zab a szárazság folytán nem tudott eléggé jól fejlődni és szemre is, szalmára is kívánni valót hagy hátra. Szenevedt különösen a burgonya a szárazság folytán.

Ausztriából érkező hírek szerint nem oly jók az eredmények, mint ahogyan gondolták. Az utóbbi napokban az osztrák tartományokban, Csehországban, Morvaországban nagy zivatarok és esőzések jáltak, melyek nemcsak a minőséget, hanem a mennyiséget is befolyásolták. Nálunk az üzletmenet legutóbbi jelentésünk óta megélték, ami különösen az Ausztriából érkező vételmegbizásokra vezethető vissza, melyek ugy a készáru, mint a határidőpiacra vonatkoznak. A malmok élénk vételkedvet tanúsítottak a javult lisztüzleti viszonyok folytán és így az árakban emelkedés jutott érvényre. Napról-napra mind több és több áru kerül piacra és a forgalom élénkebb mondható, különösen jó a minőség ez idén és 82, 83 kilós búzák mindennaposak, ami nagy előnyére van a malmoknak a lisztgyártásnál. A kínálat elég jó, a cséplési eredmények nem változtak. Az egyes gabonaművekről és azok áraiban végbement változásokról napi jelentésünkben számolunk be.

Napijelentés a gabonátözsde-ről. 1908 július 28.

A mai buzaüzlet prompt árban élénk le'olyású volt, sok vagon áru érkezett és a malmok részéről élénk vételkedv nyilvánult, az árak mindazonáltal 20 fillérrel olcsóbbodtak. A lisztüzleti viszonyok javulása folytán a malmok szívesen vásárolnak és könnyen találnak elhelyezésre a piacra kerülő mennyiségek. Napi forgalom 20,000 q-ra tehető.

Rozsban az üzlet csendes, a minőség általában jó. A mintegy 14 nappal ezelőt jelentkezett kiviteli érdeklődés csökkent. Budapest paritásában 18-80 koronát jegyez.

Az árpaüzlet igen szépen fejlődik, a minőség nagyon változó. Az osztrák tartományokban az utóbbi napokban bekövetkezett esőzések rontották a minőségben. A sörárpaért 19 kor. 50 fillért fizetnek, különösen ha a szem szép fehér és telt. Takarmányozási célra 15 kor. 60 fillér.

A zabüzlet élénkebb mondható. Új áru csak szóránnyosan kerül piacra. A minőség nem a legjobb. Budapest paritásában 16-40—16-50 K. érhető el.

Tengeriüzlet változatlan. Budapesten kocsiarra rakva 12-40 K-t jegyez.

Eladatott: Buza. Tiszavidéki: 800 mm 81 k. 23 K. 80 f., 200 mm. 81 k. 23 K. 70 f., 200 mm. 80-5 k. 23 K.

80 f., 800 mm. 80-7 k. 24 K. — f., 600 mm. 80 k. 24 K. — f., 300 mm. 80 k. 24 K. — f., 800 mm. 80-5 k. 23 K. 80 f., 300 mm. 80-5 k. 24 K. — f., 100 mm. 80 k. 23 K. 90 f., 100 mm. 80 k. 23 K. 80 f., 300 mm. 80 k. 23 K. 80 f., 500 mm. 80 k. 23 K. 80 f., 100 mm. 80 k. 23 K. 70 f., 100 mm. 80 k. 23 K. 75 f., 100 mm. 79-5 k. 23 K. 70 f., 500 mm. 79 k. 23 K. 50 f. felső, 200 mm. 79 k. 23 K. 70 f., 100 mm. 78 k. 23 K. 80 f., 150 mm. 77 k. 23 K. 60 f., 400 mm. 76 k. 23 K. 40 f. ó-buza, 450 mm. 76 k. 23 K. 50 f. ó-buza, 150 mm. 75-5 k. 23 K. 50 ó-buza.

Pestvidéki: 300 mm. 79 k. 23 K. 40 f., 300 mm. 78-5 k. 22 K. 40 f. úszkös, 400 mm. 78 k. 23 K. 30 f., 100 mm. 77-5 k. 22 K. 50 f. hibás.

Bánsági: 1850 mm. 80 k. 23 K. 90 f., 1850 mm. 80 k. 23 K. 90 f., 100 mm. 80 k. 23 K. 90 f., 400 mm. 80 k. 23 K. 80 f., 400 mm. 80 k. 23 K. 70 f., 100 mm. 79-5 k. 23 K. 80 f., 700 mm. 79 k. 23 K. 80 f., 300 mm. 78-5 k. 23 K. 80 f., 200 mm. 78-2 k. 23 K. 70 f.

Beeskereki: 2000 mm. 78-3 k. 23 K. 40 f., 2000 mm. 78-3 k. 23 K. 40 f.

Márosi: 600 mm. 80 k. 24 K., 100 mm. 78 k. 23 K. 60 fillér.

Tolnai: 400 mm. 76 k. 23 K. 20 f. Szerémségi: 500 mm. 77 k. 23 K.

Bácskai: 700 mm. 77-5 k. 23 K. 35 f., 300 mm. 77 k. 21 K. 60 f., úszkös, 1140 mm. 75-2 k. 23 K. 30 f. (6).

Ross: 470 mm. 19 k. — f., 3 hó ab hajó, 700 mm. 19 k. — f. kpf., 100 mm. 19 k. — f. kpf., 200 mm. 19 k. — f. kpf., 100 mm. 18 k. 90 f. kpf.

Káposztarepce: 100 mm. 32 K. 40 f. kpf. Árpa: 100 mm. 15 K. 50 f. kpf.

Zab: 100 mm. 16 K. 60 f., 100 mm. 16 K. 60 f., 100 mm. 16 K. 20 f., 100 mm. 16 K. 45 f., 100 mm. 16 K. 15 f., 100 mm. 16 K. 10 f. kpf.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Buza októberre	22-30 K.
Rozs októberre	18-80 "
Zab októberre	16-48 "
Tengeri augusztusra	15-20 "
" 1909. májusra	14-54 "

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1908. július hó 28-án. A székesfővárosi vásár-igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekben 259 szekér réti széna, 35 szekér muhar, 23 szekér zsupszalma, 9 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 9 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, — zabosbüköny, köles stb.), 900 zsák szecska.

A forgalom élénk.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 740—900, muhar 840—960, zsupszalma 600—620, alomszalma 560—600, takarmányszalma —, — keve tengeriszár —, egyéb takarmány 560—700, zabosbüköny 900—1000, lóhere —, zöld luczerna 900—900, köles —, sarju — szalmaszecska 760—790. Összes kocsiszám 344. Összes súly 412,800 kg.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e hét elején a kínálat élénkebb volt. Finomított szesz adózva 162—162-50 K., adózatlanul 63—63-50 K. kelt el.

Élesztőszesz adózva 161—161-50 K., adózatlanul 62—62-50 K.-ig kelt el nagyban, azonnali és július—augusztus szállításra.

Denaturált szesz nagyban hordóval együtt kötésre 53 K. kelt és 53—53-50 K.-ig zárul.

Mezőgazdasági szeszgyárosoknak kontingens nyersszeszért 50—52 K. ajánlanak ab termelő állomás, új termelési időszakban szállítva, mely áron több tétel zárulva is lett.

Exkontingens nyersszeszben is több eladás történt. Budapesten a kontingens nyersszesz ára 59—60 K. Bécsi jegyzés — K. kontingens nyersszeszért.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	59—	60—
Finomított szesz adózva	162	162-50
" adózatlan	63—	63-50
Élesztőszesz adózva	161—	161-50
" adózatlan	62—	62-50
Nyersszesz adózva	160-50—	161—
Denaturált szesz	53—	53-50

Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

Liszt, őrlemény és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete erőtakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Liszt. A lisztüzletben igen élénk hangulat uralkodik. A fogyasztás részéről erős vételkedv mutatkozik. Az osztrák fogyasztási piacok, különösen Csehország és az alpesi tartományokból érkeznek vételmegbizások. A malmok a nagyobb mérvű kereslet folytán emelték jegyzéseiket. A lisztüzlet élénkülésére való tekintettel a malmok teljes figyemmel dolgoznak.

A fővárosi malmok átlagos buzaüzlet jegyzései 100 kg.-ként Budapesten, elegysúly tisztasúlyként, zsákostul.

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ár K:	36 80	36-20	35-60	35-20	34 80	34-20	33-60	31-60
			7 1/2	7 5/8	8			
			28-40	21-80	16—			

Rozslisztárak:

Szám:	O.	O/L.	I.	WR.	II.	II/B.	III.
Ár K:	33-20	32 40	31 60	30-20	—	27-80	25 20

Ismeretes körülmény, hogy a nagymérvű szárazság folytán kedvezőlen takarmánytermésünk nagy gondot okoz. A szalma- és szénatermes igen gyenge es sok a panasz a kapásnövényekre is. Az utóbbi napok esős időjárása javított valamit a helyzetet, mindamellett még gyenge középtermésre is alig lehet számítani. Természetesen az erőtakarmánycikkek ennek folytán élénk keresletnek örvendenek és előtérben áll a takarmány-művek kivitelének kormányintézkedésekkel való tilalmazása.

A többi abraktakarmánycikkek árai a következők voltak Budapesten zsákkal, teljes vagonrakományok vételénél 100 kg.-ként.

Finom korpa 1908. jul.—aug. száll.	11-50—11-60
Goromba " " " " " " " "	11-50—11-60
Finom korpa 1908 szept.—decz. szállításra	11-90—12—
Goromba " " " " " " " "	11-90—12—

Finom korpa 1908. szept-decz. száll.	-----
Goromba " 1908. " " " "	-----
Rozskorpa " " " " "	12 30-12 40
Árpada és árpaderce " " " " "	13 50-13 80
Malomkonkoly " " " " "	12 20-12 40
Budapesti gyári repczepogácsa	14 50-14 70
Derby melassze ab Hatvan v. Pozsony	11 20-11 30
Szárított moslék zsák nélkül	13 60-13 70
Maláccsira " " " " "	13-13 10
Szárított répaszelet, " " ab állomások	12 80-13
Szörplé 48-50% cukortart. hordó nélkül	-----
ab cukorgyár " " " " "	9 50-9 60

Elelmiezkékek nagybani árai a központi vásárosarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. július 28-án.

A piac felvevőképessége igen korlátolt, az üzletmenet vontatott. Gyümölcsfélék, korai burgonya ára esett. Vaj változatlanul lanya. Tojás csendes.

Mai árak:

Husnemlék: vidéki marhabús hátulja 1 28-1 40 K., eleje 1 12-1 20 K., vidéki borju bőrbén, hosszan mérve, sulylevonás nélkül 0 70-0 82 K., helybeli borjuhus 0 86-1 00 K., sertéshus szalonnával 1 32-1 34 K., lehozott sertés 1 46-1 50 K., szalonna friss 1 28-1 32 K., szalonna sózott 1 16-1 20 K., szalonna füstölt 1 30-1 36 K., olvasztani való 1 20-1 24 K., háj 1 36-1 40 K., sertészsír 1 40-1 44 K., kg-ként. Füstölt (vidéki) kg-ja 1 20-1 60 K., hazai sonka 1 80-2- K., szalámi magyar 3 20-3 80 K., szalámi nyári 1 20-1 40 K., bárány párja ----- K.-ig.

Vad: 0 2 1 80-1 80 K., szarvas 0 70-0 90 K., vaddisznó 0----- K. kg-ként egészben, nyul nagy 0----- K., nyul sülde 0----- K., fogoly 0----- K., fácán 0----- K., erdei szalonna 0----- K., dámvad 0----- K. kg-ként. Fenyvesmadár kötege 0----- K.

Baromfifélék: élő rántani való csirke 1 40-2- K., sütni való 2 20-2 80 K., liba fiatal 4-6- K., kacsa sovány 2 60-3 40 K., kacsa hizott 4-5- K., lud hizott 10-----14- K., tyúk 2 80-3 40 K., pulyka 0----- K., élő sovány liba ----- K. páronként.

Vágott szépen tisztított baromfi, hizott lud 1 40-1 60 K., hizott ruca 1 50-1 60 K., hizott pulyka 0----- K., levestyúk 1 20-1 40 K., pulyka sovány 0----- K. kg-ként. Poulard 1 80-2- K., gyöngytyúk ----- K. darabonként.

Tejtermékek: tevaj (centrifugált) I. 2 10-2 30 K., II. 2-----2 10 K., főzővaj (kőpült) 1 40-1 80 K., tehénturó 10-24 fill. kg-ként. Valódi erdélyi juhturó és munkásturó igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldesfélék: burgonya (vagonáru) sárga 0----- K., róza 0----- K., fehér 0----- K., kifli 0----- K., sárgarépa 100 drb 5-12 K., petrezselyem 6-14 K., vöröshagyma makói ----- K., vöröshagyma közönséges hazai 8-12- K., fokhagyma 26-28 K., káposzta 10-20 K. 100 db. Burgonya, új 6-8 20 K. Kalarábé 1 60-2 40 K. 100 db, spárga solo 0----- K., közép 0----- K., levestárga 0----- K. kg-ként. Zöldbab, hüvelyes 24-30- K., kifejtett 0----- K., zöldborsó, hüvelyes 0----- K., kifejtett 0----- K., paradicsom 14-18 K. 100 kg-ként. Uborka salátának való 0----- K., ezetbe 0----- K., savanyítani 0----- K. 100 db-ként. Paraj 0----- K. kg-ja.

Gyümölcsfélék: cseresznye és meggy 0----- K. sárgadinnye 0----- K. kg-ként. Alma: elsőrendű áru (aranypármén, ranett, Jonathan, Törökbalint, batul stb.) 0----- K., másodrendű 0----- K., harmadrendű apró áru ----- K., körte elsőrendű ----- K., másodrendű ----- K. q-ként. Dió I. 40-80, II. 20-40 K. 100 kg-ként. Fontos (rétes) alma 24-28 K. Szőlő új 0----- K., finom 0----- K., chasselas 0----- K., szagos 0----- K. kilója.

Vegyesáruk: Bor és szeszes italokat minőség szerint különféle áron értékesítünk. Méz 0 70-0 96 K. kg-ként. (A szövetkezet - mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője - minden mézértékesítési ügyben is ad felvilágosítást.) Gyümölcsíz ----- fillér kg-ként. Gomba szárított 0----- K., szappan ----- fill., lencse (erdélyi) ----- K., bab apró ----- K., nagyszemű ----- K., lencse ----- K. 100 kg-ként.

Tojás: bácskai 74-76 K., erdélyi apróbb áru 73-74 K. eredeti ládánként (1440 db).

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizaló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 4% levonással vevő javára értendő.)

Öreg nehéz (páronként 400 kg. felül)	-----	Ellérig
Öreg közép " 300-400	-----	"
Fiatal nehéz " 320 kg. felüli suly	129-130	"
" közép " 250-300 kg.	130-131	"
Fiatal könnyű " 250 kg.-ig	133-137	fillérig
" " 251-300 kg.-ig	-----	"
Szerbiai nehéz " 280 kg. felüli	-----	"
" közép " 240-280 kg.	-----	"
" könnyű " 240 kg. terjedő sulyban	-----	"

Irányzat: kellemesebb.

Bécsi szarvasmarhavásár.

1908 július hó 27

Felhajtás összege:		Minőség szerint:	
Hizott marhában felhajtás	3894	Hizott marha	3463
Csontozni való marhában felhajtás	898	Legelőmarha (Wiedev.)	428
Összesen	4792	Csontozni való	898
Eladatlan maradt	38	Összesen	4792

Származási hely szerint:		Nem szerint:	
Magyarországi	3406	Ökör	2817
Galicz s bukovinai	298	Bika	1051
Oszták tartományokból	1088	Tehén	720
Összesen	4792	Bivaly	204

Árak (100 kilogrammonként élőszuliban, koronaértékben fogyasztási adó nélkül.)

	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	72-78-80-82	64-69	46-62
Galicziai hizott ökör	78-86-88-91	70-76	66-69
Tarka hizott ökör	82-91-92-99	72-80	64-70
Bikák	46-68-70-74	-----	-----
Hizott tehén	52-72	-----	-----
Legelőmarha	-----	-----	-----
Kisgazd. hizó ökör	48-58	-----	-----
Bivaly	32-46	-----	-----
Boszniai marha	30-46	-----	-----

Irányzat: szilárd, összes minőségű ökrök a múlt heti árt megtartották. Prima birka 2 korona, közép- és csontos marha 3-4 koronával olcsóbb.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. E. János. A községi előjáróság az 1871. évi XVIII. t.-cz. 110. §-a értelmében rendszerint csak nyilvános árverés útján adhatja bérbé a vadászati jogot. Csak ha az árverés sikerre nem vezet vagy a község érdeke kivételesen a magánutáni egyezkedést javallaná, akkor van joga a vadászati jogot magánutáni is bérbé adni, de erre a törvényhatóság beleegyezése szükséges, valamint hogy az árverés útján létrejött bérszerződést is mindig az alispán jóváhagyása alá kell felterjeszteni. Azt sehol sem mondja a törvény, hogy az árverésről a régi bérlő értesítendő, mert az nyilvános és így arról a bérlő amogy is tudomást szerezhet. Ha a bérlő lejárt és új bérbeadás iránt intézkedés nem történik, a községi előjáróság mulasztást követett el s emiatt tessék az illetékes alispánnál panaszt emelni. Ez a mulasztás azonban nem jogosítja fel a régi bérlőt arra, hogy a vadászatot a szerződés lejártá után is folytassa, mert ahhoz kétségtelenül csak a szerződés tartamára szerzett jogot s az annak lejártá utáni vadászat közönséges orrvadászat volna. A község mulasztásának eredménye csak az lehet, hogy a bérösszeg kevesebb lesz s ezért az előjáróság a községgel szemben lehet csak felelős.

Vantsó dr.

R. J. Érkeserü. Kétségtelen, hogy kétszeres megadótatás esete forog fenn. Tessék az illetékes adóhivatalnál reklamálni.

V. Gy.

D. Gy. H. Majdnem kétségtelen, hogy annak a gazdaságnak, aki a főnöke sértő szavaira pofonnal válaszol s emiatt azonnal elbocsátatik, bíróságaink nem ítélnék meg a felmondási időre járó fizetését. Másként áll az eset, ha a gazdaságnak a sértő szavakra ugyanilyennel válaszol, de ez esetben inkább a gazdaságnak van jogában állásától távozni, mert arra a gazdaságnak, mint művelt ember, nem kötelezhető, hogy durva sértetéseket szó nélkül eltűrjön és ha ezeket viszont sértő modorban visszautasítja, a tulajdonképpeni sértett fél mégis ő marad. Különben itt minden az eset körülményeitől függ, amelyeket mi nem ismerhetünk. Bővebb felvilágosítást nyújt Vantsó Gyula dr.-nak „A birtokos és gazdaságnak közötti jogviszony” című most megjelent könyve, amely a Pátria könyvkereskedésében (fx., Üllői-ut 25.) kapható.

V. Gy.

Sz. Zs. Tételes törvény nem írta ugyan elő, de úgy illik, hogy adjon.

V. Gy.

M. O. Bony. Kérdésére a kereskedelmi törvény 341. §-a ad feleletet, amely szerint a mérlegeléssel járó költségek az eladót terhelik. Ha tehát az nincs világosan benne a köteleiben, hogy a mérlegelés költségeit is a vevő viseli, úgy azok őnt terhelik. Az a kifejezése a köteleivelnek: „mindennemű elszállítási költség”, nem jelenti azt is, hogy a mérlegelési költséget is a vevő köteles viselni, mert az nem azonos a szállítási költségekkel.

V. Gy.

Cz. J. Assaló. A vevő követelése nem jogos, bírói gyakorlatunk szerint őn eleget tett köteleiségének, ha bemondotta, hogy a farka vészben volt s ha ezt bizonyítani is tudja, úgy semmi követelése őn ellen a vevőnek nem lehet. Ez különben a vevő részéről valószínűleg csak próbálkozás, mert ez a kérdés már az unalomig le van tárgyalva és így teljesen tisztázódtak a fogalmak. A garda nem szavatol azért, ha a farkában újból kiút a vész, hanem csak azért, hogy amit a vevőnek mondott, hogy t. i. a farka már vészben volt, igaz. Jelen

esetben ezt állatorvos igazolja s így a vevő követelésének jogtalan voltához kétség nem fér.

V. Gy.

B. Temesvár. Gazdatiszti állásokat az OMGE. üzemi szakosztálya csakis oly képzett gazdatisztek részére közzévetit, akik az egyesületnek tagjai. Kulcsári és botosispáni állások közvetítése ugyan az osztály megalakulásakor tervbe vétetett, de mert ez irányban megkeresés az üzemi osztályhoz nem érkezett, az ilyen egyének elhelyezésétől eltekintettünk. Különben is az ajánlott magas életkoránál fogva nem hihető, hogy alkalmazást találjon.

M.

B. A. Kapitánytanya. A perelésre nincs kellő bizonyítéka, mert azt bizonyítani, mint felperes, nem tudja, hogy a vetésben kikeit aranka a vetőmaggal került a luczernába. Fertőzhette arankával a luczernást a frága stb. A m. kir. vetőmagvizsgáló állomáson plombázott luczernamagban ennyi aranka jelenléte ki van zárva. Talán külföldön plombázott vetőmagot vett? A helyes eljárás az, hogy a vetőmagnak vett luczernából két tanu előtt felbontva mintát veszünk és egyik m. kir. vetőmagvizsgáló állomáshoz beküldjük. Az állomás nyilatkozata biztos bizonyíték per esetén. Még hátra van egy eshetőség. Nem külföldi plombázású vetőmagot szállított-e a magyar eredetű mag helyett a magkereskedő? Ez esetben, ha megvan a zsákról levett plomba és bizonyítani tudja, hogy azt vette le a zsákról, a kereskedőt beperelheti kárterítésért.

P.

W-r J-6 Pazadics. Eljárása teljesen helyes; a lóheret követő búzát istállótrágyába vetni, különösen oly talajon, ahol a buza meg szokott dűlni, nagy hiba volna, ide foszforsavtrágya való. A tengeri az istállótrágyát igen meghálálja, azért ez alá adandó.

Cs. S.

B. G. Iklad. A buza után következő tavaszi kalászos alá szórasson el ősszel az ősi szántásra kat. hoidankint 150 kg. szuperfoszfátot.

Cs. S.

Radvánszky Albert báró Pa-Varsány. A kertésztanulók képzésére és a kertészegedek képzésére vonatkozólag a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur 1907. évi 91408. számú rendelete kapcsán kibocsájtott szabályzat irányadó, melyet mai postával címre megküldöttünk.

F. K.

Buding Károly Nagyösz. A földmívelésügyi miniszterium ingyenes dinnyemagvakat nem osztogat. Az országos gyümölcsészeti és fatermesztési kormánybiztosság (Budapest, földmívelésügyi miniszterium) azonban dinnyetermesztéssel foglalkozó vidékek azon dinnyetermesztőinek, kik eziránt idején hozzáfordulnak, módot nyújt el nem korcsosodott, fajtatizta dinnyemagvak csere útján való beszerzésére és az általuk beküldött saját szedési magvakért ugyanolyan mennyiségű fajtatizta dinnyemagot küld.

F. K.

Párdy Arthur. Pa-Tomaj. A Phylodendron selloum gyümölcse úgy nyersen, mint ananász módjára befőzve élvezhető ugyan, de kereskedelmi czikket nem képez. Ha nagyobb mennyiségű termék állana rendelkezésére, úgy az értékesítését a fővárosi előkelőbb csemegekereskedésekben megpróbálhatná.

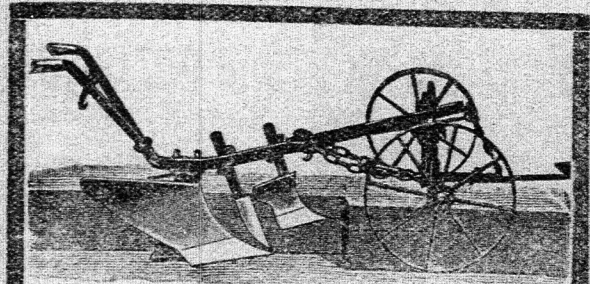
F. K.

Meinl Gyula
Budapest,
IV. Kossuth Lajos utca 1.

**Kávészó behozatal
tészta behozatal
kakaó és csokoládé.**

*Posta-küldemények Magyarországra minden helységébe.
Kérjen árjegyzéket ingyen és bérmentve.*

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény-testekkel, páncéllemezekkel
 □ acél gerendelyivel
 állítható szarvakkal, önzetőséssel.

Többvasú ekék.

Finom-, szántás-, csukló-, réti-boronák.
 Háromtagu és egytagu hengerek.
 Superior sorvetőgépek, triőrök.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

66cséplőkészletek 12 HP.-lg. Ipari mozcenyok 200 HP.-lg.

Minden gazdának és cséplőgéptulajdonosnak okvetlenül szükséges a

BALASSA FRIGYES CSÉPLŐGÉPEK SZERKEZETE és KEZELÉSE

- czimű könyve, mert
1. kimerítően tárgyalja a hazánkban használt és elterjedt cséplőgépeket;
 2. kiterjed a cséplőgépek minden egyes részére;
 3. minden egyes résznek kezelésére felelő utasítást ad;
 4. bármely cséplőgép kezelésére kioktat;
 5. a szerkezetekről és minden részről külön nagyon világos ábrákkal szolgál;
 6. a különleges cséplések összes válfajait ismereti;
 7. a könyv egész tartalma gyakorlatias iránnyal, minden sora a gyakorlatból van véve és annak van szánva;
 8. páratlan jó tanácsadó minden bajban, mely a gép körül előfordulhat;
 9. a könyv útmutatásának követeése mellett minden géptulajdonos nagy megtakarítást érhet el.
- A könyvet 6 korona 30 fillér előleges befizetése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám

Istállókbannélkülözhetetlen!

TIP-légypapír

Egy-egy légypapír 1000 legyet fog, mely nem dobandó el, baromfi-nak kitűnő takarmány. 100 darab 4 korona.

DETSINYI FRIGYES
Budapest, V., Marokkói-u. 2.

A nevezett légypapírt több gazdaságban sikerrel kipróbáltam és legmelegebben ajánlhatom.
675 Wahl Ferencz, jár. állatorvos, Monor.

Lovassy Ferencz régi jóhivnevű, többszörösen kitüntetett feketebátori sertésenyészetéből kiváló szép 1/4 éves szőke kondor mangalicza

tenyészsertések

vannak eladásra. Megkeresések a tulajdonos avagy Szlávik Ede kasznárhoz intézendők.
Posta és távirtda Feketebátor, pályaudvar. 824

Harminczhat darab erős, betanított

igás-ökör

eladó GRÓF TELEKI ARVÉD drassói uradalmában, posta, vasut KONCZA. 710

Legkorábbi tavaszi takarmányt szolgáltató

szent János rozs

kitűnő minőségben kapható, míg a készlet tart, métermázsanként 20 korona árban a **kisvárdai** vagy **tornyospálcza**i állomásra szállítva a vevő zsákjaiban. 825

Ujdonság! Most jelent meg!

HÁZIALLATAINK OKSZERŰ TAKARMÁNYOZÁSA ÉS A TAKARMÁNYADAGOK KISZÁMITÁSA

Legújabb elmélet alapján írta **KENESE FERENCZ** főtiszt-tisztartó.

Aminő ismeretes Dr. O. Kellner a mőckerni kísérleti állomás érdemes igazgatója a takarmányozásnak új alapot adott és azzal az eddigi elméletet nemcsak egyszerűbbé, hanem megbízhatóbbá is tette. E körülmény arra indította a szerzőt, hogy ezen új elméletet és ennek alapján a helyes és a gyakorlatban bevált takarmányozást ismertesse, a takarmányfélék tápanyagtartalmának kiszámítását pedig azzal igyekezett megkönnyíteni, hogy kulcsformában az összes takarmány-neműek tápanyagtartalmát nemcsak 100 kilogrammra vonatkoztatja, hanem 0.5 kgramtól 10 kgramig is kiszámította, miáltal a takarmánykeverékek összeállítását módfelett megkönnyítette. Ezen munka a gyakorlati gazda igényeire van szabva, megértéséhez elméleti előismeretek nem kellenek. Rövid és könnyen megérthető módon tárgyalja mindazt, amit a gazdának a gyakorlatban háziállatai okszerű takarmányozásánál és főképp az állatok hizlalásánál ismernie kell.

ÁRA FÜZYE 2 KORONA 50 FILLÉR. VÁSZONKÖTÉSSEN 3 KORONA.

Megrendelhető a "PÁTRIA" részvénytársaság gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-nt 25. sz. (Köztelek).

Gőzeke acetylen-lámpák

Éjjeli szántásoknál **gőzekékre** különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

Kézi-, kocszi-, spritzbogen-, pózna-, asztali-, udvari-, kerti-, istálló- **acetylen-lámpák.**

Bárdi József automobil r.-t.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9. Fővárosi Orfeum melletti.

Telefon 16-28. Sürgőnyczim: Pneumatic. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

BÁRDI.

Bérbeadás.

A gróf Wimpffen Simon-féle simontornyai (Magyarország, Tolna megye) uradalom, mely áll 3 részből és pedig:

1. Simontornya (4 major) körülbelül 1470 ⁷⁷⁸/₁₆₀₀ hold szántó, 14 ¹²³¹/₁₆₀₀ hold kert, 238 ¹¹⁴⁷/₁₆₀₀ hold kaszáló, 767 ⁴⁴⁴/₁₆₀₀ legelő, 38 ⁷⁹⁸/₁₆₀₀ hold nádas, 34 ¹¹³⁷/₁₆₀₀ szőlőkert, 1100 hektoliter ⁰/₁₀₀ contingens szeszfordéval.

2. Székely (2 major (körülbelül 793 ¹⁰⁰³/₁₆₀₀ hold szántó, 3 ¹⁰⁰⁷/₁₆₀₀ hold kert, 25 ⁹¹¹/₁₆₀₀ hold kaszáló, 519 ⁶⁸⁴/₁₆₀₀ hold legelő.

3. Pél (3 major) körülbelül 1422 ⁹¹⁵/₁₆₀₀ hold szántó, 4 ⁸⁰⁵/₁₆₀₀ hold kert, 180 ⁸⁷/₁₆₀₀ hold kaszáló, 789 ¹⁵⁰⁶/₁₆₀₀ legelő, 14 ⁷⁷⁷/₁₆₀₀ szőlőkert, f. é. október hó 1-től számitandó 15, esetleg 25 évi időtartamra egészben vagy részenként bérbeadatik. Az ajánlatok legkésőbb f. é. augusztus hó 15-ig méltóságos gróf Wimpffen Simon urhoz (Neuhaus bei Weissenbach a. d. Triesting, N. Ö.) beküldendők. A feltételek ugyanott vagy Simontornyán a tisztartói hivatalban megtekinthetők.
Közvetítés kizárva.

826

A KÖZELGŐ CSÉPLÉSI IDÉNYRE

AJÁNL

CSÉPLÉSI MÁZSAKÖNYVET

quart (4-ed rét) alaku 50 lapos füzet darabja kék másoló (indigó) papírral együtt 1 korona.

ÉRTESSÍTŐ CSÉPLÉSRŐL

keskeny alaku, két-két egyenlő szövegű lappal, melyekből egyik kitéphető, kék másoló (indigó) papírral együtt .. 1 kor. 60 fill.

a "Patria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

főfeladatául tüzi ki a helyteresebb és az eddignél hasznosabb gazdálkodás előmozdítását a gyakorlati szaktanácsadás útján.

Kidolgozza az okserű gazdasági berendezés alapjait szolgáló üzemet. Elvállalja a gazdaságok állandó felügyeletét és ezek üzemi ellenőrzését. Tanácsot ad a gazdasági számviteli könyvek berendezésénél, vezetésénél és azok lezárásánál. Elvállalja a gazdaság számvitelének felülvizsgálását vagy állandó ellenőrzését. Kivégzi a gazdaság számadatainak elkönyvelését, időszaki jelentések alapján. Rvi zárlatokat és jövedelmzéségi számításokat elkészít. Tanácsot ad birtokbérbeadásnál, valamint mezőgazdasági pénz- és hiteligényi kérdésekben. Gazdasági ügyekben jogi tanácsot ad. Birtok és mindennemű mezőgazdasági értékecséleket végeztet. A bejelentett eladó és bérbeadó birtokokat törzskönyvileg nyilvántartja.

Gazdatisztek és egyéb képzettebb gazd. személyzetet keresőket nyilvántart.

Adóügyekben az OMGE. tagjainak szakvéleményeket ad, az adókönyvek alapján felülvizsgálja az adó helyes kivetését és befizetés esetén az összeg visszatérítését készíti. Adóelengedések ügyében utalgatással szolgál. Hasonlóan igénybe vehetik az üzemi osztály irányú működését az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet tagjai is, ha tagságukat igazolják.

Nyilvántartásra bejelentett:

Eladó birtok:

- 543 m. hold Zalában, vasútállomás a birtokon szeszgyárral, léghűtővel, cementárnyakkal, parvágyú s. mélyeggyel, urilakkal. Bármikor átvehető. Esetleg bérbeadó. Tulajdonos: Zathureszky, Túrje. 2
- 187 m. hold pilliscsahai vonalon, fővárostól 39 km.-re 4. szűz között, orvos, gyógytár Nyergesújfalun, Dunától 10 p. Tejgazdasággal, sertésenyésztéssel, 8 h. szőlővel, csűrökkel magtárakkal, 2 nagy pinczével, 5 szobás lakás ivéges, zárt verandával. 3
- 200 m. hold sik fekvésű I. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megfelelő épületekkel. 5
- 370 m. hold Sáros m. gyében, melyből 310 hold erdő, urt lakással és 5 hold díszkerttel, köves ut mentén. 4
- 100 kat. hold körül I. o. bécskai föld, 15 percznyire a vasútállomástól, jó utakkal, a Ferenczcsatornától 3 percznyire, urilak és gyümölcsösök. 6
- 800 m. hold Szatmár megyében, vasútállomástól 2 km.-re, kényelmes urilakkal. 7
- 1075 kat. hold Torontálban a Tisza és vasut mentén, köves úttal, egészben vagy csakis egy körülbelül 500 holdas része, gazdasági épületekkel. 8
- 608 kat. hold Erdélyben, vasutól 7 kilométerre, épülő vasut helyben, 40 kat. hold dohánymezővel, kelő lak- és gazdasági épületekkel. 9
- Tomcsavár határában, a várostól 2 kilométernyire, 211 m. h. kiterjedésű birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, cselédházakkal, 150 darab marhára való istállóval, nagy kukoricza-görével, eladó. A birtok talaja a legjobb minőségű föld, az egész földmunka kiválóan alkalmas. A vételi megkönyvít a birtokon levő nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös törlesztés közzététele. 10
- 280 m. hold Budapesttől fővonalon gyorsra 1/4 óra, vasútállomástól máson 4 km.-re, megfelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékekkel, csinos kis parkban urilakkal, 60 m. h. erdőtelőséggel. 12
- 886 hold Nógrád m.-ben, miből 400 h. szántó, 54 h. rét, 5 h. kert, 1 1/2 h. szőlő, 20 h. legelő, 90 h. erdő, a többi rész major, udvar és ut. Vasútállomástól 5 km.-re. Teljes felszereléssel 400,000 korona. Esetleg bérbe is kivethető. 14
- 384 hold szőlőnek való, egyenes felületű, vasut közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészben vagy kisebb részletekben is eladó. 13
- 1000 m. hold Erdélyben, vasutól kb. 80 m. hold szántó, 10 hold rét, 80 hold erdő és 100 hold legelő, 8 hold fiatal, nemes gyümölcsös. A birtok egy darabban fekszik, jó és elegendő épülettel felszerelve, tehermentes, saját kezelés alatt áll. Esetleg bérbeadó. 15
- 2488 hold, 50 hold termőgyümölcsös Erdélyben, saját kezelés alatt levő birtok, megfelelő számú kitenő kőből épült épületekkel, 10 szobás kastélyval, szeszgyár és finomító, jó munkaszivonyok. Ara felszerelés nélkül 500,000 K. Amortizációs teher 200,000 K. Esetleg bérbe adó. 16
- 280 hold Szilágy megyében, vasútállomástól 7 km. Fele részben szántó, fele részben legelő és kaszáló. Dohányterülettel, szőlővel. Kereskedelmi növények termesztésére és tenésztetésre alkalmas. Kedvező fizetési feltételek. 17
- 200 hold, vasútállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy együtt az egész terület eladó. 18
- 555 hold Budapesttől 1 óra, 31 h. termő szőlővel, 6 h. gyümölcsösökkel. Parkban 5 szobás urilak. 40 h. dohánymezővel. Jókában levő kelő számú gazdasági épülettel. Ara teljes felszereléssel és velesse 305,000 K. 19
- Emeletes kastély 25 hold földdel a Balaton mellett szép park. Ara 75,000 K. 1
- 513 m. h. Borsod megyében vasutonától 6 1/2. épülő vasutól 3 km.-re. Elegendő gazdasági épületekkel és kelő belsőszéggel, melyen az urilak áll. 40 hold dohánymezővel. Az egész birtok prima buza-termő szántó. Ara m. holdanként 650 korona. 20
- 2400 m. hold sik fekvésű dunántúli birtok, 1600 h. szántó, 350 legelő, 250 erdő, 40 kaszálóval, 2 jól elhelyezett majorban kelő gazd. épülettel. Uri lak 10 holdas parkban. Három vasuti vonal mentén. Ara 700,000 kor. Teher 400,000 kor., mely rajt maradhat. 21
- 50 kat. hold sikkfekvésű, buza-termő szántó Temes megyében, vasútállomás mellett, épületekkel, 2 jól elhelyezett majorban kelő gazd. épülettel. Uri lak 10 holdas parkban. Három vasuti vonal mentén. Ara 700,000 kor. Teher 400,000 kor., mely rajt maradhat. 21
- 287 m. hold Fejér megyében elegendő számú gazdasági épületekkel és jó lakóházzal, 5 hold szőlő és 16 hold dohánymezővel. 23

Birtokvétel:

- 200 m. hold birtok 30-40 km.-nyire a fővárostól. 455
- 400-800 m. holdas jó minőségű birtok, jó ut mentén, vasutól nem távol, családoknak való tágas és egészséges lakással, árnyas kerttel. 7
- Kiseb birtok, szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasútállomáshoz közel, lehetőleg fővonalon. 8
- 400-1000 h. birtok, melynek nagyrésze vágható erdő. 2916
- 1000 holdig eserde fővárosi házait, egy tulajdonban erdőből álló, Hont, Nógrád, Örmör, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok. 567
- 2-300 hold birtok, jó lakással és gazd. épületekkel, város és vasut közelében. 3950
- 200 holdas birtok urt lakházzal, lehetőleg Kecskemét vidéken. 3082
- 10-15000 hold erdőbirtok az ország északnyugati részén. 9
- 3000 hold elsőrendű talajú birtok, cukorrépa vidéken, vasútállomás közelében, szép kastélyval és parkkal, Bécsből legfeljebb 6 órányira. 5215
- 800-1200 m. hold birtok, kelő gazdasági épületekkel felszerelve, megfelelő lakóházzal. 456
- 2000 hold jó talajú birtok, részben erdővel, kastély és parkkal, közel a vasuthoz. 5216
- 250-300 m. hold főváros vagy vidéki nagyobb városokhoz közel épületekkel, jó lakóházzal, tehermentes vagy olcsó amortizációs költséggel. 12/6
- 3-400 hold egytagban legalább 5 szobás lakással, vasutól legfeljebb 1 1/2 órányira jó uton. Lehet az egész birtok erdő. 12
- 800-1000 holdig jó földek és épületekkel, instrukcióval. A lakóház taluban vagy város közelében legyen. 79

Bérbeadó birtok:

- 490 m. hold Abauj megyében 7 km. a vasutól, országot mellett, 7 szobás udvarházzal, kelő gazdasági épületekkel. 5003
- 370 hold jó trágyaerőben levő házilag kezelt birtok Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyében, nagy városoktól 5 kilométerre. Elegendő számú jókában levő épületekkel. Ösztől fogva bérbeadó. Felszerelés 314

Birtokbérlet kerestetik:

- 180-200 m. h., amely kereskedelmi növények termesztésére alkalmas és rajta tejgazdaság üzemel. 2530
- 800-1500 h. Erdélyben vasuthoz közel, jó urilakkal és gazdasági épületekkel, rét és legelővel. 496
- 2-3000 holdat tavaszi vagy őszi átvételre, lehetőleg a Dunán túl vagy kedvező feltételekkel másutt is, hol a tenésztet üzemel. Urilak legalább 6 szobás legyen. 1868

Ezekon kívül nyilvántartjuk a visszavándorlók letelepítésére alkalmas birtokokat és bérlet-szövetkezetek alakításánál közbenjárunk a Magyar Gazdaszövetségnek.

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket AZ OMGE. ÜZEMOSZTÁLYA.

Ad. évi gazd. kort. dalko. mez. mén. háza. maga. hírne. hetés.

A mikósi uradalom mezőgazdasági szeszgyára eladja üzemvá tozás miatt a két év előtt beszerzett s tökéletesen jó állapotban lévő **2 méter hosszú burgonyamosót** a hozzátartozó elevátorral; bővebb felvilágosítást nyújt „**Urádalmi intézőség, Mikospusztá per Zalabér**“.

794

GAZDÁK FIGYELMÉBE!!

UJDONSÁG! UJDONSÁG!

ÁLLATEGÉSZSÉGTAN

Állattenyésztő és állattartó gazdák használatára

Irtá: **MONOSTORY KÁROLY**

okl. állatorvos, a magy. kir. állatorvosi főiskolán az állattenyésztés ny. r. tanára

223 ábrával A mű ára 7 korona

Szerző e művét az állattenyésztő és állattartó intelligens gazdaközönség számára írta. A 391 lapra terjedő könyv öt részre oszlik. Az első rész az általános alapvető fogalmakat tartalmazza. A második részben a részletes állategészségügyi adatok czimén a betegségekkel való védekezésről általában, majd azokról részletesen emlékezik meg. A harmadik és negyedik részben az állatok káros rossz szokásairól, azok elleni védekezésről tárgyal, végül a fertőző betegségeket és azok ellen való védekezéseket ismerteti. A „Függelék“ az állatok adásvételénél felmerülő pereskedésekről nyújt tájékoztatást.

Megrendelhető a „PÁTRIA“ r.-t. gazdasági szak-könyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Mamut óriási téliárpa.

Kimutatható termés **1200. kg.** meg és nagy szalmamennyiség magyar holdanként. Junius közepén érik. **100 kgrmonként 20 K.** Szered vasuti állomáson. Utánvétellel szállítatik, zsákok saját árban. Megrendelések: **Kuffler Armin** birtokintézősége, Farkashida Pozsony megye. 809

SZÉNA

lovaknak edesszéna és here szárvasmarhák részére, nagyobb mennyiségben 50—60 kilós bálékban, préselve **bérmentve** minden állomásra kapható. Megkereséseket kér 811

Heuexport, Cilli, Steuermark ■ Postfach 63.

SÜRGÖNY CZIM WALSER CSÁNGÓUTCA BUDAPEST TELEFON BUDAPEST 95-50

WALSER FERENCZ

CZÉGRULAJDONSOK WALSER FERENCZ WALSER JÁNOS GYÖZÖLVÉNYE

TÜZOLTÁSI SZEREK ÉS SZIVATTYÚK-GYÁRA HARANG- ÉS FÉMÖNTÖDE BUDAPEST VI. CSÁNGÓUTCA 6 B.

VILLAMOS MEGÁLLÓ VÁCIÚT A RÉGI VAM KÖZELÉBEN.

Nincs többé bűz!

A **Bonodor folyadék** a legbűzősebb árnyékszék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. **Elegysúlyu 5 kg. csomag bérmentve 7-50 K.** (Elegendő 1 évre.) **1 kg. próbacsomag 2-50 K. csomagolással, szállítás nélkül.** A **Bonodor por** vizeldék azonnali szagtalanításra kitűnő szer. 5 kilós postacsomag bérmentve **7 K.**, 1 kilós próbacsomag **2 K.** csomagolással, szállítás nélkül. Szétküldés készpénzért vagy utánvétellel. Számos elismerőlevél.

Vezérképviselő:

FODOR FERENCZ
Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H. 280

FELTÁRT PERU-GUANO

a trágyák királya, szavatolt 70% lényeg, 10% vízben oldódó foszfor, 2% káli 3 éves hatással.

G. & V. Moreels: Gand, Belgium.

Vezérképviselő Magyarországon részére:

FRANKL ADOLF banküzlete
Budapest, Eötvös-utca 19. :: Saját ház. ::
Telefon: 25-40. 800 Telefon: 25-40.

Tanulmány a berni szarvasmarháról.

Hazai berni tenyésztésünk ismertetése.

Irtá: **Sacol dr. Kukuljevič József m. k. állatorvos.**

Előszóval ellátta: **Monostori Károly.**

39 ábrával. **Ára: 2 korona.**
(Bérmentes küldéssel 2 korona 10 fill.)

Ezen fontos forrásmunka, a hazánkban lévő berni tenyészteteket ismerteti s így vásárló gazdaknak a legjobb útmutatással szolgál. Összesen 19 tenyésztő berni tenyésztését ismerteti és 39 képen mutatja be azok dekességeit és szőb egyedeit. A könyv négy fejezetre oszlik a következő tartalommal: I. Tanulmány a berni szarvasmarháról. II. Történelmi áttekintés. III. A tenyésztetek ismertetése. IV. Visszapillantás és vezérelvek a berniek tenyésztése terén a jövőre nézve.

Megrendelhető a „PÁTRIA“ r.-t. gazdasági szak-könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Ásványi és csontliszt-szuperfoszfátot továbbá szárított cukorrépa-szeletet legolcsóbban szállít:

STEINER és WALLEZ Wien, I., Graben 16.

A sertésvész gyógyítható!

Brumel Gyula állatorvos eljárása szerint. — **Ezen szerzőtől éppen most jelent meg:**

A SERTÉSVÉSZ GYÓGYÍTÁSA

gazdák, állatorvosok, sertésenyésztők és hizlálók használatára

Ára 3 korona, melynek előleges beutalása ellenében bérmentve kád meg a „Patria“ r.-t. gazdasági szak-könyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

MAGYAR GAZDÁK ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETE BUDAPEST (Központi vásárcsarnok).

Igazgatóság és központi iroda: Budapest, IX., Imre-utca 4.

Nagy köpönyöz: **BUDAFOKON.**

ÉRTÉKESIT

husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és **MINDEN MŰ ELELMICZKÉKET.** Hordóbor-értékesítő osztály. :: Égetett szeszesitalok értékesítése.

A MAGYAR ORSZÁGOS MÉHÉSZETI EGYESÜLET vezérképviselői.

A szövetséget tagjai köznevelésben részesítik. Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

Ad. 1596. sz. **A hőmezővásárhelyi m. kir. földmivesiskolánál folyó évi október hó 1-én új tanév nyílik meg.**

Czélja az iskolának, két évi időtartam alatt a tanulókat beiratkozó kisgazda és földmives egyáltalán az okserüi gazdálkodás iránt érdeklődő, 16 éves kort már elért ifjakat, oly gazdákká nevelni, kik részint saját birtokukon gazdálkodva, részint pedig mint gazdasági, uradalmi alkalmazottak, a hazának mezőgazdaságilag jól képzett, hasznos polgárai legyenek.

A tanulóknak felévenként előre, bentlakással járó teljes és jó ellátás czimén 150 koronát kell az iskola házipénztárába befizetni. Egyszerü gazdasági házatról, valamint a csekély kiadást okozó tankönyv és irószerekről a tanuló maga tartozik gondoskodni.

A tanulók szakszerű kiképzéséről és gondos neveléséről, az iskola jó hírneve, valamint az állásba menni óhajtó végzett tanulóknak sikeres elhelyeztetése tanuskodik.

Bővebb felvilágosítással az iskola igazgatósága szívesen szolgál. 808

75—76 kg.-os rendkívül bőven termő, korai érésű, fagyálló

Kolostor-rozs

továbbá ugyancsak bőtermő, erős szalmájú, korán érő

Prof. Heinrich-rozs

75—76 kg. hl.-súlyu kapható vetőmagnak gondosan előkészítve, vevő zsákjaiban a tornyospálczaí vagy kisvárdai állomásra szállítva mm.-kint 20 korona árban, míg a készlet tart. — Megkeresések 817

REIZMAN HERMAN gazdaságának központi irodája, Kisvárdá czimre intézendők.

Kölcsön és vétel új és egyszer használt kartellen kívüli **NAGEL ADOLF** zsák- és ponyvagár, kölcsönintézet. Vétel, eladás és cserélés. BUDAPEST, V., Arany-János-utca 10. sz. Sürgőnyezim: **NAGELA BUDAPEST.** Vidéki telefon: 35-92.

ZSÁK behordási-kazal-repcze-rostaalj-waggon- **PONYVA**

mag-gabona-burgonya-lisztes-gyapju- „HUNGÁRIA” kettős, kézi, favéges vagy manilla-aratógép kévekötözők. Szőlőkötöző fonalak, kötelek, zsákzsinegek, lópokrócok.

Őszi vetésre

eladó üszögmentes gróf Gyürky-féle Prima „GRAND” 80 kg. vető-buzamag, Stamora-Moraviczai állomásra szállítva 27 korona métermázsánként. Kérdezősködések gróf Gyürky vattinai urad. intézőséghez, Pusztavattina. Posta Temes-Moravicza. 807

Sertéseladások és vételek legjobban és legpontosabban eszközöltetnek sovány úgy hizott állapotban

URL REZSŐ

sertésbizomnyosnál, Budapest, VIII., Népszínház-u. 22. (Polgári serfőzde bérpalota.) Telefon: 97-05 Istarsurbán. Felvilágosítással készséggel szolgál.

Őszi vetésre ajánljuk, ameddig a készlet tart, a rendkívül elterjedt **Diószegi óriási buzánkat** mely számos gazda egybehangzó értesítése és a magyarvári m. kir. gazdasági akadémia növénytermelési kísérleti állomásnak több buzafajtaival végzett vetési kísérlete szerint úgy szem, mint szalmahozamra nézve első helyen áll. Diószegi Cukorgyár, Diószeg (Pozsony megye). 806

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOKAT **LEVÉLPAPIROKAT** **BORITÉKOKAT ÉS EGYÉB NYOMDAI MUNKÁKAT**

JUTÁNYOSAN ÉS CSINOS KIVITELBEN KÉSZIT

“PÁTRIA”

IROD. VÁLLALAT ÉS NYOMDAI R.-T. BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25. SZ. (KÖZTELEK.)

KÖLTSÉGVETÉSSEL KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLUNK.

UTÁNZATTÓL **Szőlő** UTÁNZATTÓL

ÓVATIK! ÓVATIK!

sárgaság (clorosis) rákfenesedés (anthracosis) ellen, biztos védekezési szer: Schloesing lecsapott vasoxidos kénpora. Lisztiharmat ellen: Schloesing lecsapott egyszerű kénpora. Szőlőürt peronosporája ellen: Schloesing lecsapott rézgáliczos kénpora.

Szőlő peronosporája ellen: Schloesing permetező bordói pora. Burgonya (kolompér) peronosporája ellen: Schloesing permetező bordói pora. Üszög ellen: Vetőmagok csavázására: Schloesing bordói pora.

Szállítás a rendelés vétele napján. Ajánljuk Schloesing versenyen kívüli — a világon legjobb — permetezőjét, hāti kénfujtatóját és kézi kénfujtatóját. Schloesing Frères & Cie részvénytársaság, Marseille (Franciaország). Vezérképviselő Magyarországon részére: **Frankl Adolf banküzlete Budapest, Eötvös-utca 19. Saját ház. Telefon 25-40.** Megbízható képviselők minden megyében. Ismertetések, árjegyzékek minden érdeklődőnek készséggel és díjmentesen. Védjegy földgömb. Védjegy Schloesing Marseille. 799

Kévekötőtelek, Bellán-féle szabadalom, mindkét végén pirosra festve. **Manilla zsinag** kévekötőgéphez. **Zsákok** minden célra, kender-, len- és jutaszövetből. **Zsákkötő-zsinag** és varró-spárga. **Szőlőtaposó-zsákok. Szőlőkötöző-fonalak.** **Ponyvák** vizmentes és természetes szövetből minden célra. **Kötélárak** hosszú szálu bácskai kenderből.

Bellán Mátyás kender-, köté- és sportáru kézműipar telepén **Dunacséb (Bácska).** Árjegyzék kívánatra ingyen küldetik.

Ökörszajkosarak erős kenderzsinórból **Kender** géptömités és fonásra, valamint **kőoz** géptisztításra. **Kendertömlők** különféle minőségben. **Abraktarisznyák** ritkán szőve kenderzsinórból, tömören szőve juta és kendervászonból. **Lóhálók, tennispálya bekerítő- és középhálók, halászhalók, tornakészletek, függőágyak** stb. legelőnyösebben szerezhetők be:

ja
se
eg
né
és
gy
ro
Cz
Tá
gy
Bo
v
ök
b
1-2
váb
romb
ket,
friss
a
egy
men
lak
Nelz
Vö
tin
teljes
nám
tató
szint
ókrök
friss
előleg
denkor
zotts
szerint
Henr
Szaló
Bo
friss
és teny
nyos áro
héten ka
csüörtö
lók Kisp
Telef-
Levél-
Flasch
4743 tebe
Bpest, F

Erdélyi Kereskedelmi Társaság
Fodor és Társai
 megbízásokat elfogadnak járművek, tinók, sertések, juhok, lovak és egyéb tenyésztési vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan díreket forrásból közvetítik.
 Czir: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.
 Telefon 311. 424

Elsőrendű Bonyhádi faj
 vöröstarka
ökör- és üszőborjukat
 1-2-3 éves korban, továbbá hizlatásra vagy járomba való tarka ökröket, ugyancsak hasas vagy friss fejős teheneket a legjutányosabb árban egyezség szerint bármely mennyiség szállítására vállalkozik.
Nelzer Antal, Dombóvár
 Tolna megye

Vöröstarka tinó és üsző
 teljesen prima, 1-2 esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható olcsó áron. Későbbi, ugyancsak szintén jármű és beállítási ökrök szállítására vállalkozom.
Kitűnő friss fejős tehének
 előleges jelentés után, nálam mindenkor megtekinthetők kötelezettség nélkül. Vevő tetszése szerint választhat.
Henrik Ignác fia Szalónak (Vas m.)

Bonyhádi friss fejős-tenenek és tenyész-bikák jutányos áron kaphatók minden héten kedden, szerdán és csütörtöki napokon. Istálló Kispesten, Üllői-ut 24.
 Telefon: Kispes 1.
 Levél- és sürgőnyezim:
Flaschner Sándor
 4743 tehénkereskedő Bpest, Ferenccz-körút 40.

ÖKÖRELADÁS.
 Néhai Nagy Miklós utódánál, Nagy Dénes birtokosnál, mindig fiatal prima **erdélyi járműökör** és 1 1/2 éves **ökörborju** kapható. 805
 Levélezim: **NAGY DÉNES** birtokos, TORDA.

Vegyések
 Mindennemű kalászos termények vételét és eladását e zörlőm; (export) kivitel célra sörárpa, lőre, lucerna mintákat kérek. Szénát, szármát veszek és eladok. Breuer Miksa, V., Gabonacsarnok, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Takarmányozás
 Kellner, szörpök és pezsgó stb. elkészítése. Legjobb receptek után: Irta Kürthy Emilné 70 fillér előleges beklüldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedésében. Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladás
 Burgonyát mindenfaját és elad Sándor A. Mudrok, Mitrovicza (Serem megye). 4523

Szarvasmarhahizlálás.
 A legjövendőbb médnak és tenyésztés. Irta Ujváry Imre. 1 kor. 10 fill. előleges beklüldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedésében. Budapest, IX., Üllői-ut 25.

8 HP okomobil MÁV. gépjármű eladó. Megtekinthető Mezőkomáromban. A Székesfehérvári minijonon. Bővebb felvilágosítást ad Sarközy Imre György-Bajon, Somogy m. 4452

A gőzlokomobilok szerkezetéről és kezeléséről Irta Naszály József, okl. gépészmérnök, m. kir. ker. iparteljesítő. 107 ábrával. Ezen minden gazdaságban nélkülözhetetlen szakkönyv a lokomobilok szerkezetéről és kezeléséről szükséges összes tudnivalókat könyven eljuttatható módon tartalmazza. Ára 3 korona 20 fillér, mely összegnek előleges beklüldése ellenében bérmentve szállítatik. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Kastély (Biharmegyében) gyönyörűen berendezve, két melléképülettel, parkkal, hozzá egy 7000 koronát jövedelmező szőlővel eladó. Cím: megtekinthető Móricz Rudolfinál, Budapest, Nádor-utca 11. 780

Gyümölcsbefőzés és szörpök elkészítése. Legjobb receptek után. Irta Kürthy Emilné 70 fillér előleges beklüldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Nógrád megyében 250 holdas birtok 64,000 koronáért eladó. Közvetítő kizárva. Cím: a kiadóhivatásban. 4482

Fagylalok, krémegek, parafatek és kocsonyák elkészítése legjobb receptek után. Irta Kürthy Emilné 70 fillér előleges beklüldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, IX., kerület, Üllői-ut 25. szám.

Egy teljesen felszerelt, igen jó állapotban levő, nehéz, 6 lóerejű Clayton és Shutteworth-féle cseplőgéppel eladó. Munkáiban megtekinthető még 3 hétéig. Bővebbet Katay M. Böhönye. 4489

A stabil gőzgépek gyakorlati tanácsokkal. Irta Naszály József, okl. gépészmérnök, m. kir. ker. iparteljesítő. 149 ábrával. Ára 5 korona 20 fillér, mely összegnek előleges beklüldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Fiedler János lenfonógyára Komárom vesz nyers lenkórót szál-nyeréshez, valamint kaszált és géppel csépeelt **lenszalmát,** tetszés szerinti mennyiségben és **eredeti (pernau) orosz lenmagot.**

Kölnféle Itatok, szörpök és pezsgó stb. elkészítése. Legjobb receptek után: Irta Kürthy Emilné 70 fillér előleges beklüldése ellenében szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Kékkő vetéshez, elsőrendű 250 kilós hordónál 63 kor. kimérve 64 kor.

Deutsch Albert és Fia Debreczen. 802

A ló és tenyésztése, képpel 14 műmellettel. 3-ik kiadás. Irta Koyácsy Béla és Monostori Károly. Ára fizetve 12 kor., tartós díszkötésben 15 kor. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Szénát és szalmát vesz és elad bármely mennyiségben **Ausch Frigyes** Budapest, Gabonafőzsde. 575

MEZŐGAZDASÁGTAN! Irta: Szilárd Gyula. A könyv tartalma és beosztása röviden a következő: I. RÉSZ. Általános növénytermelés. A növény. A talaj. Földmívelés. Trágyázás. Vetés és vetések ápolása. Termények letakarítása és eltartása. II. RÉSZ. Különleges növénytermelés. Gabonafélék. Hüvelyes, káposzta, olajos, szilvafélék, ipari és szőlő növények. III. RÉSZ. Kert és szőlő. Konyhakertészet. Gyümölcskertészet. Szőlőművelés és mustkezelés. IV. RÉSZ. Állattenyésztés. Az állati test. Állatok takarmányozása. Egészséges és beteg állatok ápolása. Általános tenyésztési szabályok. Lótenyésztés. Szarvasmarhatenyésztés és tejkészítés. Juh- és kecskatenyésztés. Sertésenyésztés. Baromfi-tenyésztés. Házinyúl-tenyésztés. V. RÉSZ. Gazdasági üzletvitel. Gazdaságok berendezése. Üzleti tőkék. Számítás és jövedelemszámítás. Méhészet.

Ára vászonkötésben 5.- K. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Préselt búzaszalmát és zabszalmát

szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban **Ehrenreich Béla Bajmok (Báoska).** 6808

Mezőgazdasági kereskedelemtan. Irta: KROLOPP HUGÓ. Ezen mezőgazdasági szakirodalomban hiányt pótló mű hivatva van arra, hogy a gyakorlati gazdát a gazdasági termények és termékek beszerzési és értékesítési módjaival megismertesse.

Bolti ára 10 korona. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

Száritott répaszeletet június-július-augusztusi szállításra a nál **DUKES és HERZOG Galgóc - Budapest, V., VÁCZI-KÖRUT 74.**

Most jelent meg! Andrásovich Géza: **Házinyúltenyésztés és értékesítés** harmadik, teljesen bővített kiadása. Számos művészi képpel és egy műmellettel. Ára bérmentve küldéssel 2 kor. 20 f. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

1500 holdas nemesi birtok kitűnő minőségű földekkel, közel városos és vasúthoz, uralk és fellő gazdasági épületekkel, 300 rtert holdja eladó. Komoly vevő forduljon 615/m

Österreicher Bernáth Nagykanizsán. 615/m

Gőzkazánok, lokomobil és stabil gőzgépek kezeléséről. 659 kérdés és felelet. Irta Morva Rezső. 4 kor. 30 fill. előleges beklüldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Széna-eladás. 1000 q széna és 500 q sarjuszéna azonnali szállításra kedvező árban eladó. Bővebbet **METZEI BERGAZDASÁGNÁL,** Dárda.

Szénát Szalmát muhart, zabosbikkonyt bármely mennyiségben **veszek és eladok.**

Felprésléshez modern gőz- és lóprésemel bocsátom eladó rendelkezésére. **SCHREIER BÉLA** takarmánygyáros Budapest, VII., Népszínház-utca 22. Telefon 20-52.

Eladó béház! Budapest (IX., Mester-u, 12. sz.) a Ferenccz-körút közelében, 134 m. Vilamos megálló. Felvilágosítást ugyanott a háztulajdonos szolgálat. Ügynökök kizárva.

LEGYEK konyhából, kamrából, mérszárkából, istállóból, vágohidról biztosan elűzettek, ha a falakat **LEGY-BONODORRAL** meszeljük. Legjobb márkora tavasszal. Egy kiló elegendő 25 m²-re, 5 kg. leírással 8 kor. franco utánvétellel. Megrendelhető **FODOR FERENCZNÉL** Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H. Számos elismerőlevél. 287

Fontos minden szőlősgazdának: A szőlőtoke helyes metszése és annak okszerű nyári kezelése. Irta és számtalan rajzzal ellátta: **Saary Ákos.** 1 korona 50 fillér előleges beklüldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Nedves falak gyökerecs szárazléttel, **istálló-mennyezetek** tökéletes páramentesítésre, szab. "Rosmos" hornyott aszfaltlemezrel **kitűnően bevált.** Felvilágosítást ad: **Greif Antal** mérnök Budapest, VIII., Salétrom-utca 10. (Telefon)

Stádel-Torkos földmérő-taliga kapható Stádel gépgyárban, Győrött.

Vétel **Veszek** romlott, ezetes de csakis természetes borkat készítés ellen termelőktől. Ajánlatokat lehetetlen nagyobb mintával kérek. Blumstein Adolf, Budapest, I., Döbrentel-utca 24. sz. 4503

Naponkénti 300-500 liter lehenek 1, esetleg több évi szerződéses megvételre. Ajánlatokat ab "kecskeméti" vasúti állomás e lap kiadóhivatásába. Tej 4413 jellege alatt kérek. 4413

Mindennemű és mennyiségű szénát, szalmát keresek megvételre, a helyszínén folyólenként átveszem és fizetem, közvetítőket díjazok.

KAUFMAN ÉS TARSA TAKARMÁNY-ÉSZÁLLÍTÓK BUDAPEST, VII., Szövetség-utca 11., 1/21. 778

Szénát és szalmát veszek 822 a legmagasabb napi áron ifj. **Widder Herman** gabonabizományos Budapest, V. ker., Dorottya-utca 11.

Szénát, szalmát vásárol uradalmaktól (közvetítés nincs kizárva) bármely mennyiségben. Számos és legjobb rendszerű pressel rendelkezik. 783

Kozlik Károly özvegye széna- és szalmakivitteli cég **Moson.** Alapított 1882

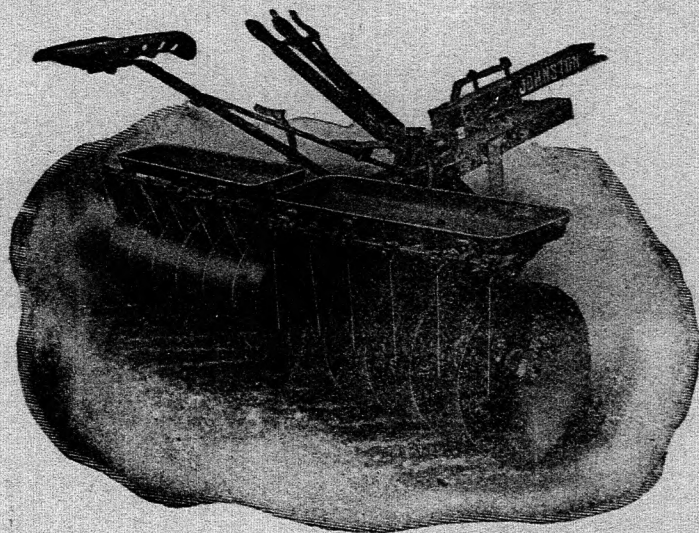
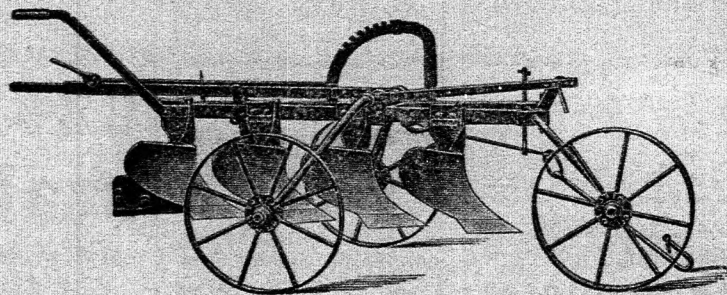
URADALMI TEJET ÉS TEAVAJAT megvételre keres bármely mennyiségben **Szántó Adolf és Tsa** Budapest, VII., István-ut 67. 768

A tarlóhántás legcélszerűbb eszközei: **Bächer könnyü négybarázdás hántóekéje**
Bächer könnyü hárombarázdás hántóekéje
Johnston tarlóhántó tárcsás boronája.

Legjobb aczélanyag, csekély önsúly, kevés vonóerő, ideális munkateljesítmény. ::::

::: **TESSÉK AJÁNLATOT KÉRNI!**

OLCSÓ ÁRAK!

BÄCHER RUDOLF

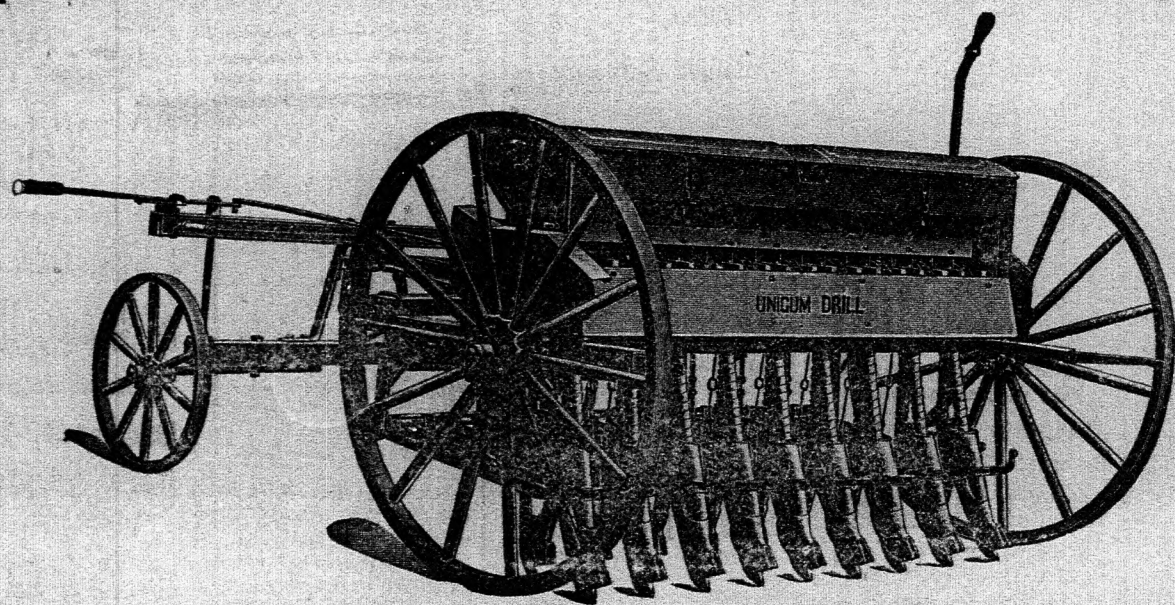
SPECZIÁLIS EKE ÉS TALAJMÜVELŐ

:: :: :: **ESZKÖZÖK GYÁRA.** :: :: ::

::: **VEZÉRKÉPVISELET ÉS FŐRAKTÁR :**

SZÜCS ZSIGMOND

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 68. SZÁM.

Az eredeti MELICHAR gyártmányu, páros sorszámú ::

**„UNIKUM
DRILL“**

a jelenkor legtökéletesebb sorvetőgépe. ::

Utolérhetetlenül precíz vetés, hegynek-völgynek teljes egyforma, ideálisan töké-

letes magelosztás, végtelen könnyü és biztos kormányzás, feltűnően csekély vonóerőszükséglet, szilárd kivitel, elsőrendü anyag, bámulatosan egyszerű szerkezet és könnyü kezelés ama jellegzetes tulajdonságok, melyeknek ezen sorvetőgép általános kedveltségét köszönheti. **Több mint 32.000 darab használatban.** Számtalan elsőrendü kitüntetés és sok száz elismerőlevél a világ minden részéből.

Ujabb speciálítások: **mütrágyaszórógépek és mütrágyaszóróval kombinált sorvetőgépek. Különleges répa- és amerikai rendszerü kukoriczafészekberakók** (a Hermann féle művelésmóddhoz). Chiliszőrök a cukorrépa fejtrágyázásához.

MELICHAR FERENCZ

SORVETŐ-ÉS MÜTRÁGYASZÓRÓ-

:: :: :: **GÉPEK GYÁRA.** :: :: ::

::: **VEZÉRKÉPVISELET ÉS FŐRAKTÁR:**

SZÜCS ZSIGMOND

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 68.

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szög 4 fillér, kövér betűkkel mind...

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szög 4 fillér, kövér betűkkel mind...

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó bírósága vagy berőlő címének kitételével tekinthetők meg...

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlapot káldanak.

Földbirtokosok ügyelmébe!

Díjmentes állásközvetítés!

A Magyar Gazdasági és Erdészeti Országos Egyesület (Budapest, IX., Ullői ut. 25.) felhívja a t. birtokosok és bérlők figyelmét

Állást közvetítő osztályára, hol gazdaságokra a legkülönbözőbb állásokra elő vannak jegyezve.

Az állásközvetítés teljesen díjmentes. Megkeresés esetén az egyesület igazgatósága a betöltendő állásra megfelelő gazdaságokat ajánl a tulajdonosnak az illeték bizonyítványmunkálatát és ottligi működtetésre vonatkozó adatokat megküldi.

Tisztelettel felkérjük a t. birtokosok és bérlők urat, hogy gazdasági állások betöltése esetén ajánlott egyesületi állásközvetítő osztály felé forduljanak.

A Magyar Gazdasági és Erdészeti Országos Egyesület elnöke.

Betöltendő állás

Gazdatiszt keresetlik 3000 holdas gazdaságba október 1-én való belépésre. Megkivánatlik, hogy folyamodni szándékozik a gazdaság minden ágában...

Szerény igényű, nő, vagy fiatal férfi, 18-20 éves, keresetlik szeptember elsejére. Megkivánatlik hosszabb működtetésben, intenzív bel- és külgazdaságban próbálódni.

Keressék 1909. évre gazdasági elhelyezést, vagy bérzást, jan. 1-én belépésre, fizetés megállapodás szerint, akik erre az állásra reflektálnak, küldjék bizonyítványaikat vagy másolatát...

Pályázat. Báró Springer Onszólyai uradalmaiban nöfelen segédtsízi állás betöltendő. Csak oly egyének pályázhatnak, kik magyar honpolgárok, magyar gazdasági tanintézett végzetek...

Kerestetik egy nagyobb bérzást gazdaságba azonnali belépésre gazdaságban teljesen jártas megbízható ispán, ki ilyen minőségben már alkalmazva volt.

A dunaörsi gazdaságban megüresedett állás. Fizetés: teljes ellátás és 40 kor havonként. Oly okl. gazdák, kiknek pár évi gyakorlatuk van előbbesben részeseznek.

Pályázat. Haupt-Stummer L. János uradalmaiban egy segédtsízi állás szeptember hó 1-től betöltendő. Javadalmazása 1000 korona kiegészítve, butorozott szoba...

Kerestetik szakképzett, szorgalmas, józanlelkű, virág- és zöldségkertész, ki egy az üvegházi növények kezelését, szaporítását, mint a korai és nyári zöldségek termesztését hosszabb gyakorlat alapján teljesen érti.

Tótul több évi felvidéki gazdasági gyakorlattal bíró, földmivessziskolát végzett és javorkorbelt, szorgalmas, erélyes ispán keresek azonnali felvételre. Folyamodók bizonyítványmunkálatát igényeljük megjelölésével küldjék Gerébly Fülöp Magyarországra, Sáros megye címre.

Gazdaságomban azonnali becses gazdasági lépésre keresek azonnali felvételre. Folyamodók bizonyítványmunkálatát igényeljük megjelölésével küldjék Gerébly Fülöp Magyarországra, Sáros megye címre.

Egy belterjesen kezelt földmivessziskolát kintűnő sídardaságban két gazdaságba alkalmazást talál. Az elsőnek földadta az igás cselédség, az igásmunka fölötti felügyelet, fizetése 400 kor. és megfelelő deputatúra.

A nosztányi gazdaságban egy földmivessziskolát kintűnő sídardaságban két gazdaságba alkalmazást talál. Az elsőnek földadta az igás cselédség, az igásmunka fölötti felügyelet, fizetése 400 kor. és megfelelő deputatúra.

Gazdatiszt, románul is tudó, nő, azonnali alkalmazást nyer Somogyi Dezső kométi gazdaságában, u. p. Bogdárúg, Temes megye. Javadalmazása évi 1200 kor. kiegészítve, naponta 3 liter tej, egy kat. hold föld tengerinek, 3 szobás lakás és háziellátás.

A magyar köztisztviselők foggyasztási szövetkezeténél (IX., Mester-utca 23/a) egy vajmesterei állás van üresedésben, mely augusztus hó 1-én elfoglalandó. Bizonyítványokkal felszerelt a fizetési igényeket is feltüntetve kimerítő ajánlatot vagy személyesen nyújtandók be, vagy posta útján küldendők be fenti címre.

300 holdas telepreme szőlőművelésű keresek. Ajánlatok Pajza Gyula Ráczalmás küldendők.

Ipari gazdaságom részére keresek egy hasonló gazdaságban jártas, nagy praktissal bíró, gazdasági akadémiait végzett kezelő személyt. Bizonyítványmunkálatokkal felszerelt ajánlatok fizetési igények megjelölésével Kerecsúr Mór címre, Bács megye, Bars mellett küldendők.

Állást keresők

Mérnök nagybold uradalmak összes műszaki ügyeit (építkezés, tervezés, földmérés stb.) elvégző, évi díjazás mellett. Cím: A. K. A. Budapest, Köztelemek, IX., Szerkesztőség.

Gazdatiszt 10 évi gyakorlattal, jó bizonyítványokkal, nő, gyermektelen, jártas kertészkedésben, tejgazdaságban, elvállal esetleg istállómeisteri állást is. Cím: a kiadóban. 4427

Intéző gazdasági állást keresek a felvidéki Keszthelyi végzett, 16 évi gyakorlattal bíró gazdasági, amely időt két intenzívben kezelt uradalomban töltötte el, kintűnő bizonyítványval rendelkezik. Cím: a kiadóhivatalban. 4424

Gazdatiszt állást keresek helyi bizonyítványval rendelkező, 32 éves, ref. vallású, nő, családtalan egyén, kinek 14 évi gyakorlata van, négy évet egy felvidéki 1500 holdas gazdaságban, hat évet egy somogyi 4000 holdas intenzívben kezelt gazdaságban töltött, jelenleg egy 5000 holdas intenzívben kezelt gazdaságban mint kezelőszíjizse. Az összes kultúránövények termesztésében, valamint az összes háziállatok tenyésztésében is szívesen járta, tejkészítésben, szőlő- és erdőművelésben teljes alapos jártasságra van. 8000-10000 kor. kintűnővel rendelkezik. Állást a birtokban előforduló változások miatt szept. vagy okt. 1-én hagyhatja el. Cím: „Alföld” feljelgelje alatt a kiadóhivatalba. 4461

Földmivessziskolát kintűnő sídardaságban két gazdaságba alkalmazást talál. Az elsőnek földadta az igás cselédség, az igásmunka fölötti felügyelet, fizetése 400 kor. és megfelelő deputatúra. A másodiknak földadta a gazdasági napeszközök fölötti felügyelet és az összes takarmánykiosztás. Fizetése 300 korona és a megfelelő deputatúra. Pályázótól megkivánatlik földmivessziskolai végzettség, a felvidéki gazdaságban való jártasságot, erélyes fellépést, a tót nyelvet és lehetőleg a magyar nyelvet is beszélni. Az első gazdaság október 1-én, a másik 1909. január 1-én léphet szolgálatba. Esetleg mindkettő január 1-től. Uradalmi intézőség, Palocsa, (Sáros megye). 4531

Gyakorlati vizsgáló bíró, 40 éves, r. kath. vallású, 20 évi gyakorlattal bíró, szerény igényű, ispáni állást keres, jártas a gazdaság minden ágában, valamint növénytermelés, állattenyésztés, hizlálás, nagy mennyiségű tej kezelés, egyszerű gazdasági könyvvezetésben, betöltendő állást október 1-én is elfoglalhatja. „G. 4460” alatt a kiadóban. 4460

Négy közép- és földmivessziskolát végzett, keresztény, nőfelnő, katonaviselt, erélyes fiatal ember bármikori belépésre állást keres. A gazdaságokban minden ágában jártas, a könyvvezetésben, állást és intenzívben kezelt gazdaságokban szerzett. 70 íráss van. Jelenleg is önállóan kezel gazdaságot Beszél magyar, német és szláv nyelveket. Megkeresést a „Ambiczo 4488” jelgérére a kiadóban. 4488

Gazdatiszt r. kath. nő, kis családú, ki 2000 holdas gazdaságot önállóan vezetett, állást keres meliből belépésre. Teljesen jártas a gazdaság minden ágában és teljesen megbízható és szorgalmas gazda. Ajánlatokat „Gazda 4287” alatt a kiadóhivatalba továbbít. 4287

Gazdatiszt állást keres egy 30 éves, íz, vallású, nő, gyermektelen, gazdasági vizsgát tett egyén, ki gyermekkor óta nagy intenzív gazdaságban szerette gyakorlatát, állást bármikor elfoglalhatja. Cím: K. N. Dunapentele. 4527

Földmivessziskolát végzett 25 éves, róm. kath. egyén, 4 évi gyakorlatát hírneves uradalomban szerette, jártas az összes növény-, csukorépertermelésben és hizlálásban, bármikori belépésre segédtsízi állást keres. M. F. segédtsízi Kistalpa, u. p. Magyarbótor, Nógrád megye. 4483

Csinos nő gazdasági állást keresnek pusztára vagy erdőrezhez vagy papi házhoz, leveleket kérek sürgősen. Cím: P. F. Budapest, VII., Nefelejcs-utca 31. III. 22. ajtó. 4504

Segédtsízi vagy ispáni állást keresek folyó évi november 1-ére, esetleg 1909. január 1-ére. 8 évi gazdasági gyakorlatom van, négy alsó és két felső kereskedelmi osztályt végeztem, kisebb gazdasági könyvvezetést is tudok, jelenleg egy 100 holdas, szeszgyárral egybekötött gazdaságban mint segédtsízi működöm. Cím: N. L. Betlen-pusztá, u. p. Nagymihály. 4509

Ispán, földmivessziskolát kintűnő sídardaságban két gazdaságba alkalmazást talál. Az elsőnek földadta az igás cselédség, az igásmunka fölötti felügyelet, fizetése 400 kor. és megfelelő deputatúra. A másodiknak földadta a gazdasági napeszközök fölötti felügyelet és az összes takarmánykiosztás. Fizetése 300 korona és a megfelelő deputatúra. Pályázótól megkivánatlik földmivessziskolai végzettség, a felvidéki gazdaságban való jártasságot, erélyes fellépést, a tót nyelvet és lehetőleg a magyar nyelvet is beszélni. Az első gazdaság október 1-én, a másik 1909. január 1-én léphet szolgálatba. Esetleg mindkettő január 1-től. Uradalmi intézőség, Palocsa, (Sáros megye). 4531

Intéző vagy számtartó állásra ajánlok magam, 33 éves, íz., nő, gyermektelen, 12 éves gyakorlatom, melyből 11 évet gyakorlati uradalomban töltöttem, az intenzív gazdaság összes ágában, kettős könyvtelben alaposan jártas vagyok. Megkeresést a kiadóban, 4511 jelgelje alatt a kiadóba ker. 4511

Uradalmi főbíró, gazdasági akadémiait végzett, 36 éves, keresztény, ki jelenleg is Magyarország székely-nyugati részén egy nagy uradalomban van hasonműködésben alkalmazva, 16 évi kintűnő gyakorlattal, bizonyítványokkal, a tulajdonos családvezetésében beállított változás miatt állást óhajtja változtatni. A gazdaság minden ágában, valamint a szeszgyárban is önkéntesen járta. Pénzügyi és statisztikai feladatokat is ellát. Szíves megkeresést „Uradalmi főbíró 4510” jel alatt a kiadóhivatalba ker. 4510

Állást keresek egy gyermektelen házaspár vadászok vagy kulcsárházmesterei állásra azonnali belépésre ajánlok, ispáni állást is elvirog. Jelenleg erdőőr. Cím: Kis Kovács János, Szent-László-utca 50. szám. 4505

Alkalmazást keresek egy szakképzett, józanlelkű, ügyes szorgalmas kertész, ki 27 díjjal lett kitüntetve, okt. 1-ére megfelelő helyet keres, hol nagyobb rendszerű kertészet van, kintűnő lakrészt, melyről hosszú időn keresztül bizonyítványt tanuskodnak. Szíves megkeresést ker a kiadóba „Elmunka 4507” jel alatt. 4507

Vajmesterei feltevezetői állást keresek egy földmivessziskolát végzett, 26 éves, íz., keresztény, nőfelnő, katonaviselt, erélyes fiatal ember bármikori belépésre állást keres. A gazdaságokban minden ágában jártas, a könyvvezetésben, állást és intenzívben kezelt gazdaságokban szerzett. 70 íráss van. Jelenleg is önállóan kezel gazdaságot Beszél magyar, német és szláv nyelveket. Megkeresést a „Ambiczo 4488” jelgérére a kiadóban. 4488

Okl. állatorvos és óvart végzett, 25 éves, keresztény, nőfelnő, katonaviselt, erélyes fiatal ember bármikori belépésre állást keres. A gazdaságokban minden ágában jártas, a könyvvezetésben, állást és intenzívben kezelt gazdaságokban szerzett. 70 íráss van. Jelenleg is önállóan kezel gazdaságot Beszél magyar, német és szláv nyelveket. Megkeresést a „Ambiczo 4488” jelgérére a kiadóban. 4488

Gazdatiszt állást keres gazdasági vizsgát és 4 középiskolát végzett, 8 évi gyakorlattal és jó írással bíró, 26 éves, nőfelnő, katonaviselt, erélyes fiatal ember bármikori belépésre állást keres. A gazdaságokban minden ágában jártas, a könyvvezetésben, állást és intenzívben kezelt gazdaságokban szerzett. 70 íráss van. Jelenleg is önállóan kezel gazdaságot Beszél magyar, német és szláv nyelveket. Megkeresést a „Ambiczo 4488” jelgérére a kiadóban. 4488

Gazdasági intézőnek ajánlok magam, 26 évi gyakorlattal bíró, energikus, szorgalmas és passzionatus gazda. Kintűnő és sok évi bizonyítványokkal és ajánlatokkal rendelkezik. Hitt és becsületes számközlését gazdaságának 20.000 kor., esetleg nagyobb összeggel kassza-öképen biztosítja. Cím: a kiadóhivatalban. 4527

Uradalmi kertész, nő, kertészetit iskolát végzett, beszél magyarul, németül, nagy uradalomból a legjobb bizonyítványokkal, állást keres uradalomban. Ajánlatot ker Hofman Teréz Nagylég, Pozsony megye. 4528

Ispáni állást keresek földmivessziskolát végzett, ev. ref. vallású, 35 éves, nő, kiscsaládú egyén, kiszolgált huszártiszt, 11 évi gyakorlattal, 8 év óta önállóan működök. Az állást bármikor is elfoglalhatja. Cím: Sipos Sándor Nagytalpa, u. p. Somogy-Szentmiklós, Somogy megye. 4529

Intelligens

isz. gazdaság segédtsízi állást keres. Cím: a kiadóhivatalban. 4506

Kisegítőt állást keres egy negyvenéves, 10 év róm. kath. vallású uradalmi számvevő, aki a számszámok vezetése és a külső mező gazdaságok minden ágában kiváló képességgel bír, a földesuraknál hirtelen bekövetkezett halála alkalmából állást elhagyván, 3-4 hónapra „szerény” feltételek mellett kisegítőt állást keres. Ajánlatok „Komoly 4078” jelgelje alatt a kiadóhivatalba keretnek. 4078

Állatok

Törzshúsházat Merino prégoze tesztü, szarvatlan, fésűs gyapjas húsjuh, 360 anya, 2-0 jerke, 400 fiatal ürü, egészbeát vagy részben eladó Pajza Gyula gazdaságában, Heves. 4462

Eladó szimmenthali marhák 65 db fejőstehen és 100 db vegyes növendékmarha eladó. Egyéb felvilágosítást ad Wildner Andor Barancs, u. p. Velejte. 4478

Olcson eladó. 300 drb anyanyul, juh, 450 egy-éves bárányjuh, 12 pár vöröstarika igásükrök 6 éves és gazdasági felereselt. Lapispataki gazdaságból 2 drb cseplőgarnitúra, egy 8 lóerejű Magyar Állami és egy 6 lóerejű Clayton és Shuttleworth-féle. Ilkovicz Adoll és Lárasa, Székelyker, posta Tószék, Sáros megye. 4477

Eladó az úrményi uradalomban vetkezete által importált telivér berni bika, négy éves, kissé világos színe miatt. Megtekinthető Tornócon az uradalmi majornban. 4500

Eladó sertés. Diószeghy Kelenföldi (Gömböly megye) földbirtokosnál 60 darab vészelt egyéves göndörűsörös mangalica sertés miskórhalt a 90 drb márciusi malac eladó. Kérdésre választ ad a tulajdonos. Posta helyben, vasút Putnok. 4499

Eladók bérlet felosztása miatt az egész fésűs birkaállomány, tarka marhák, tarka bornyas tehenc, különféle gazdasági felszerelések, egyes kettes ekék stb. a nagymajori gazdaságban (vasút Nagymajor, posta Onat-Pusztaköcs). 4498

Eladó egy pár női hajtokocstba való igen szép mozsású 4 és 5 éves kanca, egyik vadedes, a másik pej, 154 cm. magasak, áruk 900 korona, továbbá egy 3 éves, 153 cm. magas sötétpeji kanca, amely nyonyörű mozgással, nyverg alatt és egyesben nagyon jól jár, ára 500 korona. Ontzjahr Mihály ardi gazdasága. 4495

Eladó tenyészkanok. Schwarz Ferenc pusztai-fennsíki gazdaságában u. p. Ugra, Bihar megye, 1 1/2 éves vészen átment tenyészkanok eladók. Ugyanottan kosok is kaphatók. 4497

Magyar tisz 80 db 4 1/2 éves, 100 db 3 1/2 éves befogni való, legelőre eladó. Felvilágosítás uradalmi tisztartósnál Tass (Heves megye), u. p. Áltár, vasútállomás Vámosgyörk. 4496

A nosztányi bérzást gazdaságban több igen szép 1 1/2 éves mangalica, vészen átment, kan van eladó szeptemberi átvételre, Nosztány, u. p. Dombóvár. 4517

Foxterrier kölykek és orosz órástanyulak eladók Pfeiffer János intézőnél, Nyirepusztá u. p. Csoknya, Somogy megye. 4520

Tenyésztés beszüntetése miatt Rambouillet juhoktatamot eladom, mely áll 840 darabból, ebből 245 darab anyajuh. Továbbá gazdaságomban található még mezőhegyesi és kisenői keresztetűből származó fehérszőrű kondorsertés, 42 darab anyakocsa és 200 darab 4 hónapos malac. A malacok át nem vészeltek. Az állatok Samarij Jánosnál Bakó pusztán (Rimaszombat mellett) megtekinthetők. 4511

Híres zala

tenyészrakok száztíz 6 korona és a megfelelő csomagolási, szállítási költségekért, valamint asztali rakókat árjegyűk szerint, élve megérk. xv. utánvétellel szállít: Fischer Izidor Zalaegerszeg. 4519

Eladó egy igen szép, figuráns, erős csontozatú 16 marcos, 5 1/2 éves sötétepi kanca, teljesen hibátlan és megbízható, jól belavogolva, kintűnő ugró és igen kitartós, 450 forintért. Továbbá egy pár gyors jakker, fekete és pej herelt 15-20 magasak 5 és 6 évesek, teljesen megbízhatóak, szépjárásúak. Árak 450 forint. Svasics Gyula földbirtokosnál, Balaton-Ederics, Zala megye. 4521

Dupla ponnli, híppzai, 153 cm. magas, 6 éves, figuráns, kintűnő belavogolt, csendes menésű, hibátlan, elutaszó miatt sürgősen eladó. Ára 200 forint, Budapest mellett Radich Bélánál Rákospalotán, Vasút-utca 29. 4522

Bárány-eladás. 450 darab 1/2 éves, igen szép fésűs-rambouillet bárány eladó. Tudakozódhatni Ujhely József és Sándor, Pá. Dócs, u. p. Cs.-Sövényháza. 4519

Muraközi hidegvérű (nori) igás tenyészllovak

és tenyészmenek vásárlásánál közvetlen a tenyésztőktől, segédkezésemel felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidéken tartandó lovasárók jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. Elsőrendű referenciák rendelkezésre állnak!

Címem: Idősb Heinrich Mór lovasáról ügynőksége Csáktornya (Muraköz) Sürgönyczim: Heinrich Senior, Csáktornya. 5729

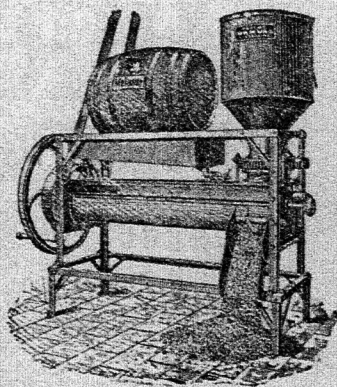
Igen szép, válogatott vöröstarika szimmenthali jelleget 1-2-3 éves növendék - ökör és üszöborjakat ugyiszintén legprímabb loaktól való és jármosökreit legjutányosabbárakon ajánlanak Klein Testvérek kereskedők CZELDÖMÖLK.

Megrendelések egyesség szerint bármikor is elfogadhatnak.

A „KIS HIRDETÉSEK” folytatása az 1639. oldalon van.

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gőzekével
 hajlandó vagyok elvégezni; egy
 mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.
 Érdeklődők kérem, hogy ahová eszembe forduljanak.
WOLFF ERNŐ, gőzszántási vállalkozó
 BUDAPEST-KELENFÖLD.

Az egyedül megbízható erőtakarmány az, melyet a gazda maga állít elő!
 Ajánljuk szabadalmazott automatikusan adagoló, tetszőleges mennyiségben pontosan keverő
Agrikultura melasz erőtakarmányt készítő gépeinket
 kézi- vagy hajtórőre berendezve!
 3-4 waggon áru előállításánál a gép ára megtérül.
AGRIKULTURA MEZŐGAZDÁKAT ELLÁTÓ R.-TÁRSASÁG iroda és mintatelepe
 Budapesten, V., Zoltán-utca 12.
 Melasz, szárított répaszelet, korpatétek, „Agrikultura” org
 trágya, enyvtelen csontliszt stb. árusítása.
 Sürgönyozim: OXYGEN. Telefon: 99-43

ELADÁS.

Bérlet felosztása miatt Engel Jakabnál, Kömlő (Heves megye) vasúti állomás Füzesabony, eladó 1400 darab birka, 80 darab gulyabeli marha, 50 darab ökör, 12 darab igásló, különféle holtfelszerelések, egymint vetőgépek, ekék, boronák, oséplőgarnitúrák, szekerek, kocsik.
 Érdeklődők fenti címhez forduljanak; megteintés céljából, ha az érkezés eladóval közöltetik, vasúti állomáshoz kocsit küldetik ki a megtekintő elfogadására.
 802

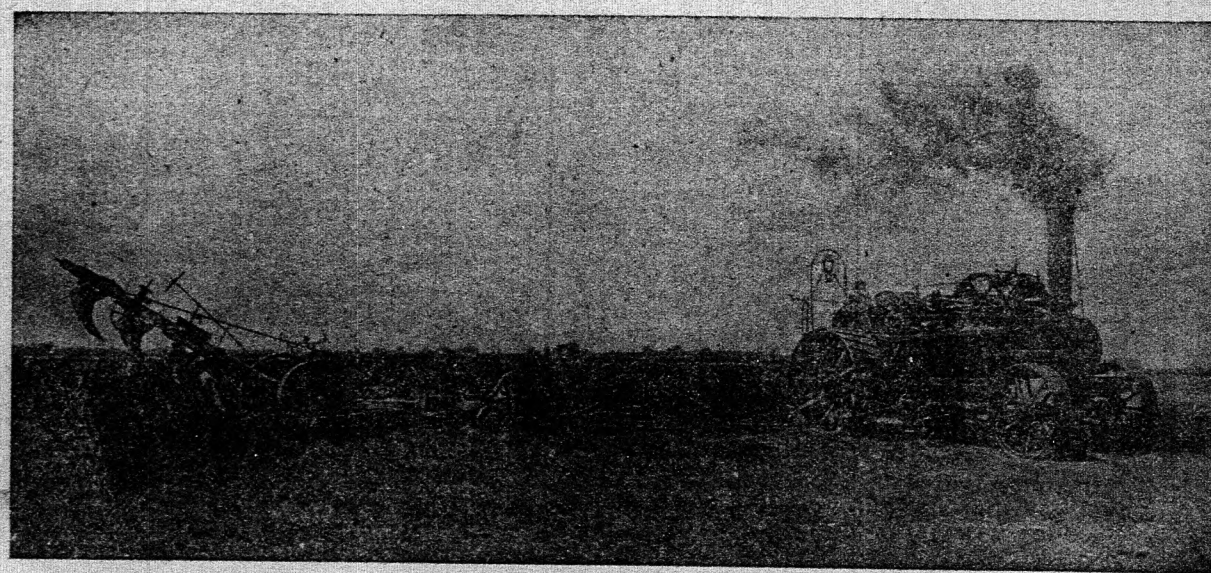

Háader György pusztanagyszári gazdaságában eladó 50 drb fiatal, részben tarka hegyes vidékre való edzett jármos ökör.
 Eladó továbbá 40 drb prima fejős magasyerű szimmentháii tehén, 40 drb a közelmultban importált, takarmányszegény vidékre különösen czélszerű angelnitélivér tehén.
 Ugyanott kapható 5 drb központi tejcsarnoki üzletrész, valamint holtfelszerelés is.
 Megkeresések: Oszlár, u. p. Tápiósáp.
 764

ELADÓ

a nagymélt. gróf Wenckheim Frigyes ur pósteleki uradalmaiban több, kiválóan szép, másfél éves, sertésvészen átment mangalicza tenyészkán, továbbá 3 darab fajtisza egyéves berni bika. Posta, vasut Békéscsaba.
 790

Simontornyai uradalomban, Tolna megyében
1000 db öreg és 2 éves ürü,
300 darab anyabirka eladó.
 Ajánlatok a Jóságigazgatósághoz, Érd, Fehér megye küldendők. Vasúti állomás helyben.
 816

Magyar gyártmányú
 kétgéprendszerű

Gőzekéket

a legtökéletesebb kivitelben készít
GANZ és TÁRSA
 Vasöntő- és Gépgyár Részvény-Társulat
 BUDAPESTEN, X., Kőbányai-ut 31. sz.
 Részletes leírással és ajánlattal szívesen szolgálunk.

AZ ÁSVÁNYI-FÉLE

TENGERISZÁRTÉPŐGÉP

szabadalmazott
 az egyedüli és utolérhetlen szerkezet, mely a tengeriszárat legtökéletesebben tépi szét és így a zsombolyázáshoz előkészíti takarmányozási célokra.

!!! Szaktekintélyű gazdák által minden gazdaságban nélkülözhetlen gépnek kijelentve. !!!
 1908. évi tökéletesített kivitelben gyártja a szabadalom tulajdonos

„NICHOLSON” gépgyár részvénytársaság Budapest, Váci-ut 17.

Ismertetés, árjegyzék ingyen és bérmentve.